

Āriska apziņa

Mēs esam apzinājušies piederību savai tautai, bet pārāk pavirši līdz šim esam apzinājušies savu piederību āriešu saimei. Pēdējos gados populārizētais uzskats par vispārcilvēcīgo mīlestību, kas nepazīst izšķirības starp tautām, rasēm un ticībām, daudzus no mums it kā iemidzināja. Ne tikai brīvmūrnieki un rotarieši mācīja mūs kalpot kaut kādai vispārībai, nevis savai tautai un tai tautu kopībai, kam radniecīgas asinis un gars, bet arī skolas un literatūra sāka lūkoties tai pašā virzienā. Mēs sākām zaudēt savas dabīgās piederības sajūtu. Tomēr mūsu dvēsele, gars un asinis, ciktāl tās nebija rasiski sajauktas, palika savā kodolā āriskas. Latviešu tauta tādēļ ir dzīvotspējīga nacija, jo iemēso sevī visas tās vērtīgās āriešu īpašības un dotības, kas raksturīgas visām savā kodolā neskartām āriešu tautām.

Kā pētījumi un pieredze rāda, āriešu tautas radikāli atšķiras no neāriešu tautām. Āriešu tautām, vispirms, raksturīgs tas, ka tās stata vispārējo labumu augstāk par savu personīgo labumu. Pirmatnējā sadzīves iekārtā ārietis statīja cilts intereses augstāk par savām savtīgām interesēm, un to tas dara vēl joprojām attiecībā pret savas ģimenes un valsts interesēm. Bez tam ārietis orientēts vairāk uz nākotni nekā tagadni. Turpretim neārietis, kā to spilgti pierāda vācu pētnieks Tschetsch's, dzīvo tagadnei un mirkļa baudai. Neārieši un jaukteņi sevišķi dzenas pēc mantas un varas, ar nolūku kalpināt un izmantot otru. Ja ārieši un neārieši dzīvo vienā valstī, kur zemes pārvaldība atrodas āriešu rokās, tad abiem klājas labi, taču neārieši arī tādā gadījumā nav apmierināti, jo viņi nespēj piepildīt savas savtīgās un varaskārīgās tieksmes. Ja turpretim āriešu un neāriešu vienā valstī vienādā daudzumā, tad pretējo dzīves uzskatu dēļ nav iespējama mierīga sadzīve. Bet ja neārieši gūst kādā valstī virsroku, tad viņi tūlīt visu pieskaņo savām tieksmēm, sagādājot āriešiem neiespējamu dzīvi un noārdot visus dzīves pamatlukumus un ieražas, kas ārietim svētas un nepieciešamas.

Arī reliģiskos uzskatos ārietis atšķiras no neārieša. Ārietis saskata Dievā un senajās dievībās būtes, kas tam labu vēl. Tāds ir arī latviešu Dieviņš, Laima, daudzās zemkopības un lopkopības dievības. Tāpat mūslaiku kristīgo Dieva jēdziens āriskā izpratnē redz Dievu kā tēvu, pret ko sajūtama godbijība un pateicība, līdzīgi kā to sajūt bērns pret savu tēvu, kamēr neārietim Dieva tēls iedzen bailes, — tas nav tēvs, bet kungs.

Neārietis nepazīst arī tādu sirdsapziņas balsi kā ārietis. Visspilgtāk to esam varējuši vērot starp žīdiem, kuriem sirdsapziņas nemaz nav bijis, kas visnešķīstākos darbus spēja pastrādāt diendienā bez jebkādiem sirdsapziņas pārmetumiem, jo tāda, lūk, bija viņu daba. Apklusināta sirdsapziņas balss vērojama arī jaukteņiem. Ārietis, sajaukdamies ar neārieti, zaudē daudz no savām īpašībām un ienes nesaskaņu āriešu sadzīves likumos. Tikai pēdējo gadu desmitu rūpīgie pētījumi iedzimtībā un rases mācības atsegušas mums vēl maz pazīstamu lappusi, kas brīdina no augstvērtīgu rasu sajaukšanās ar mazvērtīgām. Cilvēces kultūras attīstības gājiens turklāt neapgāžami pierāda, ka visaugstvērtīgākā rase ir āriešu rase. Šī atziņa liek arī atbilstoši rīkoties un dzīvot. Āriskā apziņa prasa rases tīrību. Pārejas laikā to regulē pat likumdošanas ceļā (Nirnbergas likumi Vācijā).

Vēl zīmīgi salīdzināt āriešu jēdzienu par brīvību un vienlīdzību ar neāriešu jēdzienu par to pašu. Ārietis prasa brīvību un vienlīdzību tā vienkāršā iemesla dēļ, ka bez brīvības un vienlīdzības nav iedomājama valsts dzīves veselīga attīstība, kā tas notiek, kad vara atrodas savtīga patvaldnieka rokās, kas to nerealizē kopības interesēs. Ārietis prasa ikvienam tam pienācīgās tiesības. Ja neārietis savukārt prasa brīvību un vienlīdzību, tad ievērojams, ka tas to prasa tikai savas personas labā, lai varētu patvaļīgi dzīvot, dzīvi baudīt un izmantot varu sevis labā. Kā piemērs nētais vācu pētnieks uzsver, tad neārieša prasība pēc brīvības un vienlīdzības ir tikai plīvurs, ar kuru tas nosedz savas dzīves pēc varas un perso-

nīgām tiesībām, mūsu līdzeklis, kā mazvērtīgākam uzkundzētā augstvērtīgākam. Klasisks piemērs šai konstatējumam atrodams Staļina konstitūcijā, kas solīja brīvību, brālību, vienlīdzību un visus pasaules labumus ikvienam, bet kas bija tikai mūsu līdzeklis neāriešu rokās, lai izmantotu un pat iznīcinātu āriešus. Bolševistiskais režīms ir neāriešu lielākais meistardarbs, kas pierāda, kādas briesmas draud āriešiem, kad neārieši iegūst absolūtu varu pār āriešiem. Tādēļ ikvienam ārietim šinī brīdī, kur sākusies izšķirīga cīņa starp bolševismu un āriešu tautām Eiropā, jāsaprot, tā dziļā jēga, kas guļ šīs cīņas pamatā. Tas nav karš parastajā nozīmē, bet cīņa par augstvērtīgā individa aizsardzību pret zemcilvēku, kultūras pasargāšanu no bojā ejas un cīņa par progresu.

Āriskā apziņa prasa sargāt tās vērtības, kas iemantotas iedzimtības ceļā. Visaugstākās vērtības ir mūsu āriešu asinis, mūsu āriskais gars un dvēsele. Nevar teikt, ka mūsu tauta būtu daudz jaukusies ar neāriešiem. Mūsu samērā tīrās asinis tādēļ sola vislabākās izredzes mūsu tautas attīstībai. Latviešu nacionālā kultūra, sākot ar folkloru un beidzot ar mūsdienu daiļliterātūru, mākalu un sadzīves paražām, liecina par āriskā gara spēku un krāšņumu. Bet kā āriešu tautai mums vienādi jāapzinās sava vieta citu āriešu tautu pulkā. Tā ir mūsu vide, kur mums jāstāv un jādarbojas. Savai turpmākai kultūras attīstībai mēs visvairāk iegūsim nevis noslēdzoties, bet izveidojot visciešākās saites ar vadītājām āriešu tautām un, pirmkārt ar vācu tautu. Tas tīri tradicionāli jau tā noticis un tam tā jāturpinās. Slavisms mūsu kultūrai un attīstībai nekad neko pozitīvu nav devis. Arī iedzimtības ziņā, ciktāl ar to notikusi jaukšanās, tas mūsu tautas raksturu bojājis. Germāņu kultūras zonā turpretim esam allaž varējuši sev iegūt auglīgus spēka faktorus. Mēs esam ziemeļnieki un viss ziemeļnieciskais ir mūsu sirdij tuvs. Gluži dabīgi, ka latviešu lasītājam, blakus savu rakstnieku darbiem, vismīlākā ir vācu un skandinavu rakstnieka rakstīta grāmata. Mūzikā tas izteicas vēl spilgtāk. Un citādi tas nevar būt arī ar jaunajām sadzīves formām, kādas izveidojis nacionālsociālisms. Nacionālsociālisms sakņojas āriešu psichē un atrod āriskā apziņā dabīgu atbalsi. Šinī mācībā izpaužas āriešu gara satversme. Nav brīnums, ka vācu tautā nacionālsociālisms tik cieši nostiprinājies, jo viņas āriskam garam un jūtoņai tas ir tuvs. Un šo pašu ceļu nacionālsociālisms jau atradis un atradis arī citās āriešu tautās. Jo to nosaka āriešu tautu asiņu balss, garīgā satversme un āriskā apziņa.

A d. Š i l d e.

Ariskā gara pagrimšana un atmoda

Eiropas tautas pēdējos četri simti gados vadījās galvenā kārtā no civilizācijas un varas paplašināšanas tieksmēm. Šis laikmets ir raksturīgs ar Eiropas tautu kundzības nodibināšanos pār pārējo pasauli, kas bija iespējams āriskās gara solidaritātes un tehniskā pārspēka dēļ. Diemžēl, materiālās kundzības un labklājības iespēju nodibināšanai nesekoja Eiropas tautu kultūrālās dzīves attīstība uz āriskā gara pamatiem un ārisko tautu locekļu un pašu tautu attiecību konsolidēšanās, bet notika gluži pretējais: lielo jauniegūto īpašumu robežu nosprausana un to tiesību kodifikācija radīja Eiropas tautu nometnē arvien lielāku sajukumu, pretešības un morālisku pagrimsanu. Lielie īpašumi pārvērtās par parazitiskas izmantošanas un kaili materiālas, brutālas cīņas objektiem. Šajās materiālajās cīņās nedominēja ne ētiski, ne arī saprāta motīvi, bet gan uzvarēja tie, kuriem morālisko īpašību bija vismazāk, kam netrūka nekaunības cīņas līdzekļu un sabiedroto izvēlē, kam bija visvairāk nežēlības, viltības un šakaliskas veiklības. Vakareuropā mantoto privilēģiju nozīme kļuva arvien lielāka, zelta vara auga, materiālistiskie aprēķini dominēja, sākot ar atsevišķa indivīda aroda un dzīves biedra izvēli, beidzot ar valstsvīru darbību, ar valsts politiku. Ārisko tautu vidū ieperinājās mazvērtīgu rasu elementi, sākās āris-

ko tautu asiņu saindēšanās un ar to saistītā morāliskā un fiziskā pagrimsana. Materiālu, tuvredzīgu interešu dēļ tika novājināta vai izpostīta zemniecība, bet tās vietā radās vēsturē nepieredzētas šķiras — garīgi un fiziski nomākts lielrūpniecības proletāriāts un bastardizēta, izvīrtusi, bezsirdsapziņas plūtokratija; šo šķiru vienīgais sakars bija savstarpējs sociāls antagonisms.

Materiālisms, sociāls antagonisms, asiņu līmeņa pazemināšanās un ar to saistītā āriskā gara pagrimsana noveda Eiropu līdz židu vadītām revolūcijām un āriskās rases sašķelšanas kariem.

Pasaules kara noslēgums bija velnišķīga materiālisma, židiskās brīv-mūrniecības un židiskā komūnisma spēku parāde. Versaļas miera līgums galīgi legalizēja visus tos spēkus, kas vienmēr bijuši vērsti pret ārisko kopības garu. Uz āriskās civilizācijas drupām izauga nekad neredzētas „valstis“, pār āriešu aristokratiskās kultūras drupām pacēlās asinainā židu „dēmokratijas“ zvaigzne.

Versaļas miera slēdzēju lielākais noziegums bija āriskās pasaules sašķelšana un stiprākā āriešu tautu zara — vāciešu — nožņaugšanas mēģinājums. Versaļas „miera“ rezultāts bija neie-domājama židu varas pieaugšana. Tagad židi pakļāva savai varai un ie-

spaidam Evien saimniecisko dzīvi, bet arī valstu oficiālo politiku un līdz ar to tiesu un audzināšanas iestādes. Vakareuropā un Amerikā dominēja židu vadītās brīvmūrnieku ložas, Krievijā židi bija neaprobežoti valdnieki un varēja netraucēti izdarīt asinaino baltās rases iznīcināšanu, Francijā tie tieši vai netieši valdīja visās dzīves nozarēs un varēja bez riska pat pilnīgi atklāti uz ielas nošaut savus pretiniekus. Eiropas tautas tika dzītas saimnieciskā un morāliskā postā, jaunās paaudzes audzināšanā tika iznīdētas pēdējās āriskās kultūras paliekas. Reliģijā, tikumos, tiesībās un visos gara dzīves novados, kas balstās uz āriskā gara pamatiem, bradāja visnetīrāko parazitā un mežoņu kājas. „Miers“ un „dēmokratija“ bija inkvizīcijas ieroči židu rokās. Eiropa strauji attālinājās no patiesa miera un patiesas dēmokratijas. Visi naida, antagonisma un demagoģijas velni bija ielaisti Eiropas ārisko tautu vidū. Eiropā būtiski viss gāja pretēji āriskā gara tieksmēm, viss tika darīts un gatavots āriskā gara un civilizācijas iznīcināšanai. Ārieši bija mākslīgi radītos sociālos un garīgos spaidos kļuvuši par svešiniekiem, pat par nāvīgiem ienaidniekiem, bet parazīts žids un noziedznieku perēklis Padomju savienība — par cilvēces „pestītājiem“...

Vērojot tagadnes cīņas, redzam, ka Anglijas, Ziemeļamerikas un Pad. Krievijas materiālistiskās un židiskās civilizācijas despotisms ir sasniedzis savu kulminācijas punktu, metot visus savus apvienotos spēkus pret nacionālsociālistisko, ārisko un āriskam garam radniecīgo tautu nometni. Līdzšinējā kara gaīta rāda, ka āriskais gars tomēr uzvarēs un pārdzīvos šīs cīņas,

tāpat kā tas ir pārdzīvojis tautu stāigāšanas un katastrofu laikmetu, kā tas ir pārdzīvojis Atlantīdas, Indijas, Atēnu un Romas bojā eju, viduslaiku dinastiju un reliģiju nebeidzamos konfliktus. Cilvēces grandiozās cīņas ir vienmēr no jauna pierādījušas, ka to mantojumu, kas neatrodas mantu krātuvēs, bet kas ir cilvēkā pašā, rases asinīs, nav iespējams iznīcināt. Miljonu attīstības gados iegūtās īpašības pārdzīvo visus laikmetīgos maldus, ilūzijas, ciešanas un nelaimes. Āriešu dvēseles dziļumi, kas saistīti ar līdz šim neizdibināti garu attīstības laiku, kas saistīti ar katru ķermeņa šūnu un asins pilienu, ir tas pamats, kur meklējams āriešu spēks, kur meklējams viss paliekošais un drošais. Āriešu garam ir tā vērtība, ka tas vienmēr ir bijis dzīvās attiecībās ar vareno Visumu, ka tas vienmēr ir uzturējis cilvēka vērtību un pienākuma apziņu. Ārisko tautu, arī latviešu tautas, gara spēks ir bijis vērst uz lietu būtības, kopsakarības un jēgas atrašanu, mēģinot izskaidrot produktīvas, mērķtiecīgas dabas parādības, izskaidrot to varu, kas antagoniskos dabas spēkus virza un vada uz noteiktu, kopēju mērķi.

Āriešu dvēseles kalums ir iegūts desmittūkstošiem gadu ilgā zemkopības un amatniecības darbā. Āriešiem raksturīgās pašuzpurēšanās un humānisma īpašības ir radušās šajā kultūras darbā un kultūras sabiedrībā. Tādas īpašības nevar rasties ne mežopu, ne staigopu, ne parazitā sabiedrībā. Āriešu dvēseles īpašības rāda, ka āriskās tautas ir nostāigājušas daudz garāku civilizētas attīstības ceļu nekā lielā daļa citu rasu tautas.

Ārisko tautu atmodinātais dvēseles

un gara spēks ir vienīgs spēks, kas spēj galīgi salauzt visus mēchaniskas dabas šķēršļus āriešu tautu starpā. Āriešu rase savu eksistenci nevar nodrošināt bez apvienošanās, bez dominēšanas pār mazvērtīgākām rasēm, kas no dabas apbalvotas ar lielu vairošanās un pielāgošanās spēju. Āriešu tautu dzīves telpas apvienošana un kopīga aizsargāšana ir civilizācijas pamatlikums, kam jātiek piepildītam ar tādu pašu neatlaidību un pūlību nīcināšanu, ar kādu lidumnieks savā zemes gabalā rada jaunus laukus un tīrumus. Un kā no kultūras augu vidus jāizravē un jāiznīdē visa nezāle, tā arī no āriešu salmes vidus jāizmet visi parazīti un izdzimumi.

Tagadējais karš ir cīņa par āriešu tautu atsvabināšanu un apvienošanu, par židiskā parazīta un sociāla antagonisma iznīcināšanu un par tautu un rasu dzīves telpu dabīgu robežu nosprausšanu. Āriešu tautu apvienošana nozīmētu civilizācijas un līdz ar to kultūras iespēju grandiozu paplašināšanu. Ārisko garu ir radījusi pasaules dzelzs likumība, tādēļ to nekādas pēkšņas idejas nespēj aizstāt. Agri vai vēl daudz izfantazētas idejas, kaut arī tās būtu paceltas zinātnu augstumos, izrādās par tukšām halucinācijām, par gara slimības zīmī. Tāda gara slimība un gara nabadzība šobrīd ir pilnīgi pārpēmusi Čerčila plūtokratu, Staļina komunistu un Ruzvelta brīvmūrnieku uz židiskiem pamatiem apvienotās nometnes, un tā arī ir pati drošākā garantija, ka šī milzu apvienība, kas radīta ārisko tautu sašķelšanai, verdzināšanai un iznīcināšanai, pati les drīzā laikā bojā.

Āriskais gars ir modies, ārieši uz-

Gimenes

stiprināšana

Līdz ar liberālā uzskata bankrotu, radikāli grozījies uzskats par ģimeni un tās vietu tautas dzīvē. Ģimene bija ikviena privāta lieta, gar kuŗu valsts un sabiedrība maz interesējās. Daudz maz vēl interesējās par to, lai dzimstība pārsniegtu mirstību, bet gādāt par to, lai daudz bērnu ģimenes stāvoklis nepasliktinātos materiālā ziņā, kā arī pēcnākamie būtu rases bioloģiski vērtīgi indivīdi, liberālajām valstīm likās pārāk sarežģīts vai nepatīkams jautājums. Lūzumu vecajos uzskatos radīja nacionālsociālisms un fašisms.

Nacionālsociālisms piešķir ģimenei tādu svaru un nozīmi, kāda tai nekad un nekur vēl nav piešķirta. Vadoties no pamatdomas, ka šīsdienas ģimene ir rītdienas tauta, vācu tautas likteņu vadītāji gādājuši par to, lai ģimene patiesi varētu rast sev drošu pamatu, kā arī spētu audzināt veselus un iedzimtības ziņā vērtīgus bērnus. Tā ar likumu ir gādāts par to, lai tiktu aizkavēta miesīgi un garīgi slimu bērnu radīšana, jo no tā ciestu nevien atsevišķs cilvēks, bet visa sabiedrība. Vācu veselības pārvaldēs krājas bagātīgs izziņu materiāls par ikviena Berlīnes kvartāla iedzīvotāju. Iedzimtības un veselības ziņā izcili laulības partneri var reflektēt saņemt īpašus laulības aizdevumus 1000 RM apmērā. Piedzimstot ceturtnam bērnam, aizdevuma saņēmējs atbrīvots no aizdevuma atmaksas.

Sociāli svarīga nozīme ir likumā paredzētai iespējai sterilizēt saskaņā ar tiesas lēmumu noziedzniekus, iedzimti slimus smagā formā un alkoholikus. Mūsu likumdošana līdz šim šādu iespēju neparedzēja, bet sociālo interešu labā varam vēlēt, lai pie mums asociālus elementus un nedziedināmi slimus, kas iedzimtības ceļā spējīgi radīt tikai jaunus vārguļus un nederīgus sabiedrības locekļus, tāpat pakļautu šiem noteikumiem.

Vācijā, pateicoties pareizai likumdošanai un rūpēm par dzīvotspējīgu ģimeni, tāpēc aug veselīga un rasiski vērtīga jaunā paaudze. Vācu sadzīve ievirzīta sociālā atbildības apziņā, piekam ik uz soļa respektē ģimeni. Ideālistiskai tautas audzināšanai iet līdztekus reāla saimnieciska politika. Vācu saimnieciskā iekārta panākusi, ka ģimenes ar lielāku bērnu skaitu nenonāk saimnieciski grūtākā stāvoklī kā bērniem nabagas vai bezbērnu ģimenes. Un tas ir svarīgs nacionālsociālistisks princips, kas ir gluži identisks tiem ideāliem, pēc kādiem tiecas eugenika.

Bērns nedrīkst kļūt par finansiālu problēmu. Tas notiek, kad neprecētam vai bezbērnu ģimenes loceklim maksā tikpat, cik ģimenes apgādniekam, kam ir bērni. Katrā ziņā tā ir netaisnība, jo pilsonis, kas dzīvo savu dzīvi nevien sev, bet arī saviem pēcnācējiem un tautas mūžīgai eksistencei, nedrīkst ciest materiālo rūpju dēļ par apgādājamiem bērniem, un vēl sliktāk, ja tādēļ būtu jācieš pašiem bērniem. Šis nastas var taisnīgi izlīdzināt, un to arī panākusi nacionālsociālistiskā likumdošana Vācijā. Šī doma ietverta 1934. g. personas nodoklī un arī citos nodokļu likumos. 1939. g. 17. februāra ienākuma likums gan tam pieiet no citas puses. Vadoties no domas, ka normāla ģimene ir pati par sevi saprotama parādība, likums par ienākuma nodokli neparedz ģimenei ar bērniem atvieglinājumus, bet liek maksāt lielākus nodokļus neprecētiem un bezbērnu ģimenēm. Pēdējām jāsāk maksāt palielināto nodokli pēc pieciem gadiem no iestāšanās laulībā, ja šīn laikā ģimene nav paplašinājusies. Bet tam visam vēl pievienojas ģimenes piemaksas bērniem. Ar sevišķām piemaksām valsts rūpējas par bērnu skolšanu un labvēlīgu attīstību. Un blakus valstij ar tām pašām rūpēm un gādību par ģimeni stāv nacionālsociālistiskā vācu strādnieku partija un sabiedrība.

Nekur pasaulē sabiedrība ar tādu atsaucību nepiedalās citas ģimenes atbalstīšanā, kā tas notiek jaunajā Vācijā. Jaunas meitenes, kuŗas īpaši apmāca bērnu kopšanā, ierodas pēc vajadzības tanīs ģimenēs, kur namamātei nepieciešams palīgs, un palīdz bērnu kopšanā, uzraudzībā un mājturībā. Ikviens pilsonis uz ielas un citur sniedz palīdzību mātei, ja tā ar saviem mazuliem nonāk situācijā, kas šādu palīdzību prasa. Lielākie uzdevumi

dā par iespēju saviem strādniekiem darba vietas tuvumā iegūt uz nomaksu zemi un māju, kur veselīga apstākļos ris vācu strādnieku dzīve un atpūta pēc darba, un kas dod stabilu pamatu ģimenei.

Tā ir nacionālsociālisma pozitīvā programma, kuru tik maz vēl pazīst ārpus Vācijas. Arī Latvijā mums maz vēl pazīstami nacionālsociālisma centieni sadzīves apstākļu uzlabošanā un dzīves fundamentālo jautājumu atrisināšanā.

Bet arī mums jāmeklē ceļi ģimenes stiprināšanā. Pirmkārt, tas atkarīgs no mūsu apziņas par ģimenes nozīmi mūsu pašu un tautas dzīvē. Bez iekšējiem dvēseliskiem spēkiem un sociāliem motīviem šis jautājums nav risināms. Nav šķetināms šis jautājums arī bez skaidras attieksmes pret savu tautu. Aplūkojot mūszemes apdzīvotības problēmu, atklājas skarbā patiesība, ka latviešu mirstība vairs nav samērīga ar dzimstību. Uz Padomiju aizvesto tautiešu tūkstoši, neskatoties uz to, cik mums tie tuvi, neizšķir mūsu tautas likteni, bet gan pieminētais fakts, ka mēs palēnītiņām tuvojamies robežai, aiz kuras var sākties mūsu izmiršana.

Zinātnieki un mūsu tautas pazinēji atzinuši mūsu tautas vērtīgās rases dotības. Kā augstvērtīgas rases locekļiem mums ir vieta pārējo āriešu tautu vidū, — bet cik ilgi, tas atkarīgs no mums pašiem, no mūsu dzīvotgribas.

Protams, nav par zemu novērtējami tie likumdošanas akti un sociāli saimnieciskās politikas priekšnosacījumi, kas nodrošina stabilas ģimenes radīšanu, bet no tā vien viss nav atkarīgs. Šinī virzienā sākts jau gan arī iet. Zīmīgi šeit pieminēt Latvijas ģenerālkomisāra nesen izsludināto rīkojumu par darba algas nodokli. Šī rīkojuma vairāki pantī normē ģimenes stāvokli ar bērniem pret bezbērnu ģimenēm un neprecētiem. Tā šis rīkojums paredz, ka neprecētiem un abu dzimumu šķirtniekiem, kuriem nav bērnu, un bezbērnu atraitņiem un atraitnēm nodokli paugstina par 50 proc. Turpretim maksātājiem, kam ir bērni, pieliekamo summu samazina par 24 RM par katru bērnu mēnesī. Pelnītājam, kam ir normāla ģimene, t. i. četri bērni, darba algas nodoklis jāsamaksā tikai, kad viņa peļņa pārsniedz 146 RM. Minētais nodoklis ir progresīvs, proti, mazāku algu pieliek ar niecīgu nodokli, un tikai tās apmēram pieaugot nodokļa likme aug. Bet to pašu nodokli (1,45 RM), ko maksā pelnītājs bezbērnu ģimenē no 50 RM, ģimenes apgādnieks normālā ģimenē sāk maksāt no 146 RM algas. Tas ir solis uz ģimenes nastu izlīdzināšanu. Bet tas ievērojami vēl nespēj ietekmēt dzimstības jautājumu.

Daudz lielāki panākumi gaidāmi nacionālsociālistiskā izpratnē ievirzītai algu politikai un ģimenes piemaksām, ko, pastāvot bolševiku saārdītai saimnieciskai dzīvei, vēl nav izdevies realizēt, bet tas ir tikai laika jautājums.

Visas mūsu sociālās politikas un pašpalīdzības pamatā mums jāstāda ģimene. Iedzimti vesela ģimene, kas ir skaitliski kupla un tikumā spēcīga, lai top par mūsu dzīves nešķobīgo pamatu un dzīvotgribas apliecinājumu.

A. d. Šilde.

VADOŅA DARBS UN CĪŅA

1918. gada novembrī uz Vācijas reichs-tagā kāpnēm kāds kungs ar kazbārdiņu saburzītā uzvalkā, rokām neveikli žestikulēdams, pasludināja republiku. Tas bija Scheidemann's un viņš solīja tautai mieru, brīvību un maizi... Ienaidnieka lielgabali rietumos piepildīja viņa tukšo runu ar iznīcināšanas gribas pilnu dunu.

Šajā dienā sabruka nevien Vācijas monarchistiskā satversme un spēcīgā Wilhelm'a II valsts, bet arī tēvzeme, kārtība, ticība un izcēlās revolūcija, par kuru Goebbels saka: „Nekad pasaules vēsturē nav bijusi tik smieklīga, glēva un idejām nabaga revolūcija. Tā nebija nekāda revolūcija, tā bija teātris, meli, nodevība un nelietība, zemiska un maziska partiju revolūcija.“

Vissmagāk šo postu un nodevību sajūta dižkareivis Adolf's Hitler's, kurš šajās drūmajās dienās atradās Pasevalkas (Pasewalk) slimnīcā Pomerānijā. Par šī laika iespaidiem viņš vēlāk raksta: „Viss tātād bija bijis veltīgi. Veltīgi visi upurļ un ciešanas, velts bezgalīgo mēnešu izsalkums un slāpes. Veltīgas tās stundas, kurās mēs nāves bailu sagrābti tomēr darijām savu pienākumu. Un turklāt — vēl veltīga divu miljonu nāve, kas krita. Vai nevajadzētu atvērties to simtūkstošu kaļiem, kas ticībā par tēvzemi reiz gāja, lai nekad vairs neatgrieztos? Vai tiem nevajadzētu atvērties un sūtīt mēmos, dubļu un asinū klātos varoņus. kā atliecības garus uz dzimteni, kas tos pret visaugstāko, ko vīrs savai tautai šajā pasaulē vispār spēj dot, ar tādu izsmiektu bija piekrāpusi. Vai viņi, 1914. gada augusta un septembra kareivji, mira par to, vai tāpēc tā paša gada rudenī brīvprātīgo pulki sekoja saviem vecākajiem biedriem? Vai tāpēc krita šie 17 gadus vecie zēni Flandrijas laukos? Vai tā bija vācu mātes tēvzemei nestā upura jēga, kad viņas ar sāpīgu sirdi jāva aiziet saviem dēliem, lai nekad tos vairs neredzētu? Tas viss notika tāpēc, lai tagad nožēlojamu noziedznieku bars spētu pielikt roku tēvzemei.“

Adolf'a Hitler'a aug neiedomājams naidis pret vainīgajiem un — viņš redz savu likteņa aicinājumu. Šajā dienā Adolf's Hitler's nolemj kļūt politiķis. Tas ir pārdrošs lēmums, jo — kas bija tad Adolf's Hitler's? Viņš bija viens no sabrukušās miljonu armijas. Viņa tēvs, nabaga zemnieka zēns no mežu apgabala, bija uzstrādājis par muižas ierēdni un neko nevēlējās vairāk, kā arī dēlam pašķirt ierēdņa dzīves ceļu, kamēr dēla vēlēšanās bija kļūt par mākslinieku. Bet visam jau pašā sākumā vajadzēja notikt citādi. Desmit gadu vecumā Adolf's Hitler's zaudē tēvu, četrus gadus vēlāk arī māti, un 17 gadus vecs stāv viens pasaulē. Viņē viņš pelna trūcīgu iztiku kā būvstrādnieks, betona maisītājs, vēlāk kā zīmētājs. Būdam atkarīgs no sevis jau jaunībā, viņš mācās pazīt trūkumu, izsalkumu un atteikšanos, un ir visciešākā kontaktā ar strādniekiem. Un tomēr Adolf's Hitler's, kopš vien sācis domāt, ir fanātisks nacionālists. Viņa priekšā jau tad liela izaug problēma — veidot tiltu starp nacionālismu un sociālismu un asās pretrīkības sakausēt vienā harmoniskā veselā. 1912. gadā Hitler's aizbrauc uz Mīncheni — tā laika Vācijas kultūras un mākslas centru un cer kļūt par architektu. Pelnīdams dienišķo maizi plakātus zīmējot, viņš cītīgi mācās un katru brīvu minūti izmanto pašizglītībai.

Grūtā darbā pienāk 1914. gada 2. augusts un Adolf's Hitler's brīvprātīgi iestājas armijā. Kara beigās viņš ir dižkareivis, kas piedalījies 48 kaujās, smagi ievainots un no gāzēm gandrīz kļuvis aklis. Viņš ir par drošsirdību apbalvots ar II šķ. Dzelzs Krustu, ar III šķ. Kara nopelni krustu ar šķēpiem, ar diplomu par izcilu drošsirdību un beidzot — ar I šķ. Dzelzs

Krustu. Tās visas ir īpašības, kas tā laika pēckara Vācijā nebija augstā cieņā. Un tomēr Adolf's Hitler's nolemj sākt cīņu un atbrīvot savu tautu.

Darbs sākas „Vācu darba partijā“ (vēlāk tā kļuva par NSDAP), kuru 1919. g. bija nodibinājuši 6 vīri un tagad nezināja ko iesākt. Adolf's Hitler's tiek tur nejausi, bet, iepazīnies — kļūst par septīto biedru un par partijas vadoni. Tiešā Adolf'a Hitler'a vadībā partija pamazām aug un veidojas. Vadonis ir tās sirds un visa darītājs. Viņš ir kasieris, propagandas vadītājs, sapulču organizētājs, runātājs un vienīgā partijas atbildīgā persona. 1923. gadā partija jau ir tik spēcīga, ka Adolf's Hitler's, apstākļu spiests, izšķiras par varas pārņemšanu.

„Es tagad gribu veikt to, ko šodien pirms pieciem gadiem slimnīcā gulēdams zvērēju: nebūt miegā, kamēr 1918. gada novembra noziedznieki nebūs nosvēsti pie zemes! Kamēr uz šīs dienas nožēlojamās Vācijas drupām atkal celsies augšā lieluma un varas, brīvības un varenības Vācija.“ Nodevības dēļ nacionālā kustība sabruka. Partiju slēdza un sākās nacionālsociālistu vajāšana, Hitler'u notiesāja, bet jau tiesā apsūdzētais pārvērtās par sūdzētāju un pravietiski ir viņa runas beigu vārdi:

„Ne jūs, kungi, lemsiet par mums. To darīs vēstures tiesa. Jūsu lēmumu es pazīstu, bet vēsture neprasi, vai mēs esam piedalījušies valsts nodevībā vai nē. Un ja jūs arī mūs tūkstošreiz atzītu par vainīgiem, tad mūžīgās vēstures tiesa smiedamās saplēsis jūsu spriedumu, jo viņa mūs attaisnos.“

Un tālāk: „Es ticu, ka nāks stunda, kurā masas, kas šodien stāv uz ielas ar mūsu kāšķrasta karogu, apvienosies ar tiem, kas 9. novembrī šāva uz mums. Es ticu, ka asinis nešķirs mūs mūžīgi.“

Cietumā Adolf's Hitler's saraksta „Mein Kampf“, un, iznācis no cietuma — atjauno partiju un sāk cīņu no jauna. Tiešā Hitler'a vadībā partija nemitīgi aug un uzvara seko uzvarai.

NSDAP biedru skaits no septiņiem sākumā 1930. gada beigās ir 389.000, 1931. g. decembrī — 806.294, 1932. g. aprīlī pāri miljonam un 31. maijā — 1.118.270, bet 31. decembrī — 1.414.875 un nākošā gada 1. martā — 1.471.114. Skaitļi būtu vēl lielāki, ja 1932. gada janvārī un vēlreiz maijā biedru pieņemšana netiktu uz laiku pārtraukta.

1933. gadā, nepilnus desmit gadus pēc Mīnchenes novembra notikumiem, Adolf'u Hitler'u aicina par reichskancieri.

Nacionālsociālisms ir uzvarējis un miljonu un atkal miljonu gaviļes nerimst, kad jaunais kanclers parādās savai tautai.

Šajā stundā Adolf'a Hitler'a cīņa pēc varas ir beigusies un sākas sabrukušās valsts jaunuzbūves darbs.

Pēc Hindenburg'a nāves Adolf's Hitler's prezidenta un kanclera amatus apvieno un kļūst Vācijas valsts galva. 19. augusta tautas nobalsošana, kur 89,9 proc. visu balsotāju ir par, pierāda, ka šāda prezidenta varas tiesību apvienošana Adolf'a Hitler'a personā atbilst vācu tautas milzīgā vairākuma gribai. Šajā brīdī Adolf's Hitler's ir kļuvis savas tautas Vadonis.

Neiedomājama spēka un dinamisma pilns ir Adolf'a Hitler'a valsts jaunuzbūves darbs. Tas aizvien no jauna pārsteidz iekšējos un ārējos ienaidniekus. Legālā ceļā ticis pie varas, legāliem līdzekļiem Hitler's nostiprina savas pozīcijas un realizē nacionālsociālisma idejas. Valdība kļūst neatkarīga no parlamenta (vadonības princips) un ir atbildīga tikai tautas priekšā. „Dodiet man laiku 4 gadus!“ saka tautai reichskanclers un 4 gados likvidē to, kas sagandēts četrpadsmit partiju valdīšanas gados. Bezgalā daudz ir likumu, kas veco iestādījumu vietā rada jaunus, un īsā laikā Adolf's Hitler's ir piepil-

„Dievs Kungs, dodī mums spēku, lai mēs iegūstam brīvību mūsu tautai, mūsu bērniem un bērnu bērniem, un ne tikai mūsu vācu tautai, bet arī citām Eiropas tautām. Jo tas nav karš, ko mēs šoreiz izcīnām par mūsu vācu tautu vien, bet tā ir cīņa par visu Eiropu un līdz ar to par visu civilizēto pasauli.“

No ADOLF'A HITLER'A š. g. 30. Janvāra runas.

dijis tautas gadsimtu ilgas: „Viena tauta, viena valsts, viens vadonis!“ Kultūras dzīve, atbrīvota no svešas rases ietekmes, piedzīvo nebijašu uzplaukumu. Saimnieciskajā dzīvē — pirmajam četrgadē plānam seko otrs, un miljoniem lielā bezdarbnieku masa atrod darbu un maizi. Saimnieciskās dzīves uzplaukums ir pat tik straujš, ka darbaroku pārpalikuma vietā iestājas to trūkums. Ka šajā laikā nav aizmirsta arī bruņošanās, to rāda vēlākie notikumi. Un tad — Adolf'a Hitler'a valsts autoceļi un jaunā laika ceļtniecība! Ar tiem vien viņš ir savam laikam devis mūžības zīmogu. Šī celtniecība ir pārliecības, ir idejas māksla, ir akmeņi kalta un iemiesota valsts ideja.

Tikpat ģeniāla un panākumiem bagāta ir Adolf'a Hitler'a ārējā politika. Neatļaidīgi Trešā valsts nokrata Versaļas diktāta važas. Kad 1933. gadā noraida Vadoņa atbrūnošanās priekšlikumus, Vācija izstājas no Tautu savienības, 1935. gadā Vācija atgūst Saaras apgabalu un tajā pašā gadā Adolf's Hitler's nodibina valsti vispārējo kara-klausību. 1936. gada martā vācu kara-spēks iemarsē Reinzemē, bet decembrī rodas Romas—Berlīnes ass. 1937. gadā

Adolf's Hitler's likvidē pēdējos Versaļas miera noteikumus un 1938. gadā, pēc Austrijas pievienošanās Vācijai, proklamē Lielvāciju. Rudenī notiek slavenā Mīnchenes konference un pēc tās Sudetu apgabalu pievieno Lielvācijai, bet nākošā gada martā — Čehoslovākijas valsts prezidents Hacha nodod savas valsts likteni Vadoņa rokās. Pēc Mēmeles apgabala atgūšanas vienīgais neatrisinātais teritoriālais jautājums ir vairs tikai Dancīgas koridors. Bet Pilsudska nav un Anglija Poliju jau ievīlusi savā ielenkšanas politikā. Polji vācu priekšlikumus noraida un izsludina mobilizāciju. Kauliņi ir mesti, un 1939. gada 1. septembrī, pēc tam kad polji nakti uz 1. septembri uzbrūk atklātai pilsētai Benteņai, vācu armija sāk kara darbību pret Poliju. 3. septembrī Vācijai piesaka karu Anglijai un Francijai. Ir sākusies Adolf'a Hitler'a lielākā cīņa, un šoreiz — ne vairs tikai vācu tautas, bet visas Eiropas labā.

Polijas karagājiena noslēdzas ātri. 36 miljonu valsts ar 50 armijas divīzijām beidz savu pēdējo pretošanos 2. oktobrī. 700.000 kara gūstekņu krit vācu rokās. Municijas un karāmateriālu daudzumi nav pārskatāmi.

Pēc mēneša ilgas cīņas Francijā stip-

rākā sauszemes armija ir iznīcināta. Gūstekņu — 2 miljoni.

So divu karagājienu starplaikā ir noslēgušies arī grandiozā Norvēģijas operācija, kas ienaidniekiem sagādājusi tādu pašus pārsteigumus kā iepriekšējā.

1941. gada 4. maijā beidzas Balkānu karagājieni.

Tad seko spīdošā Krētas operācija un beidzot — pagājušā gada 22. jūnijā sākas cīņa pret austrumiem.

Pasaules vēsturē šiem karagājieniem un uzvarām, ko veikuši vācu bruņotie spēki sava virspavēlnieka Adolf'a Hitler'a vadībā, nav piemēra.

Pēdējā cīņa — cīņa pret austrumiem ir visas cilvēces cīņa un tur kauju dunonā veidojas jauna pasaule. Pāri plašajiem Padomju savienības klajumiem pirmo reizi cīņas draudzībā līdzās pland Eiropas tautu karogi. Un tos nenolaidīs, kamēr būs izcīnīta uzvara un visiem spēkiem nodrošināta mūsu kontinenta nākotne! Par šo mērķi soļo drošsirdīgās armiju kolonas, kas ir pilnas cīņas spara un uzticības tam vīram, kas šodien, būdams virspavēlnieks, kādreiz kā kareivis soļojis līdzī vīnu rindās.

J. V.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

(10. turpinājums.)

Bet par spīti šiem „mērenajiem“ žīdiem, žīdi ekstrēmiski iedegušies šī „va banque“: 1918. g. decembrī Berlīnē atrodam komunistu dumpja liesmās. Pat jaunie varasvīri, sociāldemokrātu tautas komisāri, jau sāk drebēt par savu dzīvību. Tie ne pa jokam nobīstas. Un tā kā viņu rīcībā nav republikāniska karaspēka, kas spētu viņus aizsargāt, tad viņi griežas pie jaunizceptā kara ministra Noskes, kas tikko ar Ehrhardt'a brīvprātīgās jūrnieku brigādes palīdzību bija apspiedis dunpi Kīlē, ar lūgumu nodibināt mieru un kārtību galvaspilsētā un tiem izglābt dārgās dzīvības. Noske piekrīt. Bet arī viņa rīcībā nav vajadzīgā karaspēka. Ehrhardt'a brigāde vēl ir Kīlē un pirms tā spēš pienākt, varētu jau būt par vēlu.

Ko darīt? Izeja tikai viena. Viņš pats dodas uz Moltke's ielu, uz bijušās keizarkariskās armijas galveno štābu. Tur viņš vecos armijas virsniekus atrod, civildrēbēs pārgērbusos, turpinām savu parasto štābnieku darbu. Pirmais bijušās keizarkariskās armijas karavīrs, maršals Hindenburg's palicis savā postenī un lūdzis savus līdzstrādniekus viņu nepamest, bet turpināt pildīt savus pienākumus par spīti zaimiem, par spīti pazemojumiem, ciešanām un postam. Noske tur, Moltke's ielā, diviem virsniekiem vaicā, kur viņš, Noske, varētu dabūt karaspēku komunistu dumpja apspiešanai? Viens no viņiem atbild, ka tepat pie Berlīnes vārtiem, Potsdamā, viņš atradis kādas pirmklasīgas divīzijas, gvardijas, kavalerijas divīzijas atliekas. Abu štāba virsnieku pavadīts Noske dodas uz Potsdamu un pašas dienas vakarā viņš, — ai, likuma ironija! — sociāldemokrātu ministrs, ierodas Berlīnē spožas ekskeļariskās gvardijas divīzijas priekšgalā.

Un nu notiek paradoksālākais, kas varēja notikt: pat galēji labais spārns — republikāņu asākie naidnieki noslēdz mieru ar mērenajiem sociāldemokrātiem un republikāņiem un palīdz šo republiku saglabāt pret tiem, kas vēl cīnījās par citu valdību arī šo republiku saglabāt, proti pret komunistiem. Bet šis ir to novērsta vecās iekārtas pieņemšana, kas sākās pret jauno iekārtu, kas ir to jaunā iekārta „konsolidēšana“.

Un tā, lūk, izskaidrojams, saka Hitler's, „ka tauta, kas savās desmitdaļās revolūciju nav taisījusi, septiņi desmitdaļās to noraidījusi, seši desmitdaļās to ienīda, no vienas desmitdaļas tāvā sev tomēr šo revolūciju uzspiest“.

Tādos paradoksu krustojošos lokos, tādos sarežģītos mezgļos, lūk, sametās un savilkās vācu tautas likteni.

Lai būtu kas būdams, atcerēsimies vienu: šo nelietīgo novembra revolūciju nākamajai „Veimāras republikai“ nepiedeva pat šis republikas karstākie aizstāvji un izlidzināšanas, kompromisu politikas piekritēji. Pat tie, pats Stresemann's novēršas no šīs revolūcijas, to nolād. Viņš vēl būtu aizbildinājis dumpiniekus, saka viņš, ja tie diktēto pantiņu un miera līguma noteikumu

priekšā būtu visiem saviem līdzgājējiem, līdzīgi franču 1792. g. revolūcionāriem, sludinājuši cīņu uz dzīvību un nāvi, cīņu par tēviju briesmās, cīņu pret nesaudzīgo pretinieku. Bet nekad tiem nav nācis prātā tā rīkoties, nekad; godprātība, nacionālais lepnums bija jēdzieni, kas palika ārpus novembra revolūcijas apvārsņiem. Šīs revolūcijas rīkotāji, tā paša Stresemann'a vārdiem runājot, nozākājuši armiju, kas ar lauriem samocītā galvā bija saļimusi pilnīgā spēku apstākumā, tie kājām bija brādājuši tās karogus, nopļēsuši no kaujas lauka purnākušiem karavīriem viņu kokardes, ar kurām viņi visus šos neizsakāmi grūtos gadus bija tik varonīgi cīnījušies, tie apmētājuši dubļiem virsnieku korpus, par kuru labāka nav nevienai citai tautai, kāda otra vairs pasaule nepazīst.

Glēvums, ar kādu revolūcijas laudis bija sapēmuši vācu nacionālo nelaimi, dvēseliskais zemums, ar kādu tie bija ievilkusi dubļos armiju, kas bija heroiski izpildījusi savus pienākumus un paceltu galvu izturējusi sīvo cīņu ar pretinieku pārspēku, viss tas pat dzīlāka vidusslāņa cilvēkam, kāds bija Stresemann's, iedvesa bezgalīgu ciebumu.

Arī priekš viņa, pat priekš viņa 9.

novembris ievada, nevis kā to sludināja 9. novembra manifesti, „tautas uzvaru visā frontē“, bet gan vācu tautas „nacionālā kauna un morāliskās pagrimšanas laikus“.

Ja nu pat Stresemann'a jūtas sadumpojās pret šo nelietīgo novembra revolūciju, kas tad pret šo „1918. g. dunča dūrienu“ bija jāsajūt rezolūtiem, dedzīgiem, nesamierināmiem patriotiem? Ko pret to bija izjust Adolfam Hitler'am?! Mēs tagad vieglāk sapratīsim viņa izmisumu un kaunu par notikumu. Bet mēs arī sapratīsim, ka taisni tajās dienās, kad pazemojumu lāsts šķitās vissmagāks, visžaudzošāks, ka taisni tajās novembra dienās cīņās ievainotā dižkareivja dvēselē iegailējās pirmā rezolūtā apņemšanās, kas vairs nenodzisis — glābt tēviju un to vest uz gaišo atdzimšanas ceļu.

Žīdi bija šīs kustības atraisītāji, žīdi — izraisītās dezorganizācijas un chaosa izmantotāji. Un tā nu tie kā vācu valsts pārstāvji, pašlepi un nekaunīgi iesoļo Vācijas valsts kanciera pilī: Adlers, Bernšteins, Kons, Eisners, Fliders, Granauers, Hāze, Hāzs, Heimans, Herzfelds, Kautskis, Levengards, Oberlenders, Preiss, Rozenfelds, Starosons, Vurms.

Žīds Landsbergers, žīds Hāze — iesēžas „Tautas pilnvaroto padomē“ — žīds

Simons — Prūsijas finansu ministra krēslā!

Šai vietā nu varētu uzmākties šāds jautājums: kā tas nāk, ka laikā, kur tik daudz žīdu tur valsts politisko notikumu stūri savās rokās, kā tas nāk, ka šie žīdi neņem un neiegriež spēji valsts kuģi komunisma ūdeņos. Tiesa gan, asiņkārie spartakieši jau arī ar Lībknechtu taisās uz lielo sociālo Bērtuļa nakti, bet remdenākie sociālisti ā la Hāze bija sapratuši, ka pārspilējums šajā plāksnē varētu izsaukt pēkšņu reakciju armijā, vēl nedemobilizētos pulkos, „jo toreiz pietiktu kaut 1 divīzijas komandieris ar savu divīziju nolemtu noplēst sarkanos karogus, pavēlētu nolikt pie sienas „padomes“ un eventuālo pretestību salauztu ar mīnu metējumiem un granātām, lai jau šī viena divīzija četrus nedēļus laikā būtu pieaugusi līdz 66 divīzijām. No tā žīdu stieples vilcēji baidījās vairāk par visu citu. Un lai to aizkavētu, revolūcija bija jāievada zināmā mērenībā, tā nedrīkstēja izvērsties par bolševismu, bet tai, dotajos apstākļos, bija jāliekulo „miers un kārtība“. Tādēļ arī daudzās lielās koncesijas armijai, uzsaucumi vecajam ierēdniecības štātam, veciem armijas vadītājiem. Mori pirms atlaišanas, izsūtīšanas vai nošaušanas vēl varēja izmantot un tas bija jāizmanto.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

11.

„Veimaras satversme“.

Saulainā ielejā, kuru par savu nemitigo plūsmes ceļu izraudzījusies Ilme, Sāles pieteka, kas pati savus vieglos ūdeņus aizskalo uz Elbi, graciozu parku ielenkta stāv sendienai pilsētiņa, vārdā Veimara.

Tā ir Tiringas metropole, Saksijas—Veimaras—Eizenachas kādreizējo valdnieku rezidence, kas vēlīgā un smalkā hercoga Karl'a August'a laikā (1758.—1828.) piedzīvojusi savu „zelta“ — un viņa mazdēla, Karl'a Aleksandr'a dienās (1853.—1901.) — „sidraba laikmetu“ un kas, lai gan tikai nedaudz lielāka par Jelgavu, kļuvusi tikpat slavena kā Minchene un par vācu Atēnām dēvēta, popularitātes ziņā spēj mēroties ar vislielākajām, visskanīgākajām pasaulē.

Jo šeit elpojis, domājis un strādājis vācu varenākais rakstniecības ģenijs un dižākais reālists — Johann's Wolfgang's Goethe, kas šai pilsētai uzspiedis sava ģenijs zīmogu; šeit neapvaldāmā ideālismā kvēlojusi, mirgojusi un apdzīvisi viņa drauga, cēlā, lielā dzejnieka Friedrich'a Schiller'a sirds; šeit rakstījis un smaidījis vaļīgais Christoph's Martin's Wieland's; šeit svinīgo ģenerālsuperintendanta amatu un Goethe's aicinājumu pieņēmis un ilgus gadus pildījis kādreizējais Rīgas Doma katoļu skolas skolotājs Johann's Gottfried's Herdera, kas, latvju daļu iemīļotā, pievērsis arī citu tautu gara pārtiecībai un pasaulei dāvāja savu labu literāru laikmetu iezīmējošas „Dabas balsis dziesmās“, kurās šķīdījis ierādīta cienīga vieta; šeit arvien nemirstīgos darbus komponējis Bach'a, Lists; šeit mūzicējis Mendelssohn's Strauss; šeit savas sulīgās dzīves un audekliem triepis varenais vācu meistars Cranach's; šeit dzīvojuši un darbojušies Dingelstedt'a, Hoffmann's von Fallersleben's, Jean Paul's. Šeit dibināta pirmā latvju skola, šeit šķīdījis „Vīgenija“, „Torkvato Tase“; šeit reizi uzvesta Schiller'a labākā drāma „Vallenšteins“, kur sašķētināta trejkārša nodevība un šeit pat vēsturei bija labpaticies tieši 120 gadus vēlāk, 1919. gadā, uzvest savu lugu: „Veimaras republikas nodibināšana“. Turai ar Schiller'a drāmu bija kopīgs mōtō: „Vēsture ir pasaules tiesa“, bet atšķirīgi autori: vienā gadījumā autors bija ģenijs, otrā — autori nūlles.

Apcerēsimies īsumā notikumu norisi: 1919. gada 9. novembrī sociālists Scheidemanns bija pasludinājis Vāciju par

republiku un, pēc Krievijas parauga, varu savās rokās sagrāba 6 vīru tā saucamā „Tautas pilnvarotā padome“, kurā iegāja 3 vairākuma sociālisti (Ebert's, Scheidemann's, Landsberg's), 2 neatkarīgi sociālisti (Dittmann's, Haase) un 1 komūnists (Barth's). Šī padome bija reichstagu atlaidusi un izsludinājusi uz 1919. gada 1. janvāri satversmes sapulces vēlēšanas, pie kam, ik 150.000 divdesmit gadus sasniegušiem vai pārsniegušiem pilsoņiem bija jāievēl viens deputāts.

Šīs vēlēšanas organizē un dirigē jauniecētais iekšlietu ministrs žīds Preuss. Iznākums: 11,5 milj. balsu nodotas par sociāldemokrātiem, 2,3 milj. par neatkarīgajiem sociālistiem, 6 milj. par centra partiju u. t. t. Komūnisti, kas, puču rīkodami, bija cietuši asinainu neveiksmi, šīs neveiksmes aizvainoti, lūpu uzmetuši, šoreiz no līdzdalības „pilsoniskajās“ vēlēšanās atteicās.

Bet tādēļ vēlēšanu iznākums nebija mazāk marksistisks, jo relatīvi lielāko balsu skaitu bija dabūjuši komūnistu remdenie brāļi — sociāldemokrāti, un tā nu pienāca diena, ka 411 ievēlētie satversmes sapulces locekļi kaut kur bija jāsapulcina. Bet kur? Berlīnē?

Nē. Šeit vēl politisko kaislību bangas varēja uzslākt augstu vilni, šeit vēl satrapinātie kreisie un labie ekstrēmisti varēja ielauzties apspriežu zālē un turēt nabaga deputātus terora varā. Bez tam Berlīnē likās pārāk tuvu Potsdamai un Potsdama, Prūsijas Versaļa, taču simbolizēja vienvadību, simbolizēja Prūsijas garu, visas nūle sabrukusās Otrās vācu ķeizarvalsts tapšanas vēsturi. Nē, Fridriha Lielā ēnu valsti nevarēja izraudzīties par kreisās satversmes sapulces sanāksmes vietu. Bija jāaugās pēc laikmetīgākas izkārtnes un tā nu 9. novembra ļaudīm ienāca prātā gaiša doma dāvēt valstij jauno satversmi Veimarā, kurai ar savu skanīgo vārdu bija jāsedz garīgais bankrots un netīrie politiskie veikali.

Tā, 1919. gada 8. februārī, ievēlētie deputāti, starp kuriem nebija neviena ista tautas tribūna, neviena ista tautas vadona, cits aiz cita paslīdēja garām pazīstamajam Rietschel'a veidotam Goethe's — Schiller'a piemineklim, piemineklim, kas apliecina abu šo gara milžu tikpat cēlo, cik rosinātāju draudzību, — un pazuda aiz Veimaras teātra durvīm, lai šai mākslas templī nodotos ķildām, matu skaldīšanai un politiskai sīktirdzniecībai.

Šie vīri bez formāta, kas pār savu priekšsēdi bija ievēlējuši vairākuma sociālistu žīdu Davidu, savu gara nabadzību apliecināja jau ar to, ka tie savu galveno uzdevumu — satversmes izstrādāšanu uzticēja nevis vācu, bet žīdu juristam, tam pašam, kas bija vadījis pašu deputātu vēlēšanu.

Augstās sapulces locekļi bija saskaidāti 9 partijās, no kurām 3 lielākās: sociāldemokrāti (165 mandati), kristīgais centrs (89 mandati) un demokrāti (75 mandati) nodibināja tā saucamo „Veimaras koalīciju“, kas pieņēma Versaļas miera diktātu un 31. jūlijā ar 262 pret 75 balsīm — žīda Preussa izstrādāto Veimaras satversmi, ko 11. augustā laida klajā Švareburgā, pasludinot šo dienu par „satversmes dienu“.

Piemetināsim, ka satversmes tekstā iezagusies — atcerēsimies, kas īsti bijis tās autors! — ne viena vien melīga konstrukcija. Tā 155. satversmes pants nosaka, ka: „Visi saimnieciski izmantojami dabas spēki atrodas valsts uzraudzībā“, — „Dabas spēku saimnieciskā izmantošana atrodas valsts uzraudzībā“ vietā. It kā dabas laipnība pret novembra republikas ļaudīm ietu tik tālu, lai savus spēkus pakļautu viņu uzraudzībai!

V.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

12

Adolf's Hitler's — politiskais audzinātājs Minchenē.

Iepazīnušies ar 1918.—1919. gada sarežģītiem politiskiem notikumiem Vācijā, lai atkal atgriežamies pie vientuļā vācu armijas dižkareivja Adolf'a Hitler'a, kurš dienu pēc 9. novembra notikumiem vēl klusajā Pazevalkas kara slimnīcā bija tik sāpīgi, tik smagi pārdzīvojis Vācijas neveiksmes un sabrukumu un visdziļākā dvēseliskā krīzē tomēr vēl saglabājis ticību savas tautas dižajiem spēkiem un tādēļ nolēmis kļūt par šo spēku modinātāju, par politiķi.

Tā paša mēneša beigās viņš atstāj slimnīcu un atgriežas Minchenē, kur to ledala viņa pulka papildu bataljonā, kas tai laikā jau atradās zaldātu padomju varā. Tikpat tukšās, cik skanīgās valodas, jenganā disciplīna, atrautās apkakles, negantais landsknechtu izlaistības gars, kas sācis valdīt Minchenē novietotās karaspēka vienībās, viņam tā rieb, ka viņš nolēmj to atstāt un pārceļas uz Traunšteinas kara nometni, kur tas paliek līdz šīs nometnes likvidācijai, kad to atkal 1919. gada martā pārceļ uz Mincheni.

Bavārijas galvaspilsētā šai laikā trako līdzsvaru, mieru un paši sevi pazaudējuši ļaudis, kas alkst jaunu atziņu, jaunas taisnības, jauna evaņģēlija un kas profesionālo revolūcionāru izmantoti cits pret citu tiek dzīti asiņainā brāļu karā. Stāvoklis kļuvis neciešams un attīstās tālākas „revolūcijas padziļināšanas” virzienā, ko vēl paātrina Eisnera nāve. Kļūmīgais sastrēgums kulminē padomju diktatūras pasludināšanā Minchenē un līdz ar to neaprobežotā žīdu virskundzībā Bavārijā (13. IV — 1. V 1919.).

Asi un dziļi šis laiks iēgriežas Hitler'a dvēselē. Tēviņa jāglābj. Jāglābj no chaosa, jāglābj no pazemojuma, jāglābj no žīdiem. Jāglābj! Bet kā? Kā? Plāns pēc plāna krusto viņa drudžaini strādājošās smadzenes, dzimst, izveidojas un atkal izplēn, jo katra šāda plāna beigās stāv atskurbinātājs konstatējums, ka sekmīgai rīcībai viņam trūkst visnepieciešamāko priekšnoteikumu.

Ko viņš spēj? Viņš, nepazīstamais karavīrs bez līdzekļiem, bez stāvokļa, bez sakariem, bez vārda?

Padomju varai! Minchenē nodibino-

ties, viņš uzstājas tā, ka vērš uz sevi centrālpadomes dusmas. 1919. gada 27. aprīļa rītā bija nolemts to arestēt, bet šim nolūkam ieradušies rokas pulši, ieraudzījuši viņiem preti vērsto karabīnes stobru, no sava nodoma ar gudru ziņu atteicās un pazuda kā nākušī.

Dažas dienas pēc Minchenes atbrīvošanas no padomju terora viņu aizkomanā uz 2. kājnieku pulka revolūcijas notikumu izmeklēšanas komisiju un pēc tam, dažas nedēļas vēlāk, uz kara-vīru sabiedriskās audzināšanas kursiem. Šeit viņš, starp citiem, noklausās arī ar Gottfried'a Feder'a priekšlasījumos par tematu: „Augļošanas verdzības salaušana”, kas viņam palīdz novilkt asu šķirtnīju starp nacionālo un internacionālo kapitālu, starp internacionālo augļotāju rausēju kapitālu, kas dzīvo no augļiem un spekulācijas, un nacionālo ražotāju kapitālu — nacionālā darba iemiesotāju, ko var un kas jāiesaišta nacionālās saimniecības kalpībā. Feder'a tezēs Hitler's saskata derīgu saimniecisku platformu jaunas partijas dibināšanai.

Jau tūdaļ pēc pirmā priekšlasījuma noklausīšanās viņam skaidrs, ka jaunajai teorijai vācu tautas attīstības gaitā jāiegūst jo svarīga nozīme. Noteikta biržu kapitāla atšķiršana no nacionālās saimniecības, nostāšanās pret vācu saimniecības pārinternacionalizēšanu, viss tas radītu pamatus neatkarīgai tautiskai pastāvēšanai, neapdraudot tai pat laikā ar spēkus izšķērdētājam cīņām pret kapitālu kā tādu šīs pastāvēšanas saimniecisko bāzi vispār.

„Es pārāk skaidri saredzēju Vācijas attīstību,” saka viņš, „lai nezinātu, ka smagāko cīņu nāksies izcīnīt nevis pret svešām tautām, bet pret internacionālo kapitālu. Feder'a priekšlasījumos es jaudu varenu paroli šai nākamajai cīņai.”

Runājot par Feder'a teoriju zīmējo-ties uz augļotāju kapitāla „atbrūpošanu”, vēl jāsaaka sekojošais:

Bankas un biržas ne reti no valstij pakļautām un tīri saimnieciskām organizācijām bija kļuvušas par visu-vareniem politisko dzīvi notelcējiem institūtiem, kur smagā gūstā bija nonākušas veselās valstis. Veselās valstis bija kļuvušas par marionetu figūrām lielfinansistu rokās, veselās tautas pa-

kļautas apkaunotājai lielfinansistu meslu kundzībai. Lai tikai, maza piemēra dēļ, atceramies kaut nesenos Latvijas maksātos meslus žīdu Lāzaru bankai Londonā par parādiem, ko Latvija pat nekad nebija taisījusi, un kas jo smagi gūlās uz visiem latvju nodokļu maksātājiem. Izspiešanas mehānisms pie tam bija aptuveni šāds: Jūs negribat maksāt? Nu labi, tādā gadījumā mēs caur parlamentu vai valdību panāksim, ka Anglija turpmāk valrs nepērk jūsu sviestu. Jūs tad nesapemsit valūtu un nevarēsit pirkt jums vajadzīgās ogles. Kas cietīs? Jūsu zemkopība un jūsu rūpniecība. Skaidrs?!

Ar parlamenta un marksistu starpniecību, ar zelta standarta palīdzību veselās tautas tādā kārtā tikušas nodotas lielfinansistu, starptautiskā žīdu kapitāla varā, žīdu kapitāla verdzībā, pret kur pat ģeniji savā laikā bija vēlti cīnījušies. Tā žīds Leons Sejs, komentējot franču parlamentā Napoleona neveiksmju cēloņus, nosauca istā vārdā viņa grandiozo pasākumu fatālā sabrukuma isto iemeslu, teikdams: „Tas ir noslēpumainais finansu spēks, kuram nespēj pretoties neviens pat tad, ja tas saucas Napoleons.”

Tiktāl par starptautiskā kapitāla augļotāju varu. Tagad vēl dažus vārdus par Feder'a teoriju pārlikšanu praksē. Par to Adolf's Hitler's raksta:

„Katra un pat vislabākā ideja kļūst par briesmām, ja tā ledomājas esam pašmērķis, kaut gan viņa patiesībā ir tikai līdzeklis mērķa sasniegšanai. — Bet priekš manis un visiem istajiem nacionālsociālistiem pastāv tikai viena doktrīna: tauta un tēviņa.

Mums jācīnās par mūsu rases un tautas pastāvēšanas un augšanas nodrošināšanu, par mūsu bērnu uzturu un asins tīrību, par tēviņas brīvību un neatkarību, lai mūsu tauta spētu nobriest tās sūtības pildīšanai, ko tai uzticējis pasaules radītājs.

Katrai domai, katrai idejai, katrai mācībai un visām zināšanām jākalpo šim mērķim.”

Tas nozīmē, ka Adolf's Hitler's no Feder'a mācības ņems tieši tik daudz, cik tas šī mērķa sasniegšanai noderīgs. Ne vairāk, ne mazāk. Viņš Feder'a teoriju nekad nepārvērtīs bauslībā, pretēji marksistiem, kas Marksa teorijas spaidu kreklā ar varu un par katru cenu cenšas iespīlēt visu dzīvo radību, visu kūšājošo dzīvi, par spīti dabai, par spīti cilvēces gadsimtu un tūkstošu pieredzei, par spīti un apsmieklu veselajam saprātam.

Bet atgriezīsimies atkal pie Adolf'a Hitler'a. (Turpinājums sekos.) V.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

13.

Kādu dienu kāds no kursu dalībniekiem iestājas par žīdiem un garākā izklāstā tos aizstāv. Hitler's uzstājas ar esu pretrunu un viņa argumenti un dedzība šķiet tik pārliecinoši, ka to drīzi pēc tam ieceļ par politisku audzinātāju (Bildungsoffizier) kādā no Minchenes garnizona pulkiem.

Energiski viņš ķeras pie darba, lai palīdzētu celt sašķobījušos disciplīnu, lai modinātu karavīros revolūcijas dūmakā aptumšoto nacionālo domu, lai kvēliem vārdiem jundītu tēvijas mīlestību. Un nav pagājis ne cik ilgs laiks, kad viņš ar prieku konstatē, ka spēj pārliecināt, spēj modināt klausītājos atbalsis, spēj runāt.

Šimtiem, tūkstošiem karavīru sirdis par jaunu sāk liesmot par tēviņu un pulku, ieroču slavu un varonīgu pašuzpurēšanos. Un viņu audzinātājs patešit lepāzīstas ar domu biedriem, nāk kontaktā ar tiem, kas drīz vien viņa radītā revolūcionāri-nacionālā kustībā kļūs par šīs kustības drošākiem un fanatiskākiem saucējiem.

Jau agrāk, vēl sabiedriskās audzināšanas kursu apmeklēšanas laikā viņam bija izdevība tuvāk sazināties ar dažiem kursantiem — gara līdziniekiem un jo pamatīgi pārrunāt skaudros dienas notikumus un tādi pārcilāt arī kādas jaunas „sociālsociālismu” di-

šis nosaukums likās tādēļ, ka sociālām problēmām partijā bija domāts ierādīt dominētāju vietu un tādēļ, ka šāds viedoklis tiešām bija jauns, revolūcionārs.

Bet kādēļ tad vispār šķita vajadzīgs domāt par kādas jaunas partijas dibināšanu? Vai nepietika jau ar esošām? Nē. Adolf's Hitler's un viņa šaurais domu biedru loks bija pārliecināti, ka patlaban populārām valdošām novembra nozieguma partijām — centram un sociāldemokrātiem — Vāciju no nākošā posta un sabrukuma neglābt. Neglābt tādēļ, ka tik pat labi kreisie — sociāldemokrāti, kā remdenie — demokrāti, bija grībojušies no vienas politiskas kļūdas pie otras un veduši Vāciju arvien dziļāk purvā.

Un kā gan sociāldemokrāti un demokrāti būtu varējuši glābt Vāciju, viņi, kas bija ticējuši kompromisa miera iespējai, kas bija ticējuši Amerikas laipnai starpniecībai un tādēļ aizkavējuši totālā zemūdens kara tūlītēju atslēgšanu pret Angliju, zemūdens kara, kas laikā sāks to būtu ar izmērdēšanu, iespiedis kapitulēt. Kā varēja uzticēties ļaudīm, kas 1917. gada 17. jūlijā bija reichstagā pieņēmuši bēdīgi slaveno miera deklarāciju, brīdī, kad sabiedrotie jau atradās pašā bezdibena malā. Ar savu defētistu izlīgšanas un padošanas propagandu tie bija nokodinājuši spožo armijas cīņas garu un piedevām vēl šai armijai ieģrūduši mugurā savu

nodevības dunci. Tie viskritiskākā brīdī atraisījuši novembra sacelšanos un neprātīgā ticībā taisnīga miera iespējai uzticējušies Vilsonam, parakstījuši pamieru un pieņēmuši Versaļas miera noteikumus. Un kad tas bija noticis, tie vēl cerēja ar padevīgu un pilnīgu miera līguma noteikumu pildīšanu samazināt Vācijas ciešanas; tie nevajadzīgi pazemojuši savu dzimteni un uzturējuši tautā glēvulīgo nevarības un atteikšanās garu. Hitler'a uzskatu pareizību apstiprina arī turpmākie notikumi. Rūras okupācijas laikā tie aprobežojuši ar trulo pasīvo aizstāvēšanos, lai tūdaļ pēc tam, salauzti, samierinātos ar pilnīgu kapitulāciju. Pieņemot Dausa plānu, tie piedzīvojuši sabiedrotiem tiesības kontrolēt visu vācu saimniecisko dzīvi un parakstot Jūnga plānu un Hagas vienošanos, piekrituši vācu nākamā paaudžu pakļaušanai uz 60 gadiem vissmagākam meslējūgam, apdraudot līdz ar to visu Vācijas nākotni. Tie ievēduši vācu garām svešo parlamentārismu ar tā pastāvīgām pavadonēm, onkuļu būšanām un korupcijām, demoralizējuši ierēdņu kadrus, dezorganizējuši valsts un pašvaldību finanses, izpostījuši valsts uzņēmumus, pacietuši un seguši visneķetrākos skandālus, kuŗos žīdi arvien bijuši priekšgalā, jo nav neviena liela saimnieciska vai politiska skandāla, kuŗš nevarētu saukties kādā žīdu vārdā.

Nē, ar šiem ļaudīm Adolf'am Hitler'am nevarēja būt pa ceļam. Bet tādēļ vien vēl viņam nevarēja būt pa ceļam arī ar tiem galēji labā spārna ļaudīm, ar monarchistiem, kas neko nebija aizmirsuši un nekā nebija mēcījušies, kas sapņoja par veco labo laiku atjaunošanu, par savu privilēģiju restaurāciju un ar savu nemākulību un šaursirdību bija noveduši ķeizarieti pie bezdibena un nepavisam jau viņš nevarēja pieslieties tiem lielkapitālistiem, kas savu nacionālisma spēku mēroja ar saviem ienākumiem un vairījās nest jebkādas upurus plašo tautas masu labad un kuŗu devīse līdzīgi marksistiem bija: ubi bene, ibi patria — mana tēvija ir tur, kuŗ man labi klājas.

Nē, ne ar vienu no pastāvošām partijām, nedz vecā, nedz jaunā rauga uzpustām, nākamajām nacionālsociālisma kustības radītājām nevarēja būt pa ceļam. Jauns, līdz šim vēl nebijis bija viņa gara vīns un jaunās maīsošas tas bija lejams.

Lūk, kādēļ viņš neplesienas nevienai no esošām partijām, lūk, kādēļ tas lolo domas par jaunas politiskas formācijas, par jaunas partijas dibināšanu, kuŗā tas salaulās līdz tam laikam tik naidīgos un tāl pašā laikā būtiski un dabiski tik tuvos elementus: nacionālismu un sociālismu.

(Turpinājums nāks)

V.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

14.

Pirmais kontakts ar „Vācu strādnieku partiju“.

Vienu dienu Adolfa Hitler's saņem no savas priekšniecības pavēli noskaidrot kādas šķietami politiskas organizācijas, — sevi par „Vācu strādnieku partiju“ dēvētājas biedrības raksturu, biedrības, kas tuvākam laikam bija pietiekusi kādu sapulci, kurā bija jāuzstājas arī Gottfried'am Feder'am.

Šo armijas interesi par politiskām strāvām un šo strāvu nesējiem politiskām partijām viegli saprast, ja atceras, ka tajos laikos karavīriem bija atļauta tieši un aktīvi piedalīties valsts politiskajā dzīvē. Šo tiesību valdošās partijas — centrs un marksisti — karavīriem gan drīz vien atpēma, bet tas notika tikai tad, kad tās bija nākušas pie pārliecības, ka armijas nacionālo garu tām nesalauc.

Un tā nu Adolfa Hitler's kādā vakarā ierodas Minchenes Sternecker'a alusdarītavas viesu istabā, kur sarakušies ap 20—25 cilvēku, vairums strādnieku.

Feder'a priekšlasījumu interesents jau pazina no sabiedriskās audzināšanas kursu laikiem un tādēļ visu savu uzmanību varēja veltīt pašas sapulces dalībnieku novērošanai.

Gūtais iespāids nebija nedz labs, nedz ļauns. Jaunā partija bija viena no tām daudzām jaundibinātām organizācijām, kas tais nestabilos laikos sarakās malu malā kā sēnes pēc lietus. Ar notikumu līdzšinējo attīstību neapmierinātā un uzticību pastāvošās partijās zaudējušie ļaudis meklēja izeju jaunu partiju atvēršanā, pie kam šo politisko formāciju dibinātājiem parasti nebija ne jausmas, ne jēgas par to, kā kādu biedrību pārvērst partijā un masu kustībā un tādēļ tās allaž tik pat pēkšņi nomira kā dzima, neatstājot aiz sevis ne ziņas, ne mīpas.

Jā, arī šī partija, kurā vērotājs pat-

laban pētoši noraugās, tam liekas nepelnām vairāk ievērības kā pārējās līdzīga rakstura organizācijas. Viņš tādēļ ir priecīgs, ka Feder's savu divi stundas ilgo priekšlasījumu beidzis un taisās jau iet projām, kad pieteiktās brīvās pārrunas tam vēl brīdi liek pakavēties. Bet arī šīs pārrunas šķiet bālas un nenozīmīgas. Te kāds „professors“ ņem vārdu. Viņš sākumā apstrīd Feder'a tezes un tad pēc tikpat velkas, cik asas Feder'a atbildes, pāriet uz savu īsto temu: ieteikumu jaunajai partijai uzņemt savā programā cīņas paroli par Bavārijas atdalīšanu no Prūsijas. Austrija tādā gadījumā apvienotos ar Bavāriju un bavāriešiem pavērtos labākas dzīves iespējas. Tas Adolf'am Hitler'am nu liekas par daudz. Viņš vairs nespēj klusēt. Pieļēc kājās, sāk runāt. Vārdi kā pātagas cirtieni krīt uz augsti mācītā separātista galvu un runātājs vēl nav savu runu beidzis, kad profesora kungs jau sagriežies, kā ar pletni nosautēts krančis bailīgi izzogas pa durvīm ārā. Ar izbrīnu sauļņa klausītāju vērušies jaunajā runātāja. Viņš beidzis un jau gatavojas, tiem labu nakti novēlot, lokālu atstāt, kad tam ceļu aizstāj kāds strādnieks, nomurmina savu vārdu, ko uzrunātais nemaz lāga nevar sadzirdēt un iespīēž tam rokā kādu plānu brošūru: — „Lūdzu, ļoti lūdzu izlasīt.“

— Labi, nodomā brošūras saņēmēja. Šī burtnīciņa man ļaus iepazīties ar šo partiju, neapmeklējot garlaicīgās sapulces. — Ar labu nakti.

Un Hitler's dodas mājup, uz savām kazarmām.

Turpmāko notikumu norisi Adolfa Hitler's atstāsta sekojošiem vārdiem: „Es tai laikā,“ raksta viņš, „vēl mītinājos 2. kājnieku pulka kazarmās, kādā mazā istabē, kurā vēl jo skaidri bija saredzamas revolūcijas pēdas. Pa dienu es biju projām, pa lielākai daļai 41. strādnieku pulkā vai arī sapulcēs vai priekšlasījumos kādā citā kara-

spēka daļā. Tikai naktis pārlaidu savā mītnē. Mēdzot jau pirms pulksten 5 pamosties, biju ieradis sev kavēt laiku, noliekot sacietējušās maizes atliekas vai garozas uz grīdas pelēniem, kas sarakās mazajā istabā dzīl savas rotaļas un tad raudzīties, kā šie savdabīgie, jocīgie dzīvniecīni tekuloja un skraidelēja ap šiem gardajiem kumosiem. Savā dzīvē biju izbaudījis jau tik daudz posta, ka jo viegli varēju iedomāties šo mazo radījumu izsalkumu un tādēļ arī prieku.

Arī viņurīt pēc sapulces ap pulksten 5, uz savas nāras gulēdams vēroju uz grīdas čaklo mudīšanos un skraidelēšanu. Tā kā aizmigt vairs neizdevās, tad pēkšņi atcerējos pagājušo vakaru un nu man ienāca prātā brošūra, ko man viens no strādniekiem bija iedevis. Tā es to sāku lasīt. Tā bija plāna burtnīca, kurā autors, tieši šis strādnieks pats, attēloja, kā viņš bija izrāvies no marksistiskās pudzonas un arodbiedrību frāzēm un atkal atguvis nacionālo domāšanu; tādēļ arī pats brošūras nosaukums — „Mana politiskā atmoda“. Reiz lasīt pasācis, izlasīju to ar interesi līdz galam; jo tajā taču atspoguļojās notikumi, ko kādreiz priekš divpadsmit gadiem pats bija piedzīvojis. Nevīlus man nāca prātā mana paša attīstības gaitas. Tajā un sekojošās dienās vēl šad tad pārdomāju šo lietu un gribēju to jau nodot aizmirstībai, kad nepilnu nedēļu vēlāk sev par pārsteigumu saņēmu atklātni, kuras saturs man vēstīja, ka es esot uzņemts „Vācu strādnieku partijā“: lai es par šo lietu izsakoties un šai sakarā ierodoties nākamo trešdien šīs partijas komitejas sēdē.

Par šo biedru „vervēšanas“ veidu biju vairāk nekā pārsteigts un īsti nezināju, vai par to dusmot vai smieties. Es taču nemaz nedomāju iestāties jau gatavā partijā, bet gribēju dibināt savu. Šo aicinājumu tiešām nevarēja ņemt nopietni.

Jau gribēju savu atbildi šiem kungiem nosūtīt rakstveidā, bet tad ziņkāre tomēr uzvarēja un nolēmu noliiktā dienā ierasties un savus motīvus izteikt mutvārdiem.

Liktenīgie pavedieni līdz ar to bija sašķetināti

(Turpinājums sekos)

V.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

15.

Iestāšanās partijā.

Bija pienācis trešdienas vakars un līdz ar to laiks doties uz „Vācijas strādnieku partijas” komitejas sēdi, kas bija nolikta kādā Adolfam Hitleram pilnīgi nepazīstamā nabadzīgā tautas kafejnīcas restorānā. Kunu ielā. Viņš dodas turp. Nē, šeit viņš nekad nav bijis. Vīrs ieejas karājas trūcīgā skārda izkārtne: „Altes Rosenbad”. Viņš atver durvis, pārkāpj sliekšnim. Vāji apgaismotā telpā neviens viesis. Saskatījis vēl kādas citas durvis, viņš atver tās un lūk, tur — šaurajā blakus istabā viņš tagad saskata visu svīnīgo partijas komitejas „sesiju”. Vecas, pūsnīgas gāzu lampas skopajā gaismā ap neklātu krogus galdu sēdusies četri pajauni cilvēki un starp tiem arī mazās brošūras autors, kas tūdaļ pīles kājās, priecīgs steigšus ienācījam pretī un to silti apsveic kā „Vācu strādnieku partijas” biedru.

Ienācējs pārsteigts nobīst ne vārda. Protestēt? Kādēļ? Patī partijas Visvācijas priekšsēdētājs, viņam saka; vēl neesot ieradies un tiekot gaidīts. „Jaunbiedrs” tādēļ ar saviem paskaidrojumiem nolemj nogaidīt līdz tas ierodas. Beigās tas arī atnāk. Tā ir tā pati persona, kas bija vadījusi sapulci Sternecker'a alusdarītavā sakarā ar Feder'a priekšlasījumu.

Pa to laiku Adolf'a Hitler'a par jaunu pamostas zināre. Viņš nolemj nogaidīt, palūkoties, kas notiks tālāk, un

pagaidām iepazīstas ar ienācējo vīru vārdiem. Par „Reichsvorsitzender” — visas valsts organizācijas priekšsēdētāju — dēvētais kungs ir kāds Hitler's, žurnālists, Miunchenes nodaļas priekšsēdis kāds strādnieks, virspetājs Anton's Drexler's.

Kāda sēdes ar iepriekšējo sēdes protokola nolasīšanu, kam seko viss tālākais bez mēra un gala sīkpilsoniskais provinces biedrības sēžu rituāls. Un šajā klubā nu lai viņš, Hitler's, iestātos?!

Protokolētājam par pareizu iepriekšējās sēdes protokolēšanu tiek izteikta atzinība. Tad nāk kases pārskats, no kura izriet, ka biedrības īpašumā pašam, summa summarum, skaitās 7 markas un 50 fenīgi, par kuru kārtīgu glabāšanu un pārzināšanu kasieris no visiem runu vīriem saņem vispilnīgākās uzticības apliecinājumus. Viss tas tiek par jaunu rūpīgi ierakstots.

Beigās pienāk arī jaunpienākušā, vai pareizāki „jaunieker'a” biedra uzņemšanas pārrunāšanas brīdis. Bet šoreiz jautā ne partijas komitejas vīri, bet aicinātais.

— Kāda jūsu programma? Vai esat izlaiduši skrejlapas?

Nē, nekā. Itin nekā šai partijai nav. Nedz programmas, nedz skrejlapu, nedz biedru kārsu, nedz zīmoga. Nekā, kā tikai laba griba un ticība.

Kāda bezcerība! Kāda vilšanās viņš pastāvošās partijās, pastāvošās politiskās programās izpaužas šajos lau-

dīs. Jautātājam vairs nenāk smieklīgi, jo viņš noskārtis, kādas jūtas šos laudis vedušas šurp, un likušas nodoties šai ārēji tik smieklīgai sīkulīgai rīcībai.

Nojautas, ilgas, tieksmes pēc labākas nācijas nākošes tas bija viss, kas šiem vīriem bija. Ne zināšanu, ne atklāsmes, ne prasmes, ne līdzekļu.

Atgriezies kazarmās Adolf's Hitler's jau bija skaidrībā par to, kas šī partija īsti ir, un viņa priekšā nu nostājas grūtais, liktenīgais jautājums: vai viņam būs, vai nebūs tajā iestāties.

Viņš nepieder pie tiem ļaudīm, kas šodien kaut ko iecer, sāk, rīt jau pasāko pamet, lai parīt pārlektu uz jaunu pasākumu. Ja viņš izšķirsies, tad vairs nepazīs vārda „atpakaļ”. Bet ko šī partija, kas drīzāk bija neapprakstīta lava, tābūla pasa, nekā reāls politisks instruments, viņam spēja dot? Tikpat kā nekā.

Bet tieši šai apstākļi slēpjas arī pozitīvais: tai vēl nebija „pārkalpotas” programmas, „pārkalpotas” organizācijas, tā varēja pašķirt brīvu gaitu īstai personībai, to pašu vēl varēja veidot un jo mazāka tā bija, jo vieglāk tai bija piedot vēlamo formu, dot vajadzīgo saturu, jo vieglāk bija tai nospraust augstus mērķus un tālus ceļus jaunai, spēcīgai, vēl nebijušai kustībai, kuras vērienam bija jāklūst plašākam un varēnākam par visu bijušo un esošo. Jā, tieši šādā mazā, niecīgā pasākumā varēja meklēt dziļus nācijas atmodai un

atjaunošanai. Jo šeit varēja sākt sludināt jaunu pasaules uzskatu, ne vēlšanu lozungus.

Nākošās dienās Hitler's vairs nepazīst miera. Viņš izceļ skaudrāko no visiem dvēseles cīnītiem.

Pārvērst šo niecīgo biedrību varonā, visu tautu aizrāvēja kustībā? Jā. Bet kā? Kādi ir viņa paša priekšnoteikumi šāda mērķa realizēšanai?

Par to viņš raksta: „Manu nabadzību un līdzekļu trūkumu panesu visvieglāk, bet smagāki izjutu to, ka piederēju pie tā ļaužu pulka, kam nav vārda, ka biju viens no tiem miljoniem, kuriem gadījums ļauj dzīvot vai no esības atsauc bez kā vistuvākai apkārtējai pasaulei ienāktu prātā par to painteresēties. Visam tam vēl vajadzēja piebiedroties citām grūtībām — man nebija skolu.”

Visi asākie, noslēptākie par un pret saslienās šai brīdī vēl „nepazīstamā karavīra” dvēselē nežēlīgai, atklātai cīņai, līdzīgi tam, kā to geniālais Šekspīrs attēlojis Hamleta monologā:

Būt, vai nebūt, lūk jautājums.

Šī smagā iekšējā cīņa ilgs veselās divi dienas, kuras rezultātā nāk atpestītāja izšķiršanās — šis solis jāspēj. Aicinājumam jāpaklaus.

Sauciena atpakaļ vairs nevarēja un nedrīkstēja būt.

Un tā viņš pieteicās „Vācu strādnieku partijā” par biedru un saņēma provizorisks biedru karti ar numuru: septiņi.

(Turpinājums sekos)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

16.

Pirmie soļi.

Iepriekšējā rakstā mēs iepazināmies ar to, kā un kālab **Adolfs Hitlers** bija iestājies kādā tajos laikos vēl pilnīgi nepazīstamā, nenozīmīgā un, gandrīz vai gribētos teikt, anonīmā politiskā organizācijā, kas sastāvēja no dažiem cilvēkiem un sevi dēvēja par „Vācu strādnieku partiju”, lai gan tās pilnais nosaukums bija — „Nacionālsociālistiskā vācu strādnieku partija” — (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei).

Bet kā šis neparastais jaunais apzīmējums „nacionālsociālistiskā” — ko tikai **Hitlers** iecēla priekšplānā un goda vietā — bija radies?

Tas dzimis Austrijā un tā tapšanas vēsture īsumā šāda:

No 1902. gadā dibinātās Austrijas „Vācpolitiskās strādnieku biedrības” 1904. gadā bija izraisījusies Austrijas strādnieku partija ar devīzi: „Par tautiskumu, brīvību un sociālo taisnību”. Jau 1913. gadā arodbiedrībnieks **F. Ertls** ierosināja dot partijai nacionālsociālistisko apzīmējumu, bet tikai 1918. gada 5. maijā to oficiāli pārdēvēja par Austrijas vācu nacionālsociālistisko strādnieku partiju (Deutsche Nationalsozialistische Arbeiterpartei Österreichs). Pie šī nosaukuma došanas sānu kūmās stāvējis arī **Fridrihs Naumanns** (1860.—1919.), kas atšķēlies no **Stöckera** radītās kristīgo sociālistu kustības, 1896. gadā nodibināja „Nacionālsociālistu biedrību” („Nationalsozialer Verein”), kuras devīze bija: Vācu valsts — sociāla, strādnieks — nacionāls.

Pēc šī austriešu parauga tad arī vā-

cu strādnieks virpotājs **Antons Dreklers** un publicists **Harrers** 1919. gada 5. janvārī Minchenē bija nodibinājuši to partiju, kurā, kā mēs to jau redzējām, bija iestājies **Hitlers**, izraujot to no neauglīgas traiskāšanās, izrunāšanās un spriedelēšanas, no sīkumainības un nebūtības, pārvēršot to varenā politiskā kustībā, kurai bija aizraut visu vācu tautu vēl nepiedzīvotai enerģijas koncentrācijai, veicot ceļu Lielvācijas nodibināšanai un visas Eiropas jaunveidošanai.

Adolfs Hitlers tā tad, **Waltera Franka** vārdiem runājot, „formāli ņemot gan nav šīs partijas dibinātājs, bet viņš patiesībā ir tās radītājs” (**Walter Frank**: Zur Geschichte des Nationalsozialismus, Hamburg 1934).

Par saviem pirmajiem soļiem partijas darbā **Adolfs Hitlers** raksta:

„Mūsu kustības pirmajā tapšanas laikā mēs ne no kā tā necietām, kā no mūsu vārdu nenozīmības un nepazīstamības. Visgrūtākais šajā pirmajā laikā, kur jo bieži tikai kādas sešas, septiņas, astoņas galvas saradās kopā, lai uzklautu kāda runātāja vārdus, bija šajā šaurajā lokā modināt un uzturēt ticību kustības varenajai nākotnei.

Lai tikai apdomā, ka kādi seši, septiņi vīri, visi bez vārda, nabaga plikatieki, sametušies kopā, lai radītu kustību, kurai reiz jāizdodas tas, kas lielām, spēcīgām masu partijām nebija izdevies: diženas, varenas vācu valsts uzcelšana. Ja mums tajos laikos būtu uzbrukuši, jā, ja mūs pat būtu apsmējuši, mēs abos gadījumos būtu bijuši laimīgi. Jo nospiedošais bija pilnīga nevērība, ko tajos laikos atradām un no kuras es visvairāk cietu.”

Atskatot dažus jaunās partijas biedrus un to tuvākos paziņas, nevienam Minchenē par jaunās partijas eksistenci nebija ne jausmas. Taču partijas biedri gribēja darboties, kaut ko darīt. Un tā nu tie katru trešdienu kādā Minchenes kafejnīcā noturēja tā saucamās valdes sēdes un reizi nedēļā pārrunu vakaru. Bet ievērojot to, ka visi „kustības” biedri bija tai pašā laikā arī valdes locekļi, tad dabīgi, ka abos gadījumos saradās arvien tās pašas personas. Istenībā te vēl nevarēja runāt nedz par partiju, nedz kustību.

Pirmais neatliekamais uzdevums **Hitleram** šķita salauzt šo burvju loku, iegūt jaunus piekritējus un par visām lietām un par katru cenu padarīt pazīstamu kustības vārdu.

To panākt varēja tikai propaganda — asa, dzīva, neatlaidīga propaganda, un **Adolfs Hitlers** tad nu kļuva par partijas propagandas vadītāju.

Partijai jānonāk tautā. Kā? Sasaucot masu sapulces. Tās rīkos ik mēnešus, vēlāk ik divi nedēļas reizi. Bet kā uz tām dabūt ļaudis? Pirmie partijas biedri paši ķeras pie ielūgumu rakstīšanas, šad un tad izmantojot arī kādu pieejamu rakstammašīnu, un paši ielūgumus arī iznēsā, jo līdzekļu kustības celmlaužiem tikpat kā nav nekādu. Rezultāts? Tikpat kā nekāds. **Hitlers** pats viendien personīgi iznēsā 80 šādu ielūgumu un vakarā ar nepacietību gaida ierodamies tautas masas. Pāriet minūtes. Jau stunda pāri noliktajam laikam un „priekšsēdim” galu galā „sapulce” tomēr jāatklāj: „Mēs bijām atkal tie paši septiņi vīri,” raksta viņš, „tie paši septiņi!”

Nē, ar šādu sludināšanas veidu tālu netīkt.

Jāsagrabina nauda sludinājuma ieviešanai laikrakstā. Katrs no biedriem ziedo cik var un par samastām artāvām ievieto pirmo sludinājumu neatkarīgā laikrakstā „Münchener Beobachter”. Sekas bija tās, ka mazā sapulču zāle Minchenes **Hofbräuhaus** pagrabā pulksten 7 bija stāvēgrūdām pilna. Propagandas šefs tajā saskaita veselas 111 personas! Nu sapulci var atklāt. Kā pirmais savu referātu nolasā kāds pieaicināts Minchenes profesors. Tad kā otram pirmo reizi, publiskā runā jāuzstājas pašam kustības propagandas šefam.

Partijas toreizējam un pirmajam priekšsēdētājam **Harreram** šī lieta likās pagalam riskanta, jo šis kungs bija iedomājies, ka **Adolfs Hitlers** gan daudz ko spējot, tikai vienu, lūk, nē, runāt.

„Bet notika citādi,” raksta **Hitlers**. „Man šajā pirmajā, par atklātu dēvējamā sapulcē runāšanai bija dotas 20 minūtes.

Es runāju 30 minūtes, un to, ko es agrāk nemaz labi nezinot, tikai iekšēji apjautu, tagad pierādīju: es varēju runāt! Pēc trīsdesmit minūtēm ļaudis mazajā telpā bija saelektrizēti un radītā sajūsma reāli izpaudās klātesošo upurētgrībā, jo mans aicinājums ziedot kustībai bija devis veselas 300 markas.”

Bet šī pirmā publiskā sapulce bija nevien devusi veselu kapitālu partijas propagandas izvēršanai, bet arī pievērsusi partijai jaunus spēkus, pa lielāku daļu bijušos **Adolfa Hitlera** kara draugus, kas bija uzauguši ar devīzi: nav nekā neiespējama, gribi, un viss tev pašķirsies. Pats **Hitlers** par viņiem dod šādu liecību: veikli kā kurti, sīkstī kā āda un cieti kā **Krupa** tērauds. Līdz ar to bija radīts spēks, ar kuru lauzt pretinieku teroru.

Šai pirmajai sapulcei seko citas: 130 klausītāju, 170, 140, 200, 270, tad 400!

Kūtrais inerces likums pārvarēts.

Par nacionālsociālistisko vācu strādnieku partiju sāk interesēties un 1919. gada beigās tajā ir jau 64 ierakstīti biedri.

V.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

17.

Pirmā masu sapulce.

Tā pienāca 1920. gads. Šaurais, it kā uz septiņiem biedriem noburtais partijas loks bija laužts; bija laužts pateicoties Adolfa Hitlera neatlaidībai, drosmībai, it kā stāvokļa gaišjūtīgai izpratnei, zibenīgiem lēmumiem, neloģiskāmei tēraudei gribai un dzīvā vārda maģiskajam spēkam.

Jau ar savu pirmo iestāšanās dienu partijā viņš bija kļuvis par tās faktisko vadoni, ja ar šo vārdu apzīmējam viru, kas savu iecerēto ideju prot pārvērst un pārvērst masu kustībā. Šo kustību radīt, savukārt, nozīmē ar propagandas līdzekļiem savai idejai sadabūt lielu skaitu piekritēju, starp kuriem kustības organizācija izrauga biedrus, t. i. ļaudis, kas gatavi par šiem mērķiem cīnīties. Līdz ar to kļūst skaidra nacionālsociālistu propagandas vadītāja dominētāja nozīme kustības pirmatnē.

Un tiešām, propagandas laukā Adolfam Hitleram nav bijis līdzīga visā pasaulē, visā pasaules vēsturē nav bijis cilvēka, kas tik dziļi un vispusīgi būtu izpratis propagandas spēku, būtību, tehniku un sniedzamību, kas būtu tā prasījis to noorganizēt un konsekventi izmantot kā viņš. Pat Demostēns, lielākais Atēnu, jā, varbūt pat visas senvēstures lielākais orators, savā propagandista darbībā nekad netika sasniedzis Adolfa Hitlera augstumus, jo tam tomēr nebija izdevies apvienot visus grieķus, nebija iz-

devies apvienot visus atēniešus un pretmaķedoniešu kustību pārvērst par valsti. Tādēļ arī smagā traģēdija Kaulukijas Poseldona templī.

Adolfs Hitlera zina, ka ne zosu spalva, bet dzīvais vārds ir lielo vēsturisko apvērsumu vadītājs un tādēļ visu uzvaru liek tieši uz dzīvā kontakta nodibināšanu starp runātāju un klausītāju, uz masu sapulci. Viņa pašā krūtīs sakveldētā kaislība izstrāvo no runātāju tribīnes uz klausītājiem, pēdējo skaits nebeigs augt un pārvilņos reiz visu vācu tautu.

Pagaidām, 1920. g. sākumā, partijas biedru skaits tuvojas vēl tikai simtam, bet pati partija, pateicoties nerimstošai propagandai, jau sākusi uz sevi vērst marksistiskās preses uzmanību un nelabvēlību. Varas darbi pret partijas atsevišķiem biedriem un partijas rīkoto sapulču traucēšana augtin aug.

Ko darīt tālāk? Nogaidīt? Sašaurināt darbību? Uzlikt propagandai trokšņu slāpētāju? Ar klusucelšanu meklēt pirkst kompromisu ar marksistiem? Nē. Nekādos apstākļos. Taisni otrādi. Adolfs Hitlera pieprasa no partijas nekavējoties ievadīt lielu pretuzbrukuma akciju un lielas, īstas masu sapulces sarīkošanu.

Partijas komitejā izceļas domstarpības, jo rēnais apdomīgais partijas priekšsēdētājs Harers ar dažiem citiem ieteic vēl nogaidīt, jo pirmās masu sapulces neveiksme partijai nozīmētu galu. Un ka marksisti darīs visu, lai šādu masu sapulci pārvērstu

par savu spēku demonstrāciju, ka tie mēģinās pašu sapulci ar teroru «uzspridzināt», bija skaidra.

Tas nozīmētu cīņu. Bet Hitlera nav vīrs, kas cīņas vairītos. Viņš to meklēja, jo tas zināja, ka tikai visnesaudzīgākā aktīvā pretestībā marksistu uzbrukumam spēks ne tik vien tiem ledzīt pret jauno kustību respektu, bet arī iemantot jaunus piekritējus.

Domstarpības partijas komitejā izbeidzās ar Adolfa Hitlera viedokļa uzvaru un Harera atkāpšanos. Par partijas priekšsēdi kļuva Antons Dreklers un savā propagandas kapteiņa postenī palikušais Adolfs Hitlera tagad visu savu enerģiju veltī nākamās pirmās lielās masu sapulces sagatavošanas darbiem, pašu sapulci noliekot uz 1920. gada 24. februāri.

Milzu sarkani plakāti pārklāj Minchenes sludinājumu stabus, skrejlapas liet no rokas rokā, pārplūdinā ielas. Visu propagandas organizācijas darbu drudžainā steigā vada Hitlera pats. Viņš visu redz, paredz, rīko, sastāda, mudina, iedrošina. Četros iepriekšējos mēnešos Hitlera rīkotās sapulces šiem pirmiem soļiem bija devušas vajadzīgo, kaut arī šauro, bet tomēr nepieciešamo, materiālo bazi...

Tā beigās vēja soļiem bija pieteigusies svarīgā un liktenīgā diena. Sapulce, kas pieteikta lielajā Minchenes «Hofbräuhaus» svētku zālē, nolikta uz pl. 19.30. Kas būs? Vai zāle piepildīsies, vai arī aizrautīgie vārdi pāršalks 2000 tukšu krēslu rindām?

Pulksten 19.15 Hitlera lielā satraukumā ieiet zālē. Karstas prieka šaltis paceļas viņa krūtīs: lielā, plašā telpā stāvēgrūdām pilna. Jā, šoreiz, pirmoreiz, tā tur bija masa, ļaužu masa, kas sanākusi uzklaut jaunās kustības sludinātājus. Tā enerģiski rūca un dūca kā liels bišu apieta. Un galvenais tā ir tieši tā masa, tur sapulcējušies tieši tie ļaudis, kurus viņš vēlas, kurus viņš ilgojas šeit redzēt un kuriem viņš vairāk par visiem citiem vēlas runāt.

Tālu pāri pusei no visas zāles aizņemta ar komunistiem un neatkarīgiem sociālistiem, kas šeit ieradusies ar nolūku pirmo lielo nacionālsociālistu kustības organizēto masu sapulci pārvērst par tās kapu.

«Bet», raksta Adolfs Hitlera, «notika citādi. Kad pirmais runātājs bija beidzis, ņēmu vārdu. Dažas minūtes vēlāk zālē sāka birt starpsaucienu krūsa un vietu vietām notika sadursmes. Saujiņa mūsu uzticamāko kara draugu un citu piekritēju tur cīnījās ar kārtības traucētājiem un tikai pakāpeniski panāca kārtības nodibināšanu. Es atkal varēju runāt. Pēc pusstundas piekrišanas saucieni pamazām sāka apslāpēt naidīgos starpsaucienus un kļūst mierīgi».

No ceturtdaļstundas uz ceturtdaļstundu piekrišanas saucieni arvien vairāk un vairāk nomāca starpsaucienus. Un kad es beidzot biju izklāstījis pantu pa pantam visas mūsu programmas 25 tezes un aicināju masas pašas nodot par tām savu spriedumu, tad tās viena pēc otras arvien lielāku gavīļu sapemtas, tika vienbalsīgi, arvien vienbalsīgi pieņemtas, un kad šādā ceļā pēdējā teze bija atradusi ceļu uz masas sirdi, manā priekšā atradās pilna zāle ļaužu, ko bija saslēgusi jauna pārliecība, jauna ticība, jauna griba.

Un kad sapulce pēc četrām stundām tika slēgta, kad ļaudis sāka drūmēties ap izejas durvīm un plūst laukā, mājup dodoties, tad Adolfs Hitlera zināja, ka tur ar šo ļaužu strauji izplūda pasaulē viņa radītās kustības pamatprincipi, plūda laukā uz vācu tautu, ka tie ies tālāk, izplatīsies un ka tos vairs nekad neaizmirsīs. Bija aizdedzināta gūns, kurai bija lemts pieņemties un nekad vairs neapdzist, gūns, kuras liesmās kaldina vēsturi.

Zāle kļuva arvien tukšāka un tukšāka. Nacionālsociālisms bija pārvērties kustībā.

(Turpinājums sekos.)

10.

Tā sarkanie uztraucošie plakāti pie-
teica sapulci pēc sapulces, un gadu vē-

Partijas panākumi, protams, nevārēja palet nepamanīti marksistiem un marksistu ietekmētām strādnieku masām, jo tieši ap viņu dvēselēm kaislīgi visiem spēkiem cīnījās abas naidīgās kustības: nacionālisms un internacionālisms, sociālisms un marksisms. Tādēļ viegli saprast, ka marksisti, kas sākumā bija centušies jauno nacionālsociālistu kustību nobendēt ar klusociēšanu, tagad mēģināja to savā presē galīgi noķengāt un noriet, un kad arī tas neizdevās, ķērās pie varas līdzekļiem „brīvības” vārdā, pie izšķirēja mēģinājuma uzspridzināt nacionālsociā-

Saprotāms, tādēļ marksisti aicināt aicināja savus piekritējus pūļiem doties uz nacionālsociālistu sapulcēm un mēģināt tās uzspriest. **Adolfs Hitlers** to ļoti labi zināja un tādēļ nodibināja sapulču vietu sardzi, kurai bija jā rūpējas par kārtības uzturēšanu sapulču laikā. Šai sardzei, kurā ietilpa enerģiski, drosmīgi zēni — bijušie frontes cīnītāji, jauni strādnieki, studenti — kuŗu sacorganizēšanā simtos lieli nopelni Emīlam Morisam (Maurice), Hitlers iepotē apziņu, ka vislielākai gudrībai jāpaliek bez rezultāta, ja spēks nestājas tās kalpībā, ka ienaidnieku terors veikams tikai ar teroru un ka katrs kārtības traucētājs sapulcē nekavējoties jāpārmāca un jāizmet pa sienā vaļā atstāto vietu.

Tad vadonis dodas zālē. Uzlēc kādā

(*Turnipādjums, salsas*)

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

20.

Partijas simboli un reorganizācija.

Partijas kārtības sargu dienesta triecieni nodaļas izveidošana pacēla ļoti svarīgu jautājumu: kustībai vēl nebija sava simbola, savas nozīmes, sava karoga. Nebija vienas visu partijas biedru vienotājas ārējās pazīšanās zīmes, nebija simbola, ko likt pretī marksistu simboliem.

Šis simbols bija jārada. Pieņemti tā saucamās „starpvalsts“, Veimaras republikas meln-sarkan-zelta krāsas nacionālsociālisti nevarēja, tāpat kā tie nevarēja pieņemt vecās imperijas karogu, jo cīnījās nevis par vecās monarchijas atjaunošanu, kas savu kļūdu dēļ bija izirusi, bet par jaunu, vēl nepijušu varenu, vienotu valsti. Arī sarkanais karogs tiem nebija pieņemams, kaut gan sarkanā krāsa pati par sevi dzīvinātāja un dzīves priecīga, bet tā jau bija kļuvusi par jaunās kustības asins ienaidnieces — internacionālās simbola.

Karogam, kam bija simbolizēt nacionālsociālistu kustību bija jābūt jaunam, vēl neredzētam, dzīvam, iespaidīgam, interesi modinātajam. Un tāds viņi arī radīja Adolf'a Hitler'a izstrādātā metā bija.

1920. gada vasarā tas pirmo reizi parādījās pret debesīm: koši sarkans ar baltu apli vidū, kurā iezīmējas melns krusts. Nacionālsociālistu karogā tad uzņemtas vecās imperijas krāsas, melns-balts-sarkans. Ziemeļvācu apvienība 1867. g. bija izvēlējusies šīs krāsas, kas sastādījās no apvienības vadītājas valsts Prūsijas melnbaltā un Hanzas pilsētu sarkanbaltā karoga. 1871. g. meln-balt-sarkanu krāsu karogs kļuva par visas Vācijas karogu, zem kura vācu tauta guvusi tik daudz spožu uzvaru, bet tai pat laikā tās saliktas pilnīgi jaunā sakārtotībā, sakārtotībā, ko varēja uzlūkot par saīsinātu nacionālsociālistu programmu.

„Sarkanā krāsā,” saka Adolf's Hitler's, „mēs saskatām mūsu kustības sociālo domu, baltajā nacionālo domu, krusta krustā kaujas sūtību ārīskā cilvēka uzvarai un turklāt radošā darba domu, kas no laika gala bijusi antisemitiska un paliks antisemitiska.”

Ārkārtējie partijas propagandas va-

ditāja panākumi liek tam nodoties arī partijas iekšējās organizācijas jautājumam, jo nu pienācis īstais laiks propagandas ceļā atrastos piekritējus sasiegt mērķtiecīgā un racionālā kopībā kustības tālākai izvēšanai un tās lielo mērķu realizēšanai. Vecā partijas satversme bija nesaudzīgi pārkārtojama un pārveidojama, jo 1919. un 1920. gadā tā vēl pilnīgi atgādināja maza parlamenta kopiju, parlamentu, ko nacionālsociālisti neatlaidīgi, asi, nesamierināmi apkaņoja. Partijas vadītājs orgāns tajos laikos vēl bija partijas kopas pulces vēlētā valde, sastāvoša no pirmā un otrā kasiera, pirmā un otrā sekretāra, pirmā un otrā priekšsēdētāja, kam vēl pievienojās propagandas šefs, biedrzinis un dažādi piesēdētāji.

Visi valdes lēmumi tika pieņemti ar balsu vairākumu un tas eo ipso nozīmēja, ka ar šiem lēmumiem nebija saistīta ne mazākā atbildība un ka atbildības trūkumam vēl piebiedrojās pilnīgs organizatorisks jūklis. Valde izvēlēja attiecīgu vīru finansu jautājumu kārtotāšanai, attiecīgu vīru propagandas lietu kārtotāšanai un tā joprojām, bet tai pašā laikā propagandas vadītājam valdē bija jābalso par finansu lietām un finansu vadītājam par propagandas lietām, citiem vārdiem — nekompetencei tika piešķirtas tiesības valdīt pār kompetenci, atbrīvojot līdz ar to pēdējo no jebkuras atbildības.

So nejēdzību propagandas šefs neatzina, valdes sēdēs neierādās un nekādas iejaukšanās viņam uzticētā propagandas laukā necieta, pats savukārt nejaucoties citiem uzticētā darbā.

Šī propagandas šefa neatkarīgā rīcība, viņa panākumi un tie dienā, bet stundām augoša popularitāte dažiem partijas vīriem nedeva miera un tie slepus pret vīru, kuram partija bija visu parādā, sašķetināja lielu intrigu, ko atbalstīja arī toreizējais priekšsēdis, lai visu noteikšanu partijas dzīvē dabūtu savās, tikpat nemākulīgās, cik varas kārās rokās.

Taču, 1921. gada 29. jūlijā partijas biedru pilnsapulce šim intrigu čūskām nocirta galvu, ar visām balsīm nolemjot partijas vadību nodot Adolf'a Hitler'a rokās. Pārstrādātie statūti tam pašķīra

partijas vienvadību un līdz ar to tiesības piemērotus valdes locekļus iecelt piemērotos amatos pēc sava ieskata. Katrs no jaunieceltajiem saņem pilnīgu rīcības brīvību uz leju un pilnam atbildīgs sava vadoņa priekšā. Partijas algotos ierēdņus vadonis un viņa apakšnieki izraugās — un tas ir kaut kas pavisam jauns — nevis pēc viņu „pārlicības” stingruma — kā tas ir visās citās partijās — bet vienīgi pēc viņu spējām. Un tikai pie līdzīgām spējām partijas biedram tiek dota priekšroka.

„Katra nacionālsociālista pārlicība,” saka Adolf's Hitler's, „pierādās vispirms viņa gatavībā, čaklumā un varēšanā veikt to darbu, ko tam tautas kopība uztic. Kas savu pienākumu šeit neveic, tas lai nedīžojas ar saviem uzskatiem, pret kuriem viņš īstenībā pats grēko.”

Šo caur caurim veselīgo nostāju raksturo piemēra dēļ tas, ka vadonis partijas laikraksta vadībā uzņēma dažus bijušos Bavārijas tautas partijas locekļus, kas ar savām izcilām spējām kvalificējās par pirmšķirīgiem un neaizstājamiem spēkiem. „Šie mēģinājumi visumā bija devuši izcilus panākumus. Tieši ar godīgu un atklātu patiesu spēju atzišanu kustība bija iemantojusi šo darbinieku sirdis ātrāk un pamatīgāk nekā tas citos apstākļos būtu bijis iespējams. Tie vēlāk kļuva par kārtīgiem nacionālsociālistiem un tādi arī palika, ne tikai ar muti, bet to pierādīja ar apzinīgu, rūpīgu un godīgu darbu, ko tie pildīja jaunās kustības dienestā.”

Adolf'a Hitler'a ievēlēšana par partijas vadoni panāca arī to, ka turpmāk tika novērsta nevajadzīgā un traucējošā kritizēšanas, apšaubīšanas un noliegšanas sērgas apsēsta neruku un vārguļi neatlaidīgā jaukšanās aktīvā darbā. „Šo pastāvīgi brīnišķu plānu, domu, projektu un metožu grūsnībā atrodošos ļautiņu ideāls bija nodibināt komiteju kārtīga darba kontrolēšanai un apostizšanai, ienesot ar šo savu apsēsto slīmību nelaimīgu jūkli katrā kārtīgā darbā.”

Organizatoriskā partijas daļā ietilpa arī partijas biroja nodibināšana. Kad Adolf's Hitler's iestājās partijā, pēdējai

vēl tāda nebija, jā, tai pat nebija pastāvīga sēdekļa. Bet drīz vien viņš tādū par 50 markām mēnesi atradī: mazā velvētā istabā „Stornerkerbräu” im Tal” restorānā. Vienīgais istabas logs izgāja uz tik šauru ieliņu, ka telpa palika drūma un tumša pat skaidrākā un saulainākā pavasara dienā. Pāiet labs laiks, kamēr birojā ievēl elektrību, un vēl „labāks”, kamēr tur ierodas telefons. Tika iegādāts galds un palīnēti daži krēslī. Kāds bijušais Hitler'a kapa draugs uzņemas partijas darbvedības vadību un partijas birojā ieradās sākumā ikdienas no pulk. 18 līdz 20, lai drīz pēc tam tur paliktu no agra rīta līdz vēlam vakaram. Darbvedis atnāca ar savu „Adlera” rakstāmašīnu un tas bija pirmais šāda veida rīks kustības dienestā. Partija to vēlāk uz nomaksu iepirka.

Pusotrus gadus vēlāk šis telpas izrādījās par šaurām un partijas biroju pārcēla Kornelija ielā, arī kādā restorānā, kur partija jau bija varējusi noīrēt veselas trīs istabas. 1920. gada decembrī partija ieguva īpašumā laikrakstu „Völkischer Beobachter” (Tautiskais novērotājs) un pārvērtā to par savu organu. Sākumā tas iznāca divi reizes nedēļā un 1923. gada sākumā kļuva par dienas avīzi, kas augusta beigās dabūja savu tagad pazīstamo lielo formātu. Par laikraksta saimniecisko vadītāju un arī partijas saimniecisko lietu kārtotāju partijas vadonis 1921. gada vasarā iecēla sava bijušā pulka virsseržantu Max'i Amann'u, kam partijas iekšējā tehniskā izveidošanā vislielākie nopelni.

1922. gadā tiek ieviesta partijas biedru kartotēka un partijas finanses nostādītas uz drošiem pamatiem. Tekošie izdevumi sedzami ar tekošiem ienākumiem un ārkārtējie iepēmumi paredzēti tikai ārkārtējiem izdevumiem. Partijas laikraksts jau no sākta gala bija nostādīts uz veselīgiem pašizmaksas principiem, jo kustības vadonis nevēlās, lai laikraksta vadības nevižības vai kļūdas segtu ar labi domājošu patriotu ziedojumiem. Arī šeit tāpat, kā visā pārējā partijas dzīvē, konsekvēti ievēro principu, ka neviens partijas vīrs nesaņem varu un autoritāti pret citiem, padotiem, ja tas dotajā darbā nav uzrādījis labākās spējas un stingrāku gribu par citiem.

Rezultāts bija tas, ka 1923. gada 9. novembrī, partiju slēdzot, tās mantu kopību oficiāli novērtēja jau uz 170.000 zelta marku!

7 ar pus papīra marku 1919. gadā, Hitler'am pirmo reizi ierodoties vācu strādnieku partijas valdes sēdē, 170.000 zelta marku 1923. gadā!

Vēlī pasvītrot, ka arī šī panākuma noslēpuma atrisinājums meklējams vienīgi kustības vadoņa personā, viņa tālredzībā, pareizā partijas uzbūvē un vadības principa nelokāmā izvešanā.

Beigās vēl šeit pieminama Hitler'a nostāja pret arodbiedrībām. Principā tās eksistenci atzīstot, viņš tomēr nevēlās dibināt savas, nacionālsociālistu arodbiedrības, jo tas novirzītu kustības uzmanību uz tīri saimnieciskiem jautājumiem, izkliegtu spēkus un vājinātu līdz ar to tās kaujas sparu. Tādēļ Hitler's no saviem piekritējiem prasā, lai tie, arodbiedrību locekļi būdami, paliek savās vietās un cenšas no arodbiedrību vadītājiem posteņiem izstumt marksistus.

Pievadīdams ar savu dedzīgo, neatlaidīgo propagandu arvien jaunas sirdis un prātus partijai, vadonis tos racionālā vadonības pakārtotībā saliedē par organisku vienību to lielo revolucionāro mērķu sasniegšanai, kurus tas iecerējis un sasniegs.

1921. g. beigās partijā jau ir 6000 vīru.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

(Noslēgums).

Trešā valsts.

Un tad atkal iestājās ikdiens. Redzējams, ka kreiso nesamierināmās apozīcijas dēļ nekāds pozitīvs, lielā mērā pozitīvs kludētāja darbs reichstāgā nav iespējams. Hindenburg's uz Hitler'a pārgaismu likumdevēju iestādi atbalz un izsludina jaunas vēlēšanas. Vācu tautai tagad pēdējo reizi jāizšķiras: vai nu par mūžīgo, tautas miesu un dvēseli saplosītāju, mūžīgo savstarpējo brāļu cīņu kveldētāju marksismu, par cīņu starp valdību un tautu, partiju un partiju, parlamentu un valdību, strādniekiem un uzņēmējiem, patērētājiem un ražotājiem, vai arī par visu tautas locekļos pastāvošo pretešību samierinātāju un spēku koncentrētāju nacionālsociālismu.

Tautai jāizšķiras par būt vai nebūt, un tā izšķiras. Tā ar 17,28 milj. balsīm 1933. gada 5. martā reischstāgā sūta 288 nacionālsociālistus, kuriem pēc 81 ievēlētā komūnista izslēgšanas (sakarā ar bruņotās sacelšanās gatavošanu un reichstāga dedzināšanas atentātu) fagad pieder ne vairs tikai relatīvais, bet jau absolūtais vairākums.

Jaunais reichstāgs 21. martā sanāk Potsdamas garnizona baznīcā, kur nobālējušie kaujas karogi — laicīgu uzvaru un mūžīgas slavas liecinieki — klusi apēno lielā Prūsijas karaļa Friedrich'a II atdusas vietu. Šeit reichstāgs Hitler'a valdībai piešķir pilnvaras 4 gadiem nevis vairs tikai izpildīt, bet jau pašai, bez reichstāga ziņas un piekrišanas, izdot likumus un pat grozīt satversmi.

Sis izšķirējs, jaunu kārtību vēstītājs un noenkurotājs likums pieņemts ar 444 balsīm pret 94.

Nacionālsociālistu kustības uzvara

līdz ar to izšķirta. To nepārprotami pauž arī visā publiciskās ākas, kur pland kāršu krusta karoga, kas ar valsts prezidenta 12. marta rīkojumu pacelts valsts karoga godā.

6. jūlijā Vadonis pasludina revolūciju par noslēgtu, un 14. jūlijā likums konstatē, ka Vācijā vairs pastāv tikai viena vienīga, — nacionālsociālistiskā vācu strādnieku partija, jo pārējās «partijas nav sasistas, bet pārvarētas».

12. novembrī 40 miljonu vāciešu, 92,9 proc. no visiem balsstiesīgiem, nodod savas balsis par nacionālsociālistu vēlēšanu sarakstu, ievēlot reichstāgā 861 nacionālsociālistu. Kādreiz nīcīgā 12 vīru frakcija vairs nebija frakcija, daļa, bet valsts politiskais visums un kopš tā laika aizpilda visu likumdevēju namu no sienas līdz sienai.

Līdz ar to bija pārvarēta visa Veimaras satversmīgā sistēma jo šīs sistēmas būtība bija sniegt daudzām un dažādām partijām likumīgu cīņas arēnu. Katram no ievēlētiem deputātiem — partiju vīriem — bija jāmetas šai arēnā, lai ar kladzināšanu un knabstīšanos aizstāvētu partikulārās, tikpat nesavtīgās cik savrupās personīgās un atsevišķu vēlētāju grupu intereses. maz bēdājot par to, vai viņa prasību apmierināšana saskan vai nesaskan, kaltē vai veicina vispārības vajadzības, vispārības plaukumu un labklājību.

Tagad, kur reichstāgā bija vairs tikai viena vienīga partija, tikai tagad varēja sākt domāt ir par vēlētāju, ir deputātu pieradināšanu un audzināšanu paklausībā vienai ekskluzīvai domai: veicināt vispārības intereses, visas tautas intereses, jo tikai šādā ceļā arī atsevišķs indivīds gala iznāku-

mā spēj sasniegt ilgstošu labklājību, maksima labklājību.

Bet, vaicāsit jūs, kā tas bija iespējams? Kā izskaidrot šo neparasto, pārsteidzošo parādību?

Kā izskaidrot, ka miljonu vāciešu, kas vēl 1933. gada 3. marta vēlēšanās bija balsojuši par pilsoniskām partijām, par centru, sociālistiem, jā — komunistiem, tagad balsoja par nacionālsociālistiem?

Tas noticis tādēļ, ka tauta, galu galā, bija beigusi ticēt visām pārējām skaidrībām un ārditājām partijām — tās bija «pārvarētas» —; tādēļ, ka tauta vairs tikai nacionālsociālismā saskatīja savu glābiņu; tādēļ, ka Vadonis tai pirms šīm vēlēšanām bija skaidri un nepārprotami pateicis, ka viņš nedomā — līdzīgi visu citu partiju barvežiem — šķēlīt, dalīt un šķirot savas tautas piederīgos melnās, baltās un sarkanās avīs, bet gatavs visus labās gribas laudis, visus godīgos vācu tautas piederīgos — lai kāda bijusi tā līdzšinējā pārliecība — sasiegt vienā, nedalāmā un nešķirojamā saimē:

«Es varu», telca viņš, «sniegt roku komunistam tajā brīdī, kur redzu, ka tas atzinis savas ideoloģijas neprātu. Es varu sniegt roku visstulbākam reakcionāram tai brīdī, kur tas atzīst savu līdzšinējo uzskatu aplamību. Tikai vienam es nesniegšu roku, tam, kam vispār politiskas pārliecības nekad nav bijis, bet kas bijis pērkams par naudu».

Un šie vārdi nebija politiskas agitācijas «finta», tie nāca no darba cilvēka sirds un tādēļ gāja pie darba ļaužu sirdīm:

«Es savā jaunībā biju strādnieks kā jūs, un tad es ar čaklumu, ar mācīšanos un — es varu to teikt — arī ar badošanos lēnām esmu ticis uz augšu. Bet savā dziļākā būtībā esmu arvien palicis tas, kas es pirms tam esmu bijis. Jūs mani varat uzlūkot kā vīru, kas nepieder nevienai šķīrai, nevienai kārtai, kas stāv pāri visam tam — un man nav nekā kā tikai saistība ar vācu tautu».

1934. gada 19. augustā šī tauta, pēc Hindenburg'a nāves, ar 38 miljoniem balsu pret 4,3 milj. ievēl valsts kancleru

Adolfu Hitler'u par valsts galvu, valsts prezidentu, šodēdzo un vainagojot ar šo dienu, šodien par politisko varu valsti un pilsoni iedzīvinot nacionālsociālisma ieviešanas principu.

1. decembrī reichstāgā pieņem likumu par valsts un partijas vienotības saderību: nacionālsociālistu partija kļuvusi par valsti un pārveidos to pēc savas līdzības.

Bet kādēļ partijai vispār jāturpina pastāvēt, ja tauta ar Vadoni gribu un uzvaru reiz par visām reizēm apvienota? Uz to Vadonis atbild sekojošiem vārdiem:

«Vācu tauta beigu beigās vēlas, lai ar šādu valsts vadību tiktu radīti priekšnoteikumi, kas ļautu viņas labākiem dēļiem, viņas spējīgākām galvām, neraugoties uz izcelšanos, titulu, kārtu un mantas stāvokli, iegūt viņiem pienācīgo priekšrocību. Partija turpinās pastāvēt. Partija uz visiem laikiem paliks par vācu tautas politisko izlasi... Tā savā mācībā paliks negrozīta, savā organizācijā tēraudcieta, savā taktikā vijīga un piemēroties spējīga. Bet mērķim jābūt: visi godīgie vācieši ir nacionālsociālisti! Tikai labākie nacionālsociālisti ir partijas biedri».

Un šādā, lūk, uztverē partija vairs nav tautas sagabalotāja, drumstalotāja un šķēlēja, bet visas tautas apvienotāja un vienības nesēja.

Tā dzima sociālā, uz rases un vadonības principiem uzceltā vienotā, karēviskā Trešā valsts, pie kam šo valsti dzemdētāja nacionālsociālistiskā revolūcija, viena no lielākām un tālejošākām, kādu pasaule jebkad pieredzējusi, gājusi nevis varmācības un nežaušības, bet taisno, loģisko ceļu, pa kas gājās Veimaras republikas nosprausto un visu pasaules liberāļu tēnāto parlamentārās demokrātijas ceļu.

Tā notikusi neceļot barikādes, negraujot pils, nesvīlinot būdas, nenogalinot, neizputinot simtiem, tūkstošiem, miljoniem tautas locekļu, neiznīcinot nevienas materiālas vērtības.

Un visu to 14 gados panācis viens vīrs, kurā vācu tauta pēc šādu simteņu un maldu maldiem atminējusi un atradusi sevi: ADOLF'S HITLER'S.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

21.

1923. gada 9. novembris.

Kamēr Vācijas likteņi, pirmam pasaulē karā izbeidzoties, bija tik nelaimīgi iemetušies tikpat nevarīgās, cik šaudīgās un pa laikam nešķīstās zvērinātu un nevērinātu internacionālistu rokās, no kurām tikai retā bija turējusi šauteni, varenākā tā laika kontinenta valsts — Francija sev 1919. gada vācēšanās bija devusi stipri pa labi nosvērtu, kvēli nacionālu „debeszilo parlamentu“, kurā dominēja bijušie kirasleri, kājnieku strēlnieki un lidotāji — vecie frontes cīnītāji, kuŗos degtināda apņemšanās neļaut vairs Vācijai piecelties, neļaut tai atdzimt, apņemšanās turēt to mūžīgā nevarē. Maršals Fošs pat bija pieprasījis visu Reinas kreiso krastu, bet Anglija, baidīdamās Francijas varas tālākā pieauguma, kas — kā tā domāja — draudēja izjaukt viņas tik izdevīgo un tādēļ lemiļoto „Eiropas līdzsvaru“, tam bija pretojusies, piedāvādama kompensācijai savu „garantiju“ un 52 proc. no visiem Vācijas maksājumiem kara zaudējumu atlīdzības miljardiem, kuŗu skaitu bija jānoteic īpaši 5 lielvalstu plus Beļģijas un Dienvidslāvijas pārstāvju sastādītai reparācijas komisijai.

Šī komisija, pēc ilgas kalkulācijas, reparācijas sumu bija noteikusi uz 132 milj. zelta marku, t. i. turpat vai pusi no visas vācu tautas pirmskara bagātības! Kad nu izrādījās, ka Vācija nespēja tai uzlikto nastu nest, Francijas ministru prezidents Puankarē nolēma savai zemei sagādāt „produktīvu kļu“, okupējot Rūru (11. janvārī 1923.).

Līdz ar šo soli Francija bija apvienojusi savās rokās lielākos Rietumeiropas ogļu un dzelzsrūdas laukus, bet tai pašā laikā un tieši tādēļ iemantojusi Anglijas neslēptās dusmas.

Ko šajā konstelācijā bija darīt Berlīnes valdībai? Tai reālā politikā pavērās tikai divi ceļi: vai nu ļaut, lai notiek kas notikdams, vai arī uzsākt aktīvu, nesaudzīgu cīņu, kas Francijas pēkšņās izolētības dēļ varēja solīt zināmus panākumus. Pēdējā gadījumā Vācija bija atkal jāapbruņo, jo ar lūgšanām vien vēl neviena tauta nekur un nekad nav atbrīvojusies. Bet nepieciešamos ieročus varēja sākt kaldināt tikai tad, kad jau bija izkaldināti tautas garīgie ieroči: nacionālā vienotība un cīņas griba. Ārējo ienaidnieku nevarēja pārvarēt, nepārvarot iekšējo ienaidnieku — visu ārdītāju marksismu. Bet to, protams, Berlīnes valdība nedz spēja, nedz gribēja.

Negribēdama — baidoties no neslavas — izvēlēties pirmo no abiem augstāk minētiem ceļiem, nevarēdama izvēlēties otro, tā izgudro pagalam neloģisko trešo, sekodama toreizējā valstskancelera Kuno (Cuno) domu gaitai, kas aptuvenis bija šāds: „Francija okupēja Rūras apgabalu; kas Rūrā atrodas? Ogles. Francija Rūru, tā tad okupē ogļu dēļ. Lai nu franči ogļu nedabūtu, jāizsludina streiks. Okupācija līdz ar to nerentēsies un iznākums tas, ka franči atstās Rūru.“

Kaut ko aplamāku par šo viedokli grūti iedomāties, jo „tautas atbrīvo ne ar nekā nedarīšanu, bet ar upuriem,“

tās brīvību izcīna, ne izslinko. Bet šai slinkošanas politikai, kurai bija jāatbrīvo Rūra, bija vēl tas ļaunums, ka tā no jau tā ilgstoša kara un reparāciju maksājumiem satricinātās vācu saimniecības prasīja neiespējamo: visu Rūras apgabala streikotāju uzturēšanu. Tas nozīmēja meklēt glābiņu papīrnaudas spiedes drudzainā darbībā, nozīmēja netieši vest visas valsts saimniecību preti vēl nekur un nekad nebijušai inflācijai un neapraķstāmam postam. Tikai dažus raksturīgus skaitļus: amerikāņu dolars maksāja: 1923. gada 25. augustā — 4.700.000, 1. septembrī — 10.300.000, 10. septembrī — 50.700.000, 20. septembrī — 182.000.000 papīra marku! *)

Pienāca diena, kad bagāts Amerikas žīds par 1000 dolariem Berlīnē varēja nopirkt 7-stāvu namu, par 50 dolariem luksa automobili; pienāca arī diena, kad pasīvā pretošanās Rūrā bija jāizbeidz un tā nu Berlīnes valdība 26. septembrī kapitulēja, izraisot ārkārtīgu sašutumu nacionāli noskaņotos ļaudīs. Aplamas politikas dēļ bija nesti milzu upuri, ziedotas pat cilvēku dzīvības un izrādījās, ka visi šie upuri bijuši velti.

Vētrainā sašutumā Mīnchenē tagad atskan balsis: „Nost ar Rūras nodevējiem! Uz Berlīni! Uz Berlīni!“ Sabangotās, spontāni izraisītās nacionālās protesta kustības priekšgalā nostājas pats Hitler's. Jūtot kreiso stāvokli apdraudētu, Eberts izsludina visā valstī izņēmuma stāvokli, nodod izpildvaru reichsvēra ministram Gesler'am. Gesler'a atcelto Bavārijas kara apgabala priekšnieku ģenerāli fon Lossow'u Mīnchenes separātiski reakcionārā valdība ieceļ par Bavārijas karaspēku priekšnieku un 22. oktobrī pieņem bavāriešu reichsvēra divīzijas karavīru uzticības zvērestu. Tas nepārprotami nozīmē Mīnchenes kara pieteikumu Berlīnei.

1923. gada 8. novembra vakarā Adolf's Hitler's ierodas Bavārijas „diktatora“ Kahr'a sasauktā tautas sapulcē un tur pasludina nacionālo revolūciju: Ebert'a un Berlīnes valdības atcelšanu un nacionālās pagaidu valdības dibināšanu, kurā viņš pats ieņem valdības galvas amatu.

9. novembra rītā Mīnchenas ielas pārpildītas. „Marsch auf Berlin!“ atskan no tūkstošu un tūkstošu rīklēm. Formējas šājienu kolonas, sakustas, soļo. Priekšgalā tūdaļ aiz karogiem iet Adolf's Hitler's, blakus tam ģenerālis Ludendorff's, Goering's un pārējo patriotisko organizāciju vadītāji, aiz tiem nāk bruņie SA vīri un pārējās kaujas vienības,

*) Marksistu valdībai markas vērtības audēšana likās pat izdevīga, jo tādā veidā tika iznīcināts viņu nīstais privātpašums.

partijas biedri un plekritēji. Nami greznoti karogiem, rītnamā pland melnbalt-sarkanais un kāšu krustu karogs. Pret debesīm paceļas vācu himnas skaņas.

Gājiens uz Berlīni sācies!

Bet te pl. 12.30 Odeona laukumā Kara vadopu juma tuvumā notiek neiedomājams. Policija uz paša Kahr'a pavēli, kas iepriekšējā vakarā it kā bija piebiedrojies nacionālai kustībai, atklāj skaudru šauteņu un ložmetēju uguni gājienā. Atskan šausmu kliegzieni. Vācu vīri krīt un valstās savās asinīs. Blakus Hitler'am soļojošo vīru ķer nāvīga lode, tas krīt un kritienā norauj gar zemi arī viņu. Draugi to ar ievainotu plecu nogādā drošībā. Smagi tiek ievainots arī Goering's. 16 vīru sirdis šeit beidz pukstēt. Tie ir pirmie nacionālās revolūcijas upuri, tie ir jaunās kustības pirmie mocekļi.

11. novembrī Hitler'u apcietina. 23. novembrī slēdz nacionālsociālistu partiju visā Vācijā, partiju, kurā jau bija 55.787 ierakstītu biedru.

Tad sākās Hitler'a process, kurā viņš no sava apsūdzēto sola sludina vecās izkurtējušās pasaules bojā eju un nacionālsociālistu Vācijas nākšanu.

Noslēguma vārdos viņš pravietiski saka:

„Lielākais 8. novembra ieguvums ir tas, ka viņš nav novedis pie depresijas, bet palīdzējis tautu aizraut līdz visaugstākai pakāpei. Es ticu, ka pienāks tā stunda, kad tās masas, kas šodien ar mūsu krusta karogu stāv uz ielas, savienosies ar tiem, kas 9. novembrī uz mums šāva. Es ticu, ka izlietās asinis mūs nešķirs mūžīgi... Reiz nāks tā stunda, kad reichsvērs stāvēs blakus mums, virsnieki un kareivji... Armija, ko esam izaudzinājuši, pieaugs arvien ātrāk no dienas uz dienu, no stundas uz stundu... Tieši šais dienās man ir tā lepna cerība, ka tā stunda nāks, kad mūsu cīnītāju grupas kļūs par bataljoniem, bataljoni par pulkiem, pulki par divīzijām, kad veco kokardi pacels no dubļiem, kad vecais karogs atkal plandīsies pirmo rindu priekšgalā, kad nāks izlīgšanas pēdējā Dieva tiesa, kuŗas priekšā mēs esam gatavi nostāties.“

1924. gada 1. aprīlī tautas tiesa notiesāja Adolf'u Hitler'u uz 5 gadiem cietoksnī, pie kam soda ilgums var tikt samazināts, ieslodzītajam labi uzvedoties.

Šeit ieslodzījumā viņš sacerēja savu ievērojamo darbu „Mein Kampf“ (Mana cīņa), kas visiem nacionālsociālistiem deva ieskatu Vadopa ideju pasaulē un taktikas ceļos, radot vienotu un drošu pamatu visas tālākās vienotās nacionālsociālisma kustības izvērsīšanai, popularizēšanai un uzvarai.

V.
(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

22.

Adolf's Hitler's — valsts kanclers.

1924. gada 20. decembrī Adolf'am Hitler'am pēc deviņi ieslodzījumā pavadītiem mēnešiem beigās atkal paveras drūmā Landsbergas pie Lechas cietokšņa vārti brīvībai, un nav vēl pagājuši ir divi jauni mēneši, kā viņš jau atkal salasījis, apvienojis un saslēdzis vienkopus savas slēgtās partijas izklaidētos, bez apvienotības vadības palikušos, un tādēļ domstarpību saēstos biedrus, ka viņš nacionālsociālistu vācu strādnieku partiju nodibinājis par jaunu (27. II. 25.).

Tās mērķis — politiskās varas iegūšana Vācijā — palicis negrozīts, bet radikāli mainīta līdzšinējā taktika. Ne vairs varas akts, apvērsums, bet legāla darbība, legāla propaganda, legāla agitācija turpmāk būs tie ieroči, ar kuriem tiks izcīnīta un iemantota vācu tautas uzticība, un atvērta parlamentārās demokrātijas augstākais bastions — likumdošanas nams un valdības pils.

1923. gada 9. novembra asinainā neveiksme prasījusi nevien cilvēku dzīvības, bet arī izputinājusi partijas materiālo bāzi. Jo konfiscētā partijas mantai tai nav atdota.

Cīņās tādēļ jāšāķ no paša gala. Bet tas Vadoni neatbalda. Propaganda kaisla, neatlaidīga kā vesera dzindras skan pa visu vācu zemi, un visur Vadonis ir pats klāt, visur atskan viņa balss, neļaudama tautai iemigt, jundot jaunu dienu, jundot nākošo vareno rītdienas Vācijas valsti. Bet uzvara nedodas v'egli. Palet gads, divi, trīs un tikai lēnām, ļoti lēnām papildinās partijas biedru rindas. Gausi, visai gausi atslīst ļaužu sirdis, jo visu pasauli piemeklējis vēl nebijis saimnieciskais uzplaukums, nebijis optimisms, optimisms, kas pārlaidies arī Vācijas robežām. Cilvēki likušies uz ražošanu, pārdošanu, iedzīvošanos. Un starptautiskie naudas maiši Ņujorkā, Parīzē un Londonā, meklēdami vislielāko, visaugstāko peļņu saviem dolāriem, frankiem, savām mārciņām, piešķir Vācijai arvien lielāku un lielāku kredītu, un Vā-

cija ceļ jaunas fabrikas, atjauno, modernizē vecās, kāpina ražošanu. Darbs drudžaini āķiras un vedas, dien un nakt kvēlo metala cepļi, dien un nakt kūp fabriku skursteņu maži, dien un nakt, bez apstājas, bez mīlas, arvien ātrāk un ātrāk griežas spoļas, ļaudās atspoļes. Aug preču kalni noliktavās, veikalos. Nē, šai laikā ļaudīm nav laika nodoties politikai, tie dzenas pēc izpeļņas un peļņas, par savu personīgo, materiālo labklājību vien domādami.

Bet «kaut kas sapuvīš Dānijas valsti», kaut kas sapuvīš visā pasaulē, jo kamēr strādnieku reālālgas, piemēram, A. S. Valstis no 1925. līdz 1929. gadam pieaugušas tikai par 5 proc., kapitālistu dividendes un augļi pieauguši par 86 proc. un jaunās kapitālu emisijas peļņa pat par 111 proc. Un tā nu notiek paradoksālais: «Dūres un pieres» strādnieki, plašās darba ļaužu masas laukos un pilsētās, kas ar moderno mašīnu palīdzību ražo arvien vairāk un vairāk preču, ar savu izpeļņu nespēj vairs saražoties mantu daudzumus nopirkt, radusies «pārprodukcija», saražoto mantu kalni vairs neatrod pircēju, lai gan visas ļaužu, pa laikam pat elementārākās, vajadzības vēl tuvu nav apmierinātas. Un tā pēc uzplaukuma iestājas krīze, nesaudzīga, smaga saimnieciska krīze, un bezmērīgam optimismam seko bezcerība, bezizeja, pesimisms.

Un nekur šī krīze un pesimisms nav dziļāki un asāki izjūkami kā Vācijā, kurai tagad nevien jāatmaksā uzņemtie saimnieciskie parādi, bet vēl jāmaksā sabiedrotiem milzu reparācijas. Vācijas saimnieciskie parādi ārzemēm 1930. gadā sasnēguši 27 miljardus, no kuriem īstermiņu kredītu apjoms vien svārstās ap 12 miljardiem marku. Un šie 12 miljardi nu steldzīgi no Vācijas tiek atprasīti. Bet aizpēmušās rūpniecības nespēdamas atrast nopēmējus saražotām precēm, nespēj savus parādus atmaksāt, nespēj pat procentus dēdēt, un tā nu tās cita aiz citas sašaurina savu darbību, slēdz savus vārtus un izmet tūkstošiem un miljoniem strādnieku uz ielas, kur tos gaida bāds, auk-

stums un nepieredzēts garīgs un fizisks posts. Pienāk gads, kur vienā Vācijā ir vairāk nekā 6 miljonu bezdarbnieku, kur no 100 būvstrādniekiem nodarbināti tikai 10, kur 16.000 bezvalnīgu cilvēku, nežēlīga posta dzīti, izdara pašnāvību.

Neparasti drūms ir arī stāvoklis vācu lauksaimniecībā, kur parādu procenti no 1924. līdz 1932. gadam pieauguši par 1,01 miljardu un ūtrupnieka āmurs kļaudz visās Vācijas malās.

Bet 1929. gads ir nevien Ņujorkas biržas pasaules krīzes vēstītāja kracha gads, bet arī Junga plāna parakstīšanas gads, plāna, saskaņā ar kuru Vācijai līdz 1988. gadam sabiedrotiem ikgadus jānomaksā ap 2 miljardu zelta marku reparācijas. Un tas tai esot jādara, kaut gan tā no 1924. līdz 1928. gadam jau nomaksājusi 5470 miljonu zelta marku, kaut gan tai zelta nav, kaut katra tauta levelkas savā muitas gliemežnicā un bijušie sabiedrotie arī vācu ražojumiem slēdz savas robežas.

Visa šīs krīzes izraisītāis posts, visi šie tik pat neiespējamie cik neįēdzīgie un pasaules krīzi padziļinātāji reparācijas maksājumi, kuriem visa Vācija jāpārvērs par ārzemju «koloniju», pakļaujot to ārzemju kapitāla kontrolei, ir tās neizsīkstošās tvertnes, no kurām plūst dzīva eļļa lielā nacionālsociālistu sakurtā protesta un cīņas sūrtā.

Ļaudis savu iso labklājības sapni atkal izsapņojuši, bet vēl tuvu ne visi uzminējuši sava neizsakāmā posta istos cēloņus: žīdu baņķieru un žīdu marksistu koncentrēto uzbrukumu visai nežīdu pasaulei. Izmisīgi tie meklē glābiņu, tie spiesti pievērsties politikai un tādēļ sāk ieklausīties Adolf'a Hitler'a patiesību vērtējos vārdos. Bet ne jau viņš vien cīnās ap ļaužu dvēselēm, to dara arī komunisti, kas reichstāgā 1920. gadā ieguvuši tikai 2 sēdekļus, 1924. — 45, bet 1930. jau 77, 1932 — 89 un otrajās tā paša gada vēlēšanās pat veselus 100.

Nacionālsociālistu cīņa pret izmantotāju kapitālismu, pret remdeniem nekā nedarītājiem centrāliem un pret asinskāriem marksistiem paliek anvien skaudrāka, asāka, nežēlīgāka. Pēdējie mēģina nacionālsociālistu kustību izskaust ar teroru (1930. gadā krīt 17, 1931. — 42, 1932. — 86 nacionālsociālisti), bet Adolf's Hitler's ārpriatīgā tempā izvērš arvien plašāku un plašāku savu propagandas aparātu (1930. gadā vien tiek noturētas 30.000 sapulces), pats arvien uzstādamies visblīstamākā izšķirējā vietā. Katra viņa diena pāriet mūžīgā trauksmē, mūžīgā steigā: automobilu uz aerodromu, lidmašīnā jaunā pilsētā, no lidmašīnas atkal automobilā, uz viesnīcu, uz rātsnamu, uz stadionu, uz manežu, uz sapulci, no sapulces atkal automobilā, uz aerodromu, lidmašīnā... Tā, piemēram, viņš 1932. gada vēlēšanu priekšvakarā divi nedēļu laikā uzstājās 50 sapulcēs! Un tā nu rezultāti arī nelzpallek.

Partijas biedru skaits, kas no 1925. līdz 1928. gada beigām bija pavairojies tikai no 27.000 līdz 108.000, tagad sāk arvien straujāki pieaugt: 1929. gada beigās — 176.000, 1930. — 389.000, 1931.

— 806.000 un 1932. gada aprīlī jau pārsniegts pirmais miljons. Kustības centrs ir un paliek Minchene (kur partijas centrāle 1931. gadā pārcēlusies uz „Brūno Namu“, tāpat kā viduslaicīgā Nirnberga kļuvis un palikusi par partijas kongresu pilsētu.

Līdz ar partijas biedru skaita pieaugumu pieaug arī nacionālsociālistu reichstāgā iegūto mandātu skaits. Viņi kas 1928. gadā ieguvuši tikai 12 sēdekļus reichstāgā no 647, 1930. gadā jau iegūst 107 un 1932. gada jūlija vēlēšanās 230.

Sekojošās tā paša gada novembra mēneša vēlēšanas par jauno spēku samēru reichstāgā sniedz šādu ainu: 13.697.757 balsis nodotas par labām partijām (11.737.185 par nacionālsociālistiem), 6.337.478 par centra partijām, 13.231.650 par sociāldemokrātiem un komunistiem (6 miljoni par pēdējiem).

Relatīvo vairākumu parlamentā tā tad ieguvuši nacionālsociālisti un tādēļ arī pēc tam, kad fon Pāpen's un Schleiher's, veltī izmēģinājušies noturēt valdības grožus savās rokās, 1933. gada 30. janvārī visu pasauli aplido Vāciju atpestītāja vēsts: „Hindenburgs aicina Hitler'u par valsts kancleru.“

Uzvara! Beidzot! Tā ir kādreiz nepazīstamā dižkareivja, nepazīstamā vācu strādnieka un nemaldīgās ticības uzvara labākai, skaistākai, lielākai, vareņākai Vācijai, tas ir uzvaras vainagotais ceļš «no pasaules kara apolitiskā cīņtāja par cīņtāju politiku».

Vēsturiskā 30. janvāra ziņa savilpno līdz pamatiem visu Vāciju no robežas līdz robežai. Visās pilsētās, visos ciemos sakustas brūnās un melnās cīņtāju kolonas, iedegas uzvaru lāpas, atskan tūkstošu un miljonu drošie soļi un skaudrajā partijas cīņā kritušā jaunā studenta Horst'a Wessel'a sacerētā nacionālsociālistu kaujas dziesma:

„Die Strassen frei den braunen

Bataillonem!

Die Strasse frei dem Sturmabteilungsmann!»

Berlinē viņu nebeidzamās rindas un kārtas, nepārredzamu ļaužu masu sveiktas, dodas cauri Brandenburgas vārtiem uz Vilhelma ielu, lai suminātu sirmo valsts galvu ģenerālfeldmaršalu Hindenburg'u un jauno valdības galvu un savu Vadoni valsts kancleru Adolf'u Hitler'u, kas blakus viens otram stāv pie atvertā pils loga un noraugās gājējos. Spīd kvēpošo lāpu sarkanās vērpātas, mīrdz garāmgājēju vīru acis uguņīgās dzirkstīs un pret klusām nakts debesīm pacelas vērsmaini gaviļu kliezieni. Vēlēšanu cīņiņi, neskaitāmie gājieni, sapulces, kaujas un kautiņi sapulču zālēs un ielās, procesi, cietumi, slimnīcas, kritušo, pretinieku nogalināto kaujas biedru bālās asinīm applūdušās sejas, visa šā 12 gadus ilgušā skaudrā, neatslābstošā cīņa atāust šo ciešās gājienu kolonās saslēgto vīru atmiņā. Posts, cīņas, upuri, sāpes un izmisums, viss bijušais jaucas viņu apziņā ar aplaimotāju uzvaras izjūtu, izkausējoties aizrautīgā, šalcošā gaviļu kliedzienā: Heil Hitler!

V.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

18.

Partijas programma.

Sabiedrisko zinātņu novadā mēs par ideju dēvējam katru gribas apņemtu jēdzienu, jo katrai idejai ir divi puses: jēdzieniskā, programmatiskā un izdarīgā, piepildījuma puse; citiem vārdiem, jēdziens tikai tad paceļas līdz idejas augstumiem, ja tas cilvēka tikumiskās gribas un darbības dziņas piesātināts.

Kāda tad nu ir Vācu nacionālsociālistiskā strādnieku partijas idejas jēdzieniskā, programmatiskā puse, programma, ko Adolfs Hitlers cēla priekšā pirmajai lielajai masu sapulcei Minchenē 1920. gada 24. februārī, programma, kuras tezes viņš pats ar Federa un Drechslera līdzdalību, bija sastādījis un kas 25 pantos kondensēja partijas lecerētos ideālus, principus un nodomus?

Tā balstās uz tautiskas pasaules izjūtas pamatiem un no tautiskuma ideoloģijas pārņem tās tālāk izveidojamās pamatdomas, ievērojot praktisko ierādību, doto laiku un cilvēku ar visām viņa spējām un vajībām. Šīs pamatdomas ar programmu tiek pārkausētas politiskā ticības apliecinājumā, kas savukārt ar stingru lielu cilvēku masu organizatorisko satvaru radīs priekšnoteikumus šīs tautiskās ideoloģijas uzvaras izcīnīšanai.

Šī ideāli praktiski ietverti sekojošās programmatiskās tezes: „1. Mēs prasām, pamatojoties uz tautu pašnoteikšanas tiesībām, visu vāciešu saslēgšanu Lielvācijā.

2. Mēs prasām vācu tautas līdztiesību ar citām nācijām un Versaļas un San-Zermenas līgumu atcelšanu.*)

3. Mēs prasām zemi un kolonijas mūsu tautas iztikai un mūsu tautas dzīvā spēka pārsnieguma noietināšanai.

4. Tikai tautietis (Volksgenosse) var būt valsts pilsonis (Staatsbürger). Par

*) Sabiedroto miera līgumi ar Vāciju un Austriju.

tautietis var būt vienīgi tas, kam ir vācu asinis, neatkarīgi no konfesijas; neviens žids tādēļ nevar būt tautietis.

5. Kas nav valsts pilsonis, tas Vācijā var dzīvot vienīgi kā viesis un tam jābūt pakļautam ārzemniekiem domātai likumdošanai.

6. Tiesībai lemt par valsts vadību un likumiem, jāpiekrit vienīgi valsts pilsoņiem. Tādēļ mēs prasām, lai tikai valsts pilsoņi drīkstētu leņemt publiskus amatus, vienalga, vai tie valsts, zemes, vai pagasta amatī.

Mēs apkarojam sagandētāju parlamentāro iekārtu, kas amatus piešķir vienīgi vadoties no partijas viedokļa, neievērojot raksturu un spējas.

7. Mēs prasām, lai valsts apņemas, pirmām kārtām, gādāt par valsts pilsoņu izpelņas un dzīves iespējām. Ja nav iespējams uzturēt visu valsts tautu, tad svešu nāciju piederīgos (ne valsts pilsoņus) jāizraida no valsts.

8. Katra tālāka nevācu ieceļošana aizkavējama. Mēs prasām, lai visi nevāci, kas ieceļojuši Vācijā pēc 1914. g. 2. augusta, tiktu piespiesti tūdaļ atstāt valsti.

9. Visiem valsts pilsoņiem jābūt vienādām tiesībām un pienākumiem.

10. Ik valsts pilsoņa pirmam pienākumam jābūt garīgi vai fiziski radīt vērtības. Atsevišķa individa darbība nedrīkst vērsties pret vispārības interesēm, bet tai jānoris vispārības labā un visu labad (zum Nutzen aller). Tādēļ mēs prasām:

11. Bez darba un pūlēm gūstamu ienākumu izskaušanu, augļotāju verdzības salaušanu.

12. Ievērojot ārkārtējos mantas un asins upurus, ko katrs karš prasa no tautas, personīgo iedzīvošanos karā jāapzīmē par noziegumu pret tautu. Mēs tādēļ prasām pilnīgu visas kara peļņas konfiscēšanu.

13. Mēs prasām visu (līdz šim) jau apvienībās (trestos) saslēgto uzņēmumu nacionālizēšanu (Verstaatlichung).

14. Mēs prasām līdzdalību peļņā lieluzņēmumos.

15. Mēs prasām plaša vēriena vecuma apgādes izveidošanu.

16. Mēs prasām veselīgas vidusšķiras radīšanu un tās uzturēšanu, tūlītēju lielveikalu komūnālizēšanu un to lētu izīrēšanu sīkražotājiem, un stingrāko sīkražotāju (piedāvājumu) ievērošanu valsts, zemju vai pagastu piegādēs.

17. Mēs prasām mūsu nacionālām vajadzībām piemērotu zemes reformu, likuma izdošanu par zemju bezatlīdzības atsavināšanu vispārības vajadzībām*), zemes renšu (Bodenzinse) anulēšanu un katras spekulācijas novēršanu ar zemi.

18. Mēs prasām nesaudzīgu cīņu pret tiem, kas ar savu darbību kaitē vispārības interesēm. Zemiski noziedznieki pret tautu, augļotāji, šīberi u. t. t. sodāmi ar nāvi, lai kādas konfesijas vai rases tie būtu.

19. Mēs prasām materiālistiskai pasaules kārtībai kalpojošo romiešu tiesību aizstāšanu ar vispārējām vācu tiesībām.

20. Lai sagādātu iespēju katram spējīgam un čaklam vācietim iegūt augstāko izglītību un līdz ar to izvīrīties vadītājā vietā, valstij jā rūpējas par pamatīgu visas mūsu izglītības sistēmas izveidošanu.

Visu izglītības iestāžu mācības plāni pielāgojami praktiskās dzīves prasībām. Valstiskās domāšanas plesavināšanai jānotiek skolā līdz ar pašiem sāprāta sākumiem (sabiedriskā zinātne -- Staatsbürgerkunde). Mēs prasām sevišķi apdāvināto trūcīgo vecāku bērnu izglītošanu uz valsts rēķina, neraugoties uz vecāku stāvokli vai amatu.

21. Valstij jā rūpējas par tautas veselības celšanu, aizsargājot māti un

*) Šis pants vērstas galvenām kārtām pret židu zemju spekulācijas sabiedrībām, kas zemi ieguvušas nelikumīgā ceļā. (Skat. A. Hitlera 1928. gada 13. aprīļa paskaidrojumus.)

bērnu, noliedzot bērnu darbu, uzlabojot tautas fiziskās spējas ar likumā noteiktu vingrošanu un sporta dienestu un ar visu jaunatnes fiziskās kultūras biedrību vispārīgo atbalstīšanu.

22. Mēs prasām profesionālā kara spēka stieidzumu un tautas armijas izveidošanu.

23. Mēs prasām likuma cīņu pret apzināto politisko melnesību un tās izplatīšanu ar presi. Lai radītu iespēju izveidot vācu presi, mēs prasām, lai a) visi vācu valodā klajā nākošie laikrakstu vadītāji un līdzstrādnieki būtu tautieši; b) nevācu laikrakstu publicēšanai būtu nepieciešama speciāla valsts atļauja; tie nedrīkst tikt iespiesti vācu valodā; c) likumu ceļā tiktu noliegta katra nevācu finansu līdzdalība pie vācu laikrakstiem vai to iespaidošana no nevācu puses un pieprasām kā sodu par šo noteikumu pārkāpšanu šāda laikraksta slēgšanu un tajā dalību ņēmēju nevācu tūlītēju izraidīšanu no valsts.

Laikraksti, kas noziedzas pret vispārības interesēm, slēdzami. Mēs prasām likuma cīņu pret tādiem mākslas un literatūras novirzieniem, kam ārdošs iespaids mūsu tautas dzīvē, un tādu sarīkojumu slēgšanu, kas vērstas pret šīm prasībām.

24. Mēs prasām visu reliģisku atziņu brīvību valstī, par cik tās neapdraud valsts pastāvēšanu vai neaizskar germāņu rases tikumības un morāles izjūtu.

Patī partija kā tāda aiztāv pozitīvas kristietības viedokli, nesaistoties konfesijas ziņā ne pie viena noteikta ticējuma veida. Tā apkaro židiski - materiālistisko garu iekš un ārpus mums un ir pārliecināta, ka ilgstoša mūsu tautas atveseļošanās iespējama vienīgi no iekšienes saskaņā ar principu: Vispārības labums pirms personīga labuma.

25. Visa tā sasniegšanai mēs prasām citras centrālas valsts varas radīšanu; neierobežotu politiskā centrālā parlamenta autoritāti pār visu valsti un tās organizācijām vispār; kārtu un profesiju kameru izveidošanu; atsevišķo valsts izdoto vispārīgo likumu realizēšanu atsevišķās pavalstīs.

Partijas vadopi apsola, ja vajadzīgs, savu dzīvību ķīlā liekot, nesaudzīgi iestāties par augstāk minēto punktu realizēšanu.

Minchenē 1920. gada 24. februārī."

Šai programmai, Adolfa Hitlera vārdiem runājot, bija pirmām kārtām, jāsniedz vienkāršam tautas locēklim aira par kustības būtību, par kustības mērķiem, un jāsaliedā vienā kopējā savstarpējā saistībā tas, kas šai kustībai piebiedrojās. Savus reiz nospraustos mērķus partija nedrīkst pārvietot vai mainīt un tādēļ nav maināma arī šo mērķu izteikēja programma, bet „tai reiz par izdevīgu atzītā forma jāpiepatur negrozīta uz laiku laikiem, vai vismaz tik ilgi, kamēr kustība guvusi uzvaru."

Diena, kurā šī programma pasludināta, tiek uzlūkota par isto nacionālsociālisma dzimšanas dienu un tās piepildīšana ar katru gadu, ar katru dienu kļūst reālāka, dziļāka un plašāka, uzspiežot savu zīmogu veselam laikmetam, kas, noārdot šķērējās politiskās robežas, izpleš savus varenos spārnus pāri zemēm, jūrām un kontinentiem. V.

(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

1918. gada novembra notikumi.

1918. gada 11. novembrī. Vīnas bāzī-
cma, visas katedrāles šķīstām Parīzē vēri-
na savas lūpas un masu svānu mēles.
Iedūņējis pat smagais „Bardons”, Diev-
mātes katedrāles varenois zvans, kas
ieligojas tikai ārkārtējos gadījumos, pa-
stāta, pa divi simti gadiem teiz. Laudis
uz lielām svētku drānās. Rokās nacionā-
lie karodziņi. Radī, pazīpas, sveicinieki
apķēpijas, apkūptas, raud prieka asaras
miera, miera, miera! Pēc četri ar pus ga-
diem asipaina kara, pēc četri ar pus ga-
diem neapraķstāmas traucēšanas, cerību,
izmisuma un neatsverama zaudējumu at-
kal miera. Šis miera ar pamiera vārdu
šorīt, gaismai svīstot, parakstīts maršala
Foka štāba vagonā Kompijēnās mēdā. Tas
pirkts ar pusotra miljoniem franču dē-
vību, ar miljoniem sakropļotu lauku po-
stu, bet tas tomēr ir miera, miera, kas
laužu sirdīs šodien izraisā neapraķstā-
mas gavīles. Miers uz robežām, miers
Parīzē, miers visā Francijā.

Un Vācijā, Berlīnē? Tur divi dienas
atpakaļ, divi dienas pirms pamiera no-
slēgšanas nemiers sēlāuzis miera, tur so-
celšanās svinējusi savas asinskāzas. Tur
„Tautas pilnvarotā padoms” (Rat der
Volkbeauftragten) savā pirmā 9. novem-
bra manifestā deklarējis: „Vācu tauta
uzvarējusi visā frontē.” Tur deputāts
Philipp's Scheidemann's reichstaga
priekšā saskrējusām pūlim pasludinājis:
„caur revolūciju mūsu tauta ielet īstas
brīvības, skaistuma un cieņas pasaulē!”
Kā brīvība, skaistums un cieņa pār-
kāni citādi kā pūlēm, cieņām un uzva-
rām, kā brīvība, skaistums un cieņa
būtu paguruma, nodevības un melu alga.

Nē, katrs nenomaldījis, katrs īsts vā-
cietis šajā brīdī saprata, ka vācu tauta
caur revolūciju, ar revolūciju, ar šo
kļūmo, nodevīgo „naža dūrienu” savas
varonīgās armijas mugurā, nevis gāja
pretim brīvībai, skaistumam un cieņai,
bet gan pretim nebrīvībai, postam un
pazemojumam, pretim Versaļas mieram.

Nē, vācu tauta uz visas frontes bija
nevis uzvarējusi, bet uz visas frontes
zaudējusi.

Bet kā tas varēja atgadīties?

Cetras ar pus gadus no vietas vācu ar-
mija taču bija soļojusi no uzvaras pie

uzvaras: vērtīgākie Francijas apgabali,
visa Beļģija bija okupēta, Itālija sakau-
ta, Rumānija salauzta, Serbija pazudusi,
Krievija, milzu Krievija lūgusi žēlastību,
un pat Lielbritānijas spēks un vara uz-
jūtas šķita uz visnopietnāko apdraudēti.

Jā, tā bija. Bet kamēr vācu armija vei-
ca vienu varonīgu darbu spožāku par otru
tikmēr aizmugurē valdība un parlaments
bija slinkojuši bezmērķībā, maistījušies
nenoteiktībā, raustījušies šaubās un jā-
vuši nevalstiskiem elementiem vaļu.
Valdība un parlaments nebija pat papū-
lējušies noskaidrot un nospraust noteik-
tus kara mērķus un tā nu iznāca, ka ar-
mija lēja savas asinis un tauta cieta ne-
zinot īsti par ko.

Un kamēr Francijā, kur jau arī vesela
virkne marksistu un žīdu bija pasākuši
aktīvi svērties uz „miera par katru
cenu” pusi un Elizeju lauku restorānos
mieloja kipiokainos „krievu revolūcijas
deputātus” Goldenbergu un Erlichu, pie
varas tomēr vēl nāca „tīģeris” Klemā-
so, vīrs kurš bez žēlastības nodeva tie-
sai par nodevību deputāts un pat minis-
trus un pilnam atjaunoja jau grīlo fran-
ču apņēmību cīnīties līdz galam, kamēr

šādā ceļā Francijā tika atjaunota auto-
ritāte, tikmēr vācu valsts vadība lepinās
bezdarbībā un valsts politika pamazām
no ķeizarišķās valdības rokām pārgāja
uz parlamentu, uz reichstagu, kas kā visi
parlamenti pasaulē to vien zināja, kā
celt vētras ūdens glāzē un nodarboties
ar politisku alkirdzniecību no partijas
uz partiju. Taisnība tādēļ ģenerālim Lu-
dendorfam, kas ar rūgtumu konstatē:
„Francija, Serbija un Beļģija bija daudz
vairāk cietušas nekā mēs un tomēr iztu-
rēja.” Un Johannes's Haller's „Vācu vē-
stures laikmetu” autors par šo laiku
raksta: „Vaigu vaigā ar nepielūdzamo
pretinieku mērķtiecību, pretinieku, kas
bija pratuši visai pasaulei uztriept līdz-
dalību Vācijas nožņaugšanā, vācu tautas
pretestības spēks sāka badā un trūku-
mā pamazām apsīkt un par spīti atsevišķi-
kiem spožiem panākumiem kara laukos,
gals bija tāds, kādam tam bija jābūt:
pilnīga sabrukums.”

Jā, to mēs zinām. Bet neizmirsīsim
vienu: Vācu armija gan bija pamieru
noslēgusi, bet nebija kapitulējusi. Viņa
pilnā kārtībā atgāja uz Reinu un pāri
šai upei uz to pusi, no kurienes tai bija

nācis liktenīgais dūris dūriena. Bet kā
tas varēja notikt? Kā varēja notikt tas,
par ko kāds Šveices laikraksts „Neue
Zürcher Zeitung” 1918. g. 17. decembrī
rakstīja sakarā ar angļu ģenerāļa Mau-
rise interviju laikrakstam „Daily News”
par vācu sabrukuma cēloņiem: „Kas at-
liecas uz vācu armiju, tad vispārējo uz-
skatu (angļu sabiedriskās domas uzsku-
tu) var izteikt šādiem vārdiem: tā tikusi
no civiliedzīvotājiem no mugurpuses
nodurta”.

Kā šāds dūriens vispār varēja notikt?
Kā izskaidrot šo Kaina rīcību?
Kur slēpjas notikumu būtiskā sakne?
Kur meklējams izskaidrojums?

Novembra notikumu cēloņi.

Katra tauta sastāv no 3 ļaužu grupām:
vienā pusē tie, kas iemieso augstāko
tukumību, nesavtību, drosmi un uzupu-
rēšanās gribu otrā tie, kas sevi nes ze-
māko egoismu un netikumību un, be-
gās, vidū plašais vidus slānis, plašais
vidusmēra cilvēku grupējums, kas neie-
mieso nedz augstākās varonības, nedz
zemākās nelietības.

V.
(Turpinājums sekos.)

Nacionālsociālisma izcēlšanās un būtība

3.

Sociālisms

Neviens no pašreizējiem un arī kādreizējiem tautu likteņa noteicējiem, valsts galvām, — Benito Musolini varbūt izņemot, — nav tik tuvu, tik tieši saskāries ar traģisko pirmas pasaules kara laikmeta vienkāršā strādnieka likteni, laikmeta vienkāršā strādnieka likteni, kā Adolf's Hitler's savos ciešanu un mūcības gados Vīnē, jo tikai viņš vienīgais starp tiem personīgi izbaudīja strādnieku dzīvi, tikai viņš ilgus gadus pats bijis strādnieks, vienkāršs rokpelnis. Pasvītrosim, lai cik tas arī paradoksāli izklausītos, ka pat «strādnieku un zemnieku paradīzes» vadoņi: bolševisma dibinātājs un «pirmās proletāriāta diktatūras valsts» organizators Ļeņins un «Padomju savienības tautu un vispasaules proletāriāta vadonis» Staļins nekad paši nav strādnieki bijuši, jo ir viens, ir otrs pēc savas skolas izglītības nobeigšanas (pirmajā gadījumā) vai pārtraukšanas (otrajā gadījumā) tūdaļ bija kļuvuši par profesionāliem revolūcionāriem, kuriem nav nācies domāt par sūro maizes rieciena iegūšanu paša rokām, nekad šī maize ar sava vaiga sviedriem nebija jāpelna, jo to priekš tiem jau toreiz darija viņu vēlāk līdz nāvei nomocītā strādniecība. Tas pats jāsaka arī par marksisma «klasikiem» Marksu un Engelsu, kas nekad, kā zināms, nav strādnieki bijuši.

Ne tā Adolf's Hitler's, kurš savas rokas sastrādājis rupjās tulznās un uz savas muguras nēsis smagākās ķieģeļu nastas. Atzīmēsim vēl to, ka, savu brīvību sargādams, viņš nebija iestājies nevienā arodbiedrībā un ka tādēļ arī nebaudīja ne mazākā atbalsta bezdarba laikā, kas viņu spieda vēl dziļāki izbaudīt visu trulās pilsonības atstum-

tās un viltīgo profesionālo revolūcionāru sagūstītās strādniecības jau tā lielo nelaimi un postu.

Kāds brīnums tādēļ, ka viņš redzēja to, ko citi neredzēja vai negribēja redzēt: kā pilsētā ienākušie un bezdarba vajātie jaunieši neatvairāmi slidēja lejup, kā tie ir ārēji, ir iekšēji noskrandoja, pagrima un nogatavojās par profesionālo arodnieku upuriem.

«Arī mani liepilsētas dzīve bija mēlējusi apkārt,» raksta viņš savā grāmatā «Mein Kampf», un es pie paša miesām un dvēseles varēju izmēģināt un izbaudīt šī likteņa ietekmi. Es redzēju vēl kaut ko: ātrā pārmaiņa no darba uz bezdarbu un otrādi, un ar to saistītā mūžīgā ienākumu un iztikas svārstīšanās daudzajos ar laiku sagrāva taupības izjūtu un saprātīgas dzīves iedalīšanas prasmi. Ķermenis šķietami lēni pierod labajos laikos dzīvot pārpilnībā un sliktajos badoties. Jā, bāds pat apgāz katru labākās izpelņas laikā lecerēto apņemšanos turpmāk savu dzīvi labāki iedalīt, ar to vien, ka tas cilvēkā kā ilgstošu fāta morgana uzbūz pārpilnības labklājības ainavas, kāpinot šo sapni līdz tādām ilgām, ka sagrauj katru pašierobežošanos līdz ko izpelņa un alga to kautkādi atļauj. Sekas ir tās, ka cilvēks, kas tikko dabūjis darbu, visnepatīgākā veidā aizmirst katru iedalīšanu, lai bezrūpīgi izdzīvotos. Šī parādība noved pat līdz mazā mājas nedeļās budžeta apgāšanai, jo arī šeit izpaliek gudrā iedalīšana; sākumā vēl iztikas pietiek piecām dienām septiņu vietā, vēlāk tikai trim, beigās pat tikko vienai dienai, lai galu galā jau to izdzīvotu pirmajā naktī.

Mājā jo bieži vēl ir sieva un bērni. Dažreiz arī tiem pielip šī vaļīgā dzīve, sevišķi ja vīrs pret tiem savā ziņā ir labs, jā, tos savā veidā pat mīl. Tad

nedeļas laikā, tieši pirms izsalkniekošanas divi, trīs bērni tiek uz dzert, kamēr vien nav pietura. Un pēdējās dienas tik pat kopā tad nākas badoties. Tad sieva sūdz par kaunim, bērni vai apkarina un drusku aizņem, lai māte pabeidz nāvējošu un kaitā cenšas izturēt pēdējās nedēļas jaunās dienas. Pusdienas laikā tad tie sēž pie liesām blodām, pa laikam pat pie tukša galda un gaida nākošo algas dienu, par to runā, kā plānus un baņķiroties jau atkal sāp par nākošo laimi.

Tā jau mazie bērni visagrākajā jaunībā jo tuvu iepazīstas ar šo postu.

Bet jo jauni tas beidzas tad, kad vīrs jau no sākta gala iet savus ceļus un sieva tieši bērnu dēļ pret to uzstājas. Tad kildas un ķīvēšanās mājā, un jo vairāk vīrs sievai tagad atsvešinājas, jo vairāk tas tuvojas alkoholam. Katru sestdienu viņš nu ir piedzēris un savas un bērnu pašuzturēšanās dzīvas dzītā sieva tagad plūcas ap retajiem grašiem, ko tai pie tam vēl visnotaļ jānomedi ceļā no fabrikas uz krogu. Kad tas beigās svētdien vai pat tikai pirmdienas naktī pārnāk mājās piedzēris un brutāls, bet arvien no sava pēdējā vērdiva atbrīvots, tad te norisinās ainas, par kurām lai apžēlojas Dievs.

Simtos piemēros to visu esmu piedzīvojis, sākumā riebuma vai arī sašutuma pārņemts, lai pēc tam apjēgtu visu šo ciešanu traģiku, lai saprastu tās dziļākos iemeslus. Sliktu apstākļu nelaimīgā upurī.

Gandrīz vēl bēdīgāki bija dzīvokļu apstākļi. Vīnes palīgstrādnieka posts bija šausmīgs. Mani vēl tagad sagrābj baigums, kad domāju par šīm nožēlojamām dzīvojamām alām, gultas vietām un masu novietnēm, par šīm drūmām

patērētāju telpām, neturumu un vēl ļaunākām zinām.

No šīs strādnieku dzīves dziļās pazīšanas tad arī izriet Adolf's Hitler's nostāja pret sociālismu. «Sociālisma idejā šis vīrs ar nemaldīgu instinktu saskata vienu no svarīgākām vīro tautības un tās pastāvēšanas dzīves patiesībām,» saka Georg's Schott's savā grāmatā «Das Volksbuch vom Hitler». Un viņš turpina: «Marksismā viņš redz pamata launumu, dievišķā pirmatnējā atēla grimasi. Tīrā sociālisma idejā viņš saskata neatvairāmo jautājumu, kas vēl līdz šai dienai nav atrisināts un no kura pareizas atbildēšanas vācu dvēseles garā atkarīgs nevien Vācijas, bet arī visas pasaules būt vai nebūt. «Der Socialismus — deutsch» — sociālisms — vāciski: lūk Adolf's Hitler's dzīves darbs. Un šai idejā viss reiz dabūs tādu atrisinājumu, kas Vācijai, kas visai pasaulei vajadzīgs, lai galu galā tomēr vēl atžingtu!» «Sapratīsim,» saka Schott's tālāk, «ka viņš marksismu apkaņo līdz asinīm nevis tādēļ, ka tas ir sociālisms, bet tādēļ, ka tas ir pretstats sociālismam.»

Jā, Adolf's Hitler's jau savā 20. mūža gadā bija skaidrībā par daudziem kardināliem sociāliem jautājumiem, par kuriem viņa vecumā pilsoniskiem jaunekļiem nebija ir jausmas, jo viņš kāri un vērīgi lasīja nevien attiecīgo literatūru, bet arī plašo, daudzveidīgo un skarbo dzīves grāmatu, kas to pirmajos mācības gados nevien reizi vien spiedu mainīt savus grāmatu gudrību veidotos uzskatus.

Ne velti viņš saka, ka, viņa prāt, virietim nevajadzētu publiski darboties politiskā laukā līdz 30. dzīvības gadam, jo līdz tam laikam tam pašam jātiec pie savas dzīves un uzskatu platformas. Pretējā gadījumā lēti var notikt, ka dzīve to spiež savus uzskatus mainīt, vai arī pie tiem palikt, kaut prāts un jaunās atziņas tos nosoda. Pirmā gadījumā tāds vīrs satricina savu piekrišanu uzticību pret sevi, otrā kļūst par tukšu salmu kūlēju un politisku blēdi.

Mēs jau iepriekšējā rakstā redzējām, ka žīdu vadīto sociāldemokratiju Adolf's Hitler's jau savos pirmajos mācēkļa gados Vīnē bija mācījis krasi noraidīt. Bet kāda bija viņa nostāja pret strādnieku arodbiedrībām? Arī tās viņš sākumā noliedza. Jo tās nepārprotami kļuvušas par sociāldemokrātu citādeli. Taču saskarē ar dzīvi viņa uzskati mainās. «Kamēr vien pastāv nesociāla, vai necienīga apiešanās ar cilvēkiem, kamēr vien nav radītas likumīgas tiesiskas iestādes šī launuma novēršanai, šo cīņu var izšķirt vienīgi lielākā vara. Līdz ar to kļūst pats par sevi saprotams, ka atsevišķā juridiskā personā sakoncentrētam uzņēmējam stājas pretī atsevišķā juridiskā personā saslēgušies darba ņēmēji, lai jau no sākta gala nebūtu jāatsakās no uzvaras iespējām.»

Tādā ceļā, vēl jauneklis būdams, Adolf's Hitler's bija mācījis atšķirību starp arodbiedrību kā darba ņēmēju vispārēju sociālu tiesību aizstāvi un cīņas ieroci labāku dzīves apstākļu radīšanai un arodbiedrību kā partiju politiskās šķiru cīņas ieroci.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

4.

Tautas «nacionālizēšanas» jautājums. Gottfried's Feder's, runājot par jēdzienu «vadonis», kādreiz teicis, ka vadonis ir vīrs, kas «iemieso nācijas ilgās». Un vēsturiskā patiesība mums zina teikt, ka vācu tautai, kopā vien vārds vācu — «thiutisk», «Deutsch» pastāv, līdz šim vēl nav bijis neviena vadona, kas kaut notāļ šai ziņā spētu salīdzināties ar Adolfu Hitler'u; nav bijis neviena, kas spilgtāki un skaidrāki izteiktu šo patiesību, kas vācu tautai ļautu savā vadonī spilgtāki un skaidrāki saskatīt sevi, savas apslēptākās domas, nojautas un tieksmes. Adolf's Hitler's ir dzīvais vācu tautas ilgu iemiesotājs, un pāri tam vēl šo ilgu drošs pārliecība īstenībā. Kāds brīnums tādēļ, ka vācu tauta to uzklauša ar tādu aizgrābtību un tik neatlaidīgi, tik dedzīgi tam seko. Šai apbrīnojamai parādībai sevišķa nozīme vēl tādēļ, ka tā jo dziļi saskan ar visu mūsu laikmetu, kad tauta un tautisms ir kļuvis par dzīves un sadzīves virzītājiem, kad nacionālie jautājumi iznākuši vēstures skatuves priekšplānā un ievirzījušies vispilgtākā rampas gaismā.

Vācu nacionālā pašapziņa, kas tā īsti bija pamodusies tikai pagājušā gadsimta sākumā Napoleona kara ietekmē (pazīstamais vācu vēsturnieks Johannes's Haller's pat saka, ka «runāt par vācu nāciju pirms 1808. gada ir maz iemesla»), sevišķi spilgti sāka uzplaukt gadus 40—50 vēlāk, tajā pat laikā, kad pretpolā tikko kļājā laistais «starpautiskā proletāriāta revolucionārās partijas pirmā programma», «komunistu manifest» sludināja pretējo: «Nacionālās savrupības un pretešības arvien jo vairāk izzūd līdz ar buržuāzijas attīstību, tirdzniecības brīvību, pasaules tirgu, ražošanas vienveidību un tiem atbilstošām dzīves attiecībām», kad šī manifesta autori centās salti iestāstīt, ka «strādniekam nav tēvzemes».

Tautas vienotības idejas vietā sociālisms marksisma veidā gludināja šķiras vienotības ideju, «proletāriāta kā vienas šķiras, kas apvienojusi sevi ekonomiski vienādus elementus visās zemēs, visās pasaules tautās, solidaritātes un interešu kopības ideju».

Abām šīm socioloģiskām idejām, socioloģiskām mācībām — vēsturiskam ideālismam un vēsturiskam materiālismam — jau no sākta gala bija lemts krustot ieročus, sākumā diskusijā, vēlāk kara laukos. Šī sadursme, šī cīņa bija nenovēršama, jo, līdz savām galējām konsekvencēm noasināta, pirmā spēja cilvēku celt pārcilvēka pasaulē, otra cilvēku degradēt par primitīvu, rupju dzīvnieku, kas nepazīst nekā cita kā sava vēdera intereses.

Šī cīņa, kas patlaban tiek izcīnīta kaujas laukos un par kuru vēsture spriedis savu nemaldīgo «Dieva tiesu», jo spilgti iezīmējās jau tajos laikos, kad Adolf's Hitler's vēl kā gadījuma strādnieks izcīnīja savas pirmās sūras

un svētīgās dzīves pieredzes Vinē. Mēs sakām «svētīgās», jo tagadējais boļševisma sadragātājs savas idejas smūla nevis altā un ērtā darba kabinetā, bet kļājā laukā, būvju darbos, uz ielas, plašās tautas masās. Tādēļ viņa domas, viņa ideāli nebija bezasinīgi, no dzīves atrauti un tieši tādēļ tām vēlāk bija lemta tik dziļa, neatvairāma ietekme Eiropas likteņos.

Kādu dienu viņš vēroja kādu nebeidzamū Vīnes strādnieku manifestācijas gājienu. Gandrīz divi stundas no vietas elpu aizturējis viņš raudzījās šai milzu cilvēku tārpā, kas viņam lēni vilkās garām. Kolonā pa četri viss šis milzu bars sekoja saviem internacionāles sarkanajiem karogiem un ticot proletāriāta vienotībai, pulgoja un zākāja nacionālās domas un izjūtas, nacionālo vienotību.

Dziļi nopļēsts, smagu rūpju nomākta, viņš tajā dienā atgriezās mājup. Bet viņš nepiebiedrojās tiem pavīsiem nacionāli noskaņotiem pilsoņiem, kas ar sašutumu no šiem maldinātiem un apmaldījušajiem laudim novērsās un bija gatavi tiem mest pirmo akmeni; kas tiem sašutumā pagrieza muguru un negribēja izdibināt, kādā ceļā šie cilvēki īsti bija nonākuši tik tālu, lai aizmirstu savu nacionālu pašlepnumu, savas tautas vēstures spožākās lapas puses. Nē, redzējās pašu parādību, viņš nelerobežojās ar slinko nosodīšanu, bet centās uz vietas iepazīties ar šīs parādības, pretdabiskās parādības istajiem cēloņiem.

Un lūk ko viņš atklāja: „Iedomājaties sokojošo,“ raksta viņš savā grāmatā «Mein Kampf»:

«Divi istabu pagraba dzīvokļi mitinās septiņgalvainā strādnieku ģimene. Starp pieciem bērniem kāds, pieņemsim, 3 gadus vecs zēns. Tas ir vecums, kurā pirmie iespaidi iegrabas bērna apziņā. Pie apdāvinātiem šī laika atmiņu pēdas vēl saskatāmas līdz sirmam vecumam. Jau telpu šaurums un pārpildītība vien traucē labas attiecības. No tā vien jo bieži radīsies nesaskaņas un kildas. Šie cilvēki taču nedzīvo viens otram blakus, bet viens uz otru spiež. Pat mazākā domstarpība, ko plašākās telpās var izlīdzināt ar vieglu nošķiršanos un kas tādi patl izkaldējas, šeit neatvairāmi noved pie pretīga strīda. Pie bērniem tas vēl ir paciešams; tie šādos apstākļos arvien ķīvējas, bet tikpat ātri un pamatīgi savā starpā izceļušās kildas atkal aizmirst. Nē tā, ja šo cīņu izcīna pašī vecāki savā starpā un pie tam vēl diendienā un jo bieži visbrutālākā, visneķītrākā veidā. Tad, lai cik lēni, kādas paraugmācības rezultātiem tomēr pie mazajiem reiz jāparādās. Kādiem tiem jābūt, kad savstarpējā kilda kļūst par tēva ekscesu pret māti, novedot pie vardarbības dzērums skurbumā, to cilvēks, kas šādu vīdi nepazīst, nemaz lāga nevar iedomāties. Sešu gadu vecumā mazais nožēlojamais pulka jau ievēlēts lietās, kas pat pieaugušam iedvesis drausmas. Morāliski ieindēts, miesiski novājināts, nabaga galviņa vienās utīs, tāds šis mazais «valsts pilsonis» aizceļo uz tautas sko-

lu. Tur tas ar lielām pūlām nonāk līdz laist un rakstīt prāšanai un tas ir arī apmēram viss. Par mācīšanos mājās nav ko runāt. Tāpat otrādi, māte un tēvs taču paši, un pie tam vēl bērnu klātbūtnē, par skolotājiem un skolu runā neatstāstāmas lietas un drīzāk gatavi tiem patēlēt rupjības, nekā pārlikt savu atvasi pāri celim un to vest pie prāta. Viss, ko mazulis bez tam vēl mājās dzird, viņu tāpat nevedina uz mīļās līdzpasaules cienīšanu. Cilvēcei šeit neatstāj nekā laba un cēla, neviena iestādījums nepaliek neaizskarts, neapkarots; sākot ar skolotāju un beidzot ar augstāko valsts galotni. Vai nu runātu par reliģiju vai tikumību, valsti vai sabiedrību, vienīga, viss tiek nopelēts, nozāķāts un visneķītrākā veidā zemīkās domāšanas nešķīstībā ierauts. Kad nu puzaudzis ar 14 gadiem atstāj skolu, tad jau nākas grūti atšķirt, kas pie tā ir lielāka: neticamā mulķība par tik, par cik tas attiecas uz patiesām zināšanām un spējām, vai arī tā uzstāšanās derdzīgā nekaunība, kas jau šajā vecumā saistīta ar netikumību, par kuru mati sijas atāvus.

Kādu stāvokli šis cilvēks lai dzīvē, kurā tas nu gatavojas doties, lepemt, viņš, kam jau vairāk nekā nav svēts, kas tikpat maz iepazīties ar kaut ko dziļu, cik tas dziļi jauš un pazīst dzīves zemisko tiesu.

No 3 gadus vecā bērna ir izaudzis 15-gadīgs katras autoritātes nicinātājs. Jaunais cilvēks sadūries vienīgi ar drāzgām un nešķīstību un vēl nav iepazīties ne ar ko tādu, kas to spētu iejusmināt kaut kam cēlākam.

Tagad vēl beigās tas nonāk pašas dzīves augstajā skolā.

Nu sākas tā pati dzīve, ko tas savos bērna gados mācījies no tēva. Viņš slajstās apkārt un Dievs zin, kad parnāk mājup, izkaldēšanās pēc piekauj saplosīto būti, kas kādreiz bijusi viņa māte, lādās par Dievu un pasauli un

kāda spēcīga iemesla dēļ tiek notiesāts un ieslodzīts nepilngadīgo cietumā.

Tur tas saņem savu pēdējo slīpējumu. Bet mīļā pilsoniskā līdzpasaule ir galīgi pārstāigta par to, ka šim jaunam «valstspilsoņim» trūkst nacionālās sajūšanas.

«Tā, ko es pirms tam nekad nebiju jaudis, es toreiz jo pamatīgi mācījos iepazīt:

Kādas tautas «nacionālizēšanas» jautājums pirmām kārtām ir veselīgu apstākļu radīšanas jautājums kā pamats atsevišķa individa audzināšanas iespējai. Jo tikai tas, kas ar audzināšanu un skolu ir iepazīties ar savas tēvijas kultūrālo, salmniecisko un par visām lietām politisko varenību, spēs iemantot un arī iemantos šo iekšējo lepnumu būt par tādas tautas piederīgo. Un cīnīties es varu tikai par to, ko es mīlu, mīlu tikai to, ko cietu, un cietu to, ko es vismaz pazīstu.»

Nevis platoniskiem vārdiem vien, bet darbiem, darbiem sociālā laukā panākama zināmas tautas saliedēšana vienā ciešā kopībā. Šajā kopībā neviena tautas loceklis nedrīkst iztrūkt, lai cik vienkārša viņa darbs un uzdevums arī būtu. Bet sociālā likteņa celšanu nedrīkst uzliktot kā zināmu personu vai zināmas šķiras labdarību vai pat zēlastību, tas ir pienākums, valsts neatvairāms svēts pienākums. Lūk, kādēļ Adolf's Hitler's reiz centīsies iegūt notelkšanu pār vācu valsti. Viņš to izraus no kapitālistu ķetnām un neļaus tai ieslgt boļševismā, par kuru tas vēl dažas dienas atpakaļ teica, ka tas «savā dziļākā būtībā līdzinās tikai kapitālisma visneķītrākai formai». Viņš zina, ka nevienš cilvēks, neviena politiska partija nespēs vācu nāciju tā saliedēt, tā «nacionālizēt», kā viņš un viņa partija, jo tikai viņam sociālais jautājums nav grabulis, māneklis, izmantošanas objekts un pievilšanas līdzeklis, bet pamats, uz kura celama Vācijas varenības ēka.

V.

*) Johannes Haller, Die Epochen der deutschen Geschichte, Stuttgart, 1911; 295. lpp.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

5.

Židu jautājums

Tagad, mani cīņās biedri, jūs paši savām acīm esat iepazīlušies ar šo „strādnieku un zemnieku paradīzi.” Zemē (domāta Padomija), kas ar savu plašumu un augstību spētu kļūt vienam pasauli, valda tāds trūkums, kāds tas mums vāciešiem nemaz nav aptverams. Tas ir tagad jau turpat 25-gadīgās židu valdīšanas rezultāts, kas kā bolševisms savā dziļākā būtībā līdzinās tikai kapitalisma vismekriņākai formai.

Šo sistēmu nesēji tomēr abos gadījumos ir vieni un tie paši: žīdi un tikai žīdi.

Šos vārdus mēs atrodam pēdējā Lielvācijas Vadoņa vēstījumā saviem austrumu frontes karavīriem un tie pamatoti ar skaudras pieredzes veidotu pārliecību. Tūdaļ gan jāseka, ka šī strīpa nav nākusi pati no sevis. Arī šai ziņā Adolfam Hitleram nācies iziet cauri savam vērtību pārvērtēšanas laikam. Tēva mājās viņš neatceras esam pat vārdus „žīds” dzirdējis, jo tēvs šī vārda specifiskā uzsvārā būtu saskatījis kultūralu atpazīcību. „Tēva, raksta viņš, savā dzīves gājumā bija nācis pie vairāk vai mazāk pasaules pilsoniskajiem uzskatiem lieliem gadiem bija ārēji tiklīdz ejnoskaidrojuma nevien saglabājis, bet arī ietekmēja mani.”

Līnā, kur Adolf's Hitler's apmeklēja reālskolu, bija maz žīdu un tie paši ra tiem lieliem gadiem bija ārēji tiklīdz eiropeizējušies, ka zēns tos notur par vāciešiem ar īpatu konfesiju. Un vienīgais žīdu tautības skolnieks zēna apmeklētā skolā iemanto visu savu līdzskolnieku neuzticību ne tādēļ, ka ir žīds, bet tādēļ, ka neprot klausēt.

Ar tiem uzskatiem viņš nu ierodas Vīnā, un šeit, kur katrs desmitais iedzīvotājs ir žīds, nu pamazām notiek viņa iepazīšanās ar žīdu īsto dabu un līdz ar to uzskatu maiņa žīdu jautājumā. Bet šī pārvēršanās par antisemitu nenāk viegli.

Tā jāizcīnā skaudrā dvēselē un pūlā cīņā, jo uz to spiež viss, ko viņš redz, iepazīst un visas tās pamācības, ko tas sniedz pieredze un pamatīgi pēlītā literatūra. Vīnes antisemitu preses tonis tam sākumā šķiet kultūras tautas nedeģenē, tā saucamās „lielās” preses cilvēciskais rakstīšanas veids un tēlojumu objektivitāte toties pelna uzslavu. Vienīgais, kas viņam šajā presē nepatīk un ir pretīgs tā ir galmā bezmērīgā, nekautrā, zemiskā apjūsmošana. (Lai tikai salīdzinājumam atceramies Maskavas un Rīgas preses toni bolševiku laikā, runājot par kremļa galmu!). To, ka šī prese viscaur atrodas žīdu rokās, viņš vēl nezina.

Viņam liekas, ka šāda verdziska ķeizarišķā galma apjūsmošana norimē pazemot nācijas cieņu.

Kādu dienu viņš ielā sastop kādu īpatu radījumu melnā kaftanā, melnām peisēm. Un jo ilgāk viņš raugās kaftana valkātāja riebigajā vaigā, jo vairāk sākotnējā doma: „vai tas arī ir žīds?” vērsas domā: „vai tas arī ir vācietis?”

Šis ir tas brīdis, kad no viņa acīm nokrita kā zvīņas, kad viņš piedzīvoja savu Damaskas dienu. Bet bērniībā gūtie priekāstati vēl cieši turēja to savu valgos un tikai neatlaidīgā lasīšana, neatlaidīga iepazīšanās ar žīdizma problēmu to pārvērtē konsekvētā, dedzīgā antisemitā. Vislielākais jautājuma noskaidrošanas palīgs pie tam bija paši žīdi ar savu cionismu, kas pasvīturo, ka žīdi ir tauta par sevi un pie vācu nācijas nepieder.

Pirmais, kas Adolfu Hitler'u pārsteidza, ir šīs tautas tikumiskā un sociālā netīrība. „To, ka šeit nebija darīšana ar tādēns mīļotājiem, to jau varēja redzēt no ārienes, dažreiz, diemžēl, pat jau aizvērtām acīm. Vēlāk man dažkārt palika melabi no šo kaftanu valkātāju smakas. Klāt vēl nāca netīrais gērbs un viņu maz varonīgā parādība.”

Viss tas jau pats par sevi allaž nevarēja atstāt sevišķi pievilcīgu iespai-

du; bet galīgi pārtīguma sajūtai bija jāsaģēģina to cilvēku, kas pāri mīlestībai netīrībā pēkšņi atklāja šīs izraudošās tautas morāliskos netīruma traipus.

Nebija nevienas tautas neķēdētības, nekristietības, nevienas bezkaunības, vienīga klāt luktā un vaigā šī izpausmes, aiz kuŗas neslēptos kāds žīds.

Viņam jākonstatē, ka deviņas desmitdaļas lubu literatūras, deviņas desmitdaļas mākslas mēslu un teātru idiotisma ierakstāmi tās tautas parādu komā kas valstī nesastāda ir pilna viena procenta no visiem iedzīvotājiem.

Viņš atklāj, ka gandrīz visos vācu tautai naidīgajos pasākumos, visās tautiskumam kaitīgajās parādībās žīdi spēlē noteicēju lomu. Viņš atklāj žīdus tikpat labi aiz svētības masku zlikums „lielās” preses, aiz sagandētajiem sniegumiem mākslā, literatūrā, teātrī, kā aiz prostitūcijas, balto verdzeņu tirdzniecības un marksistiskā pasaules uzskata ēkas raibās un butaforiskās pievilējas fasādes.

Un ja nu zina, ka ir lielā pilsoniskā, ir sociāldemokrātiskā prese atrodas žīdu rokās, ka žīds parazitiski izmanto katru sociālā ķermeņa vājumu vai slimību un ka tie savās rokās sagrābuši cilvēces „sociālo pestītāju” bausļu galdīgas — tad kļūst saprotams, kāpēc taisnā žīds bija sagrābis visas strādnieku kustības vadīšanu savās rokās, un to virzīja pret nāciju, uz asiņainu vienas tautas locekļa cīņu pret otru, uz pilsonisku karu.

Runājot par Vīnes strādnieku nenacionālo nostāju, Adolf's Hitler's saka:

„Visu pie tam es varēju saprast: ka tie (strādnieki) bija neapmierināti ar savu stāvokli; ka tie nolādēja likteni, kas tos jo bieži tik smagi sita; ka tie nīda uzpēmējus, kas tiem šķita nežēlīgi uzpēmēšies šī likteņa tiesas izpildītāju lomu; ka tie nogānīja administrāciju, kuŗai viņuprāt nebija nekādas līdzjūtības ar viņu stāvokli; ka tie devās demonstrāci-

jas pret angaļājam uztura līdzekļu ceļam un izgāja uz ielām par savām prasībām; visu to pie labas gribas varēja saprast. Bet kam bija jāpāliek nesaprotamam, bija tas bezmērīgais nāids, ar ko tie apveltīja savu tautu, ar ko tie noslovīja tās dīzumu, apgānīja tās vēsturi un ievilka dubļos tās lielos vīrus.”

Šo nesaprašanu varēja izgaistināt tikai žīdu ietekmes pazīšana. Vācu strādnieka nāids pret savu tautu nebija viņa paša, bet žīdu nāids, nāids, ko žīdu vadītā dienas prese un strādniecības literatūra dien dienā piepūtēja strādniecībai. Samardīgā pilsonība no strādniecības bija norobežojusies, žīdu un kapitālista izmantotais strādnieks, kuŗš ilgajās labāku dienu, tā iekrita citu žīdu, marksistu izmantošanā, marksistu elazdos.

Savas atziņas Hitler's rūpīgi pārbauda studēdams marksistu darbus. Viņš arī ielaifas disputos ar dažiem žīdiem un kruno ar tiem garīgos zobenus. Pie šī gadījuma viņš vēl iepazīstas ar žīdu dialektikas īpatnībām un žīdu iedzimto melošanas mākslu. „Sākumā,” raksta viņš, „tie rēķinājās ar pretinieka vientiesību, lai tad, kad tie vairs neatrada izejas, vienkārši izliktos par mulkiem. Ja arī tas nelīdzēja, tad tie izlikās lāga nesaprotam, vai arī nekavējoties, mirklī pārlēca uz citu novadu, lai izteiktu pašas par sevi saprotamas lietas, kuŗu pieņemšanu tad attiecināja uz būtiski citu vielu, lai arī šoreiz pieķertā izvairītos un teiktos nekā nezinām. Kur vien tādā apustulim uzbruka, roka tvēra briedīgu gļotu, kas izdaloties izslērkātēja pirkstu spraugās, lai nākamajā brīdī atkal savienotos. Bet ja nu kādu tomēr izdevās apgāzt tā, ka tas, no apkārtnes novērots, vairs nevarēja citādi kā piekrist, tad jo liels bija pārsteigums nākamajā dienā. Žīds nu vairs ne nieka no vakardienas nezināja, mierīgi klāstīja savu nejdzību tālāk, it kā vispār nekas nebūtu noticis, un kad tam ar sašutumu pārmeta nekonekvenci, tad tas itin nekā vairs nealcerējās, izņemot savas jau pagājušās dienas pierādītās tēzes pareizību.”

Jo bieži šo vārdu autors tīri apstulba no šīs žīdu bezkaunības, lāga nezīnot, ko īsti te lai vairāk apbrīno, viņu mēles veiklību, jeb mākslu melot. Tādā kārtā Hitler's nāk pie atziņas, ka žīdu pārliecināšanas un pāraudzināšanas pūles ir vēltas, ka svētas tautas sagandēšanas tieksme žīdā jau iedzimta un tādēļ nav iznīdama.

Līdz ar to viņš gūst arī atpestītāju atziņu, ka vācu strādnieku nejdzīgais nāids pret tautiskumu un tēviņu nav cēlušies no viņu pašu dabas, bet pārdēstīts viņu sirdīs no žīdu smadzenēm. Un jo vairāk viņš saprot šīs norises būtību, jo lielāka kļūst viņa līdzjūtība pret vācu strādnieku, un jo lielāks pieņemams viņa nāids pret šo nolādēto cilvēces izdzimumu un maītu vanagu: Ahasveru.

Neatīdams puslīdzekļu, politiskās homeopātijas, Adolf's Hitler's jau Vīnē iegūst pārliecību, ko tas vēlāk izteiks savā grāmatā:

„Mit dem Juden giebt es kein Paktieren, sondern nur das harte Entweder-oder.”

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

7.

Brīvprātīgais pasaules karā

Minchenē, Bavārijas galvaspilsētā un vācu mākslas skaistākajā un bagātākajā metropolē, Adolf's Hitler's pavada savas laimīgākās dienas, savus laimīgākos gādus. Tiesa, arī šeit viņa izpeļņa nav nekāda lielā, arī šeit viņš nedzīvo pārpilnībā, bet nepieticība neaptumšo viņa domāšanu, jo viņš taču — kā viņš pats to saka — nedzīvoja, lai krāsotu, bet krāsoja vienīgi, „lai nodrošinātu savu iztiku, labāk, — lai gūtu iespējas tālākām studijām.“ Viņš bija pārliecināts, ka tomēr galu galā sasniegs mērķi, ko reiz sev bija spraudis. Un tas vien jau tam ļāva viegli un bezrūpīgi panest visas dzīves sīkās likstas un rūpes.

Arī šeit viņš nemitas interesējies par politiku un studēt politiskos dienas un sevišķi ārpolitiskos notikumus.

Tā pagāja diena pēc dienas, daži gadi, līdz pienāca liktenīgais 1914. gada augusts, pasaules kara atraisītājs. Tas nu viņam dod iespēju reāli pierādīt savu stāju nacionālā jautājumā, pierādīt, ka nacionālā jūsma un jūsmošana, ka milestība uz savu tautu viņam nav tukši vārdi, ka viņš nemīl ar mēli vien, bet gatavs šo milestību apliecināt ar saviem darbiem, ar savām asinīm, ar savu dzīvību.

Viņa izpratnē cīņā draudīgajā konfliktā izšķirs nevis jautājumu par to,

vai Austrijai būs vai nebūs saņemt gandarījumu no Serbijas, bet gan par to, vai Vācijai pastāvēt vai nē, vai tai būt vai nebūt; šim karā, viņa prāt, bija lemt par Vācijas, ne Austrijas brīvību un nākotni.

Tādēļ viņa sirds līdz ar miljoniem citu vāciešu sirdīm pārplūda no lepnas laimes apziņā, ka nu reiz pienācis brīdis, kur tam lielā tiesneša — nāves priekšā ļauts apliecināt savu domu istumu, savas pārliecības dziļumu un patiesīgumu.

Viņš tādēļ, karā izceļoties, arī neatgriežas Austrijā, lai cīnītos austriešu armijas rindās, bet turpat Minchenē 1914. gada 3. augustā iesniedz Bavārijas karalim Ludwig'am III lūgumu viņam atļaut iestāties kādā bavāriešu kājnieku pulkā. Piekrītošo atbildi viņš saņem jau nākamajā dienā. „Kad es ar trīssošām rokām, — raksta viņš, — biju atvēris rakstu un lasīju mana lūguma ievērošanu ar uzaicinājumu pieteikties kādā bavāriešu pulkā, manām gaviļēm un pateicībai nebija gala. Dažas dienas vēlāk es jau uzvilku kara svārkus, ko tikai veselus 6 gadus vēlāk man nācās novilkt.“

Tā nu sākās viņa karavīra gaitas un pirmās apmācības.

Tikai vienas rūpes viņu līdz ar daudziem citiem nomāc šajās dienās: vēl laikus nokļūt frontē. Šis šaubas tam laupa mieru un tā katras jaunas vācu

ieroču uzvaras gaviļēs bija apalēpts savs piliens rūgtuma, jo ar katru jaunu uzvaras vēstījumu pieaug briesmas nokļūt frontē par vēlu, pēc izšķirējam kaujām.

Taču beidzot pienāca arī iecerētā diena, diena, kurā viņa pulks atstāja Mincheni, pienāca diena, kad viņam bija lemts pirmo reizi mūžā redzēt dziļāko vācu upi, teikām apvīto Reinu. Kad cauri smaikai, plīvurīgai miglai rīta saule pēkšņi atklāja Nidervaldes stulto pieminekli, no bezgala garā karavīru transporta vilciena pret rīta debesīm pacēlās vecā vācu tautas himna „Die Wacht am Rhein“ — sardze ple Reinas, un jaunajam savvaļniekam Adolf'am Hitler'am krūtīs draud palikt par šaurām.

„Un tad pienāca drēgna, auksta nakts Flandrijā, cauri kurai mēs klusu clesot soļojām, un kad diena sāk atraisīties no miglas, pāri mūsu galvām pēkšņi nošņāc dzelzs sveiciens un iesviež ar asu sprādzienu sīkas lodes mūsu rindās, uzsitot augšā slapjo zemi: bet iekams mazais mākonītis paguvis izklist, no divi simti rīklēm pret pirmo nāves vēstnesi paceļas pirmais urā. Bet tad sāka tarkšķēt un dunēt, dziedāt un kaukt un ar drudžainiem skatiem nu katrs tika rauts uz priekšu, arvien ātrāk, līdz kamēr pāri runkuļu laukiem un žogiem iedegās tuvcīņa. Bet no tālienes nāca kādas dziesmas vārdi, arvien tuvāk un tuvāk, no rotas uz rotu, un lūk, tai brīdī, kad nāve tieši aši ieogrāba mūsu rindās, tai brīdī mūsu dziesma sasniedza arī mūs un mēs to devām tālāk: „Deutschland, Deutschland über alles, über alles in der Welt“. Vācija, Vācija pāri visam, pāri visam pasaulē.

Pēc 4 dienām mēs atgriezāmies. Pat solis nu bija cits. Septiņpadsmit gadīgie zēni tagad izskatījās kā vīri.

Lista pulka brīvprātīgie varbūt vēl nebija lāga iemācījušies cīnīties, taču mirt tie prata kā veci kareivji.

Tas bija sākums.“

Sākums ilgstošai, gadiem ilgai, nogurdinošai smagai cīņai. Kaujas romantikas vietā bija stājušās kara šausmas. Sajūsma maz pamazām atdzisa un gaviļes apslāpēja, nosmacēja nāves bailes. Pienāca skaudrais laiks, kur katram karavīram jāizšķiras starp pāzturēšanas dziņu un pienākuma balsi, kur katra karavīra sirdī noris nežēlīga cīņa starp apziņu un zemapziņu, gribu un instinktu. Arī Adolf'am Hitler'am šī cīņa netika aiztaupīta. „Arvien, — saka viņš, — kad nāve bija izgājusi riedībās, kaut kas nenoteikts centās sacelties, centās izlikties miesai kā prāts un kas tomēr nebija nekas cits, kā glēvulība, kas zem šādas maskas mēģināja atsevišķos cīnītājus ievilkt savos valgos. Tad sākās asa raustīšana un brīdināšana un bieži vien tikai pēdējās apziņas atliekas izšķīra šo cīņu. Bet jo vairāk šī balss, kas mudināja uz piesardzību, sauca, jo skaļāki un uzmanīgāki tā vilināja, jo asāka tad kļuva pretestība, līdz kamēr pēc ilgas iekšējas cīkstīšanās uzvaru guva pienākuma apziņa.“

Jau 1915./1916. gada ziemā viņš bija šo iekšējo cīņu galīgi izšķīris. Griba galu galā bija kļuvusi par absolūto noteicēju, absolūto valdnieci. Tas, kurš šī kara pirmajās dienās bija devies triecienā ar visdedzīgāko sajūsmu, ar gaviļu kliedzieniem un smiekliem, tagad cīņā soļoja kluss, apņēmīgs, stingrs, mierīgs. Jūsmas un gaviļes bija pagaisušas, bet iekšējā cīņā izcīnītā virišķīgā mierīgā drosme — tā bija palikusi uzticīga līdz galam, tā vairs cīnītāju nepameta. Un tā nu bija pienācis laiks, kur liktenis varēja jaunajam karavīram pavērt ceļu vissmagākajiem, vislielākajiem pārbaudījumiem, bez kā nervi tiktu saplosīti kā izplucināti virves gali, bez kā prāts atteiktos paklausīt un grasītos pārlēkt neprātā.

Jaunais savvaļnieks kara liesmās un dunonā, artilerijas viesuļugunis un dūmu mākoņos bija kļuvis par veckareivī, par vecu karavīru.

V.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

(3. turpinājums.)

Par šīm dažādām grupām kā varas nesējām Adolf's Hitler's saka sekojošo: „Kādas tautas augšupvirzīšanās laikmets tiek raksturots un pat pastāv vienīgi pateicoties galēji labākās (tautas) daļas absolūtai vadonībai.

Normālas, vienmērīgas attīstības laiks vai stabils stāvoklis atšķiras un pastāv, pateicoties jaušamai vidusmēra elementu dominēšanai, pie kam abas galējības (labākie un ļaunākie) veina otru līdzsvaru vai arī izslēdz.

Kādas tautas sabrukuma laikmetu noteic sliktāko elementu noteicēju darbība.”

Kā nu varēja notikties, ka 1918. g. novembrī tieši šie sliktākie, mazvērtīgākie ļaunākie elementi bija guvuši virsroku, Lieta pavisam vienkārša: labākie bija brīvprātīgi iestājušies karapulkos, veselās vācu armijas 1914. g. tikušas sastādītas no brīvprātīgiem, labākie bija brīvprātīgi pieteikušies par izlūkiem, ziņnešiem, sakarniekiem bīstamam patruļu dienestam, labākie bija brīvprātīgi pieteikušies bīstamāko upes pāreju tiltu būvēm, zemūdeņu dienestam, aviācijai, brīvprātīgi pieteikušies trieciena

bataljonos. Tātad nāve tos par šiem vairāk nekā 4 gadiem nebija saudzējusi un tos desmitiem, simtiem, tūkstošiem nopļāvusi. Randrijas laukos vien bija katuši vai tikusi sakropļoti vairāk nekā 400.000 šādu brīvprātīgo.

Un vissliktākie elementi, padibēti? Jā, tie bija izplēbuši savu šādu. Tie bija pratuši iekārtoties siltajā aizmugures dienestā, vai kā pieķerti dezertieri kvērnēja aiz drošām cietuma sienām. Tie gandrīz visi bija palikuši dzīvi.

„Kara beigas mums sniedz šādu ainu: vidējais, plašākais nācijas slānis pienācīgi nomaksājis savu asins upura tiesu; labāko galējība sekošanas cienīgā varonībā gandrīz visa pilnīgi uzupurējusies; sliktāko galējība, ... diemžēl, tikpat pilnīgi palikusi neskarta.”

Šie pēdējie elementi tad arī bija tie, ko žīdi un citi marksisti izmantoja savos noziedzīgos nolūkos, lai saceltu aizmugurē dumpi, lai izsauktu revolūciju.

Pieminot šeit vārdu revolūcija nebūt nav domāts to kā tādu noliegt un atzīt vienīgi organisko evolūciju. Nē, revolūcija kādā organiskā attīstības procesā var būt tikpat organiska kā evolūcija, pie kam evolūcija pat, pa laikam, var

būt arī tikai lēnas pūšanas procesā parādība. Tāca 1918. g. novembra notikumi Vācijā nebija nekāda organiska revolūcija pret sapuvušām sadzīves formām, bet „bezdvēselisks dumpis, lai padarītu satrukušās sadzīves formu par vaļstīgu kodolu.”

Parvaram šeit vai neku reizi to, ko konstatējusi nevien vācu vēsturnieki vien pētot Vācijas otrās imperijas sabrukuma cēloņus, un proti, ne plašais vācu vidusmēra slānis, ne masas, bet minoritāte, sociāla, jā, pat nacionāla minoritāte bija tā, kas Vācijā atraisīja 1918. g. novembra notikumus.

Plašās masas, painertais, pakūtrais tautas vairākums, vērojot troņus un valdības brūkam, redzot, kā apkārt dibinājas strādnieku un zaldātu padomes, ieklausoties, kā pilsētu novembra vēja valmanās iejaucas ložmetēju sausā riešana un rokas granātu spalgie sprādzieni, bailēs ierāvās sevī un instinktiī centās aizvilkties prom no tā sociālā bezdibēna un asins purva, kurā jau gadu iepriekš bija ierauta nelaimīgā krievu tauta.

Bet Vācija nebija Krievija. Vācijā intelligences un strādniecība bija rasiski savā starpā vairāk vienotas nekā Krievijā,

Vācijā visplašākā tautas slāni bija izglītotāki nekā Krievijā, kur valdīja analfabētisms un kur intelligences bija neslaviska cēlma vai neslaviska rakstura. Tikko marksistiem Krievijā bija izdevies to analfabētu masu sarīdīt pret plašo intelligences virskārta, kā jau pašai masai fatāh bija jāatļūst pār savīgu vergu baru žīdu diktatora rokās, pie kam diktatori bija pietiekami gudri, lai šo savu — tīri žīdisko diktāturu nokristītu par „proletāriāta diktāturu”.

Atkārtosim: revolūcionārās kustības atraisītāji Vācijā ir māza, skaitliski niecīga minoritāte ar žīdiem vadībā, minoritāte, kas vēl pie tam pati sadalīta divi grupās: neatkarīgos sociālistos žīda Kautska, žīda Bernšteina un žīda Hāzes vadībā, kas 1913. g. atšķēlušies no vairākuma sociālistiem un kopš 1917. g. nodibinājuši savu neatkarīgo grupu, un — galēji kreisie žīda Lībknehta un žīdieteš Rožas Luksemburgas vadībā, kas 1917. g. savukārt nodibinājuši tā saucamo „Spartaku grupu” un atrazdamies tiešos sakaros ar Krievijas bolševikiem, vilka kopā degošās pagales vispasaulē revolūcijas sarta iekursana.

Šie mazvērtīgie, galēji kreisie, šie caur caurim žīdisma kalpībā stāvošie revolūcionārie (visi nule minētie vārdi pieder bez izņēmuma žīdiem) elementi ir tie, kas pēc neizdevušos murcijas rūpnīcu streika 1918. g. sākumā atjauno savu propagandu strādnieku masās; kas plegādā ieročus; kas dibina „strādnieku komitejas” un „trieciena nodaļas” kārtības policijas apkarošanai; kas nodibina sakarus starp dažādiem pret pāstāvīšo varu sadumpojušajiem elementiem, starp mērožiem, kas sacēlušies pret saviem virsniekiem un atsevišķām aizmugures karaspēka daļām, kas pār kārtu cēnu grib novērst savu nosūtīšanu uz fronti, starp tām un lielpilsētu pārijēm, proletāriešiem, kas visā Eiropā vēlētos atraisīt nabadzīgo ļaunu sacelšanos pret mantīgo šķiru. Un tieši šīs minoritātes barveži: Lībknechts, Barts, Ledeburs, Kurts Eisners — žīds žīda galā — uzmetas par marksistiskās revolūcionārās kustības rīkotājiem un vadoņiem Mīnchenē, Berlīnē, visā Vācijā.

Nacionālsociālisma izcelšanās un būtība

(9. turpinājums.)

Per šīm dažādām grupām kā varas nesējām Adolf's Hitler's saka sekojošo: „Kādas tautas augšupvirzīšanās laikmets tiek raksturots un pat pastāv vienīgi pateicoties galēji labākās (tautas) daļas absolūtai vadonībai.

Normālas, vienmērīgas attīstības laiks vai stabils stāvoklis atšķiras un pastāv, pateicoties jaušamai vidusmēra elementu dominēšanai, pie kam abas galējības (labākie un ļaunākie) veina otru līdzvaro vai arī izslēdz.

Kādas tautas sabrukuma laikmetu noteic sliktāko elementu noteicēju darbība.”

Kā nu varēja notikties, ka 1918. g. novembrī tieši šie sliktākie, mazvērtīgākie ļaunākie elementi bija guvuši virsroku, Lieta pavisam vienkārša: labākie bija brīvprātīgi iestājušies karapulkos, veselās vācu armijas 1914. g. tikušas sastādītas no brīvprātīgiem, labākie bija brīvprātīgi pieteikušies pat izlūkiem, ziņnešiem, sakarniekiem bīstamam patruļu dienestam, labākie bija brīvprātīgi pieteikušies bīstamāko upes pāreju tiltu būvēm, zemūdeņu dienestam, aviācijai, brīvprātīgi pieteikušies trieciena

bataljonos. Tātad nāve tos par šiem vairāk nekā 4 gadiem nebija sūdzējusi un tos desmitiem, simtiem, tūkstošiem nepļāvusi. Flandrijas laukos vien bija kļuvis vai tikusi sakropļoti vairāk nekā 400.000 šādu brīvprātīgo.

Un vissliktākie elementi, padibēti, tie bija izplābuši savu šādu. Tie bija prātuši iekārtoties siltajā aizmugures dienestā, vai kā pieķerti dezertieri kvērnēja aiz drošām cietuma sienām. Tie gandrīz visi bija palikuši dzīvi.

„Kāra beigās mums sniedz šādu ainu: vīdējais, plašākais nācijas slānis pienācīgi nomaksājis savu asins upu; tiesu, labāko galējība sekošanas cienīgā varonībā gandrīz visa pilnīgi uzpurējusies; sliktāko galējība, ... diemžēl, tikpat pilnīgi palikusi neskarta.”

Šie pēdējie elementi tad arī bija tie, ko žīdi un citi marksisti izmantoja savos noziedzīgos nolūkos, lai saceltu aizmugurē dumpi, lai izsauktu revolūciju.

Pleminot šeit vārdu revolūcija nebūt nav domāts to kā tādu noliegt un atzīt vienīgi organisko evolūciju. Nē, revolūcija kādā organiskā attīstības procesā var būt tikpat organiska kā evolūcija, pie kam evolūcija pat, pa laikam, var

būt arī tikai lēnas pūšanas procesā parādība. Tāda 1918. g. novembrī notikumi Vācijā nebija nekāda organiska revolūcija pret sapuvušām sadzīves formām, bet „bezdvēselisks dumpis, lai padarītu satrukušās sadzīves formu par valstisku kodolu.”

Pasvīturot šeit vēl liku reizi to, ko konstatējuši nevien vācu vēsturnieki vien pētot Vācijas otrās imperijas sabrukuma cēloņus, un proti, ne plašais vācu vidusmēra slānis, ne masas, bet minoritāte, sociāla, jā, pat nacionāla minoritāte bija tā, kas Vācijā atraisīja 1918. g. novembra notikumus.

Plašās masas, painertais, pakūtais tautas vairākums, vērojot troņus un valdības brūkam, redzot, kā apkārt dibinājas strādnieku un zaldātu padomes, ieklausoties, kā pilsētu novembra vēja valmanās iejaucas ložmetēju sausā riešana un rokas granātu spalgie sprādzieni, bailēs ierāvās sevī un instinktiīvi centās aizvilkties prom no tā sociālā bezdibena un asins purva, kurā jau gadu iepriekš bija ierauta nelaimīgā krievu tauta.

Bet Vācija nebija Krievija. Vācijā intelligence un strādniecība bija rasiski savā starpā vairāk vienotas nekā Krievijā,

Vācijā visplašākā tautas slāni bija ietilināta nekā Krievijā, kur valdīja analfabētisms un kur intelligence bija neslaviska cēlma vai neslaviska rakstura. Tikko marksistiem Krievijā bija izdevies šo analfabētu masu sarīdīt pret plašo intelligences virskārta, kā jau pašai masai fatāli bija jākļūst par nevērtīgu vergu baru žīdu diktatora rokās, pie kam diktatori bija pietiekami gudri, lai šo savu — tīri židisko diktāturu nokristītu par „proletāriāta diktāturu”.

Atkārtosim: revolucionārās kustības atraisītāji Vācijā ir māza, skaitliski niecīga minoritāte ar žīdiem vadībā, minoritāte, kas vēl pie tam pati sadalīta divi grupās: neatkarīgos sociālistos žīda Kautska, žīda Bernšteina un žīda Hāzes vadībā, kas 1915. g. atšķēlušies no vairākuma sociālistiem un kopš 1917. g. nodibinājuši savu neatkarīgo grupu, un — galēji kreisie žīda Lībknehta un žīdītes Rožas Luksemburgas vadībā, kas 1917. g. savukārt nodibinājuši tā saucamo „Spartaku grupu” un atrazdamies tiešos sakaros ar Krievijas bolševikiem, vilka kopā degošās pagales vispasaulē revolūcijas sarta iekursanai.

Šie mazvērtīgie, galēji kreisie, šie caur caurim židisma kalpībā stāvošie revolucionārie (visi nule minētie vārdi pieder bez izņēmuma žīdiem) elementi ir tie, kas pēc neizdevušos murīcijas rūpnīcu streika 1918. g. sākumā atjauno savu propagandu strādnieku masās; kas piegādā ieročus; kas dibina „strādnieku komitejas” un „trieciena nodaļas” kārtības policijas apkaļošanai; kas nodibina sakarus starp dažādiem pret pāstāvīgo varu sadumpojušajiem elementiem, starp mērožiem, kas sacēlušies pret saviem virsniekiem un atsevišķām aizmugures kaņaspēka daļām, kas pār katru cehu grib novērst savu nosūtīšanu uz fronti, starp tām un lielpilsētu pārijām, proletāriešiem, kas visā Eiropā vēlētos atraisīt nabadzīgo ļaunu sacelšanos pret mantīgo šķiru. Un tieši šīs minoritātes barveži: Lībknechts, Barts, Ledeburs, Kurts Eisners — žīds žīda galā — uzmetas par marksistiskās revolucionārās kustības rīkotājiem un vadoniem Minchenē, Berlīnē, visā Vācijā.

Nacionālsociālisms un rase

Jēdziens par rasi, rases tīrību, rases higiēnu nacionālsociālistiskā mācībā ieņem vienu no galvenām vietām. Pirmo reizi vēsturē jautājums par rasi apzinīgi ievirzīts politiskās cīņas degpunktā, uzstādīts par cīņas lozungu. Nedaudz gadus rases ideja burtiski iekaroja Eiropu; tai bija jāizcīna gan īsas, toties sīvas cīņas tiklab ar vecākās paaudzes zinātnieku aizspriedumiem, kā arī ar apzināti naidīgām grupām, kas neskojās nedz ar meliem, nedz faktu sagrozījumiem, lai šo ideju nomelnotu. Miljoni un atkal miljoni tagad ir pievērsušies mācībai par rasi, ar to pierādīdami, ka tā ir nākusi istā laikā, varbūt pat pēdējā brīdī.

Mācība par rasi radusies, lai celtu atkal godā āriešu seno rases apziņu, rases lepnumu un rases tīrības izpratni. Kā reakcija pret bezgalīgo bastardizāciju (sajaukšanos) tautu starpā pēdējos gadusimtos tagad ir nācis nacionālsociālisma laikmets. Nacionālsociālisma ideologs Hans's Schemm's jautā: „Kādēļ šis laiks ir tik liels? Kādēļ notikumi tik vareni?” un atbild — „Ar nacionālsociālistiskās kustības izcelšanos pirmo reizi uzsākta cīņa, kuŗas kaujas sauciens ir — r a s e.”

Lai saprastu nacionālsociālistiskās mācības kategorisko nostāju rases jautājumā, der īsumā iepazīties ar dažiem rases zinātnes atzinumiem.

Dzīvāka dzīvās dabas novērošana sniedz atziņu, ko pareizāk varētu nosaukt par likumu: viss dzīvo būtni iekšējā noslēgšanās savas sugas robežās. Kā likums jāuzskata fakts, ka visas dzīvās būtnes pārojas tikai savas sugas ro-

bežās. Tikai ārkārtēji apstākļi spiež pārkāpt sugas robežas, piem. turēšana gūstā, kur dzīvnieks piespiests krustoties ar citu sugu. Bet arī šeit daba tūlīt izteic protestu pret sugu sajaukumu — bastardizēšanu, vai nu atņemot bastardiem vairošanās spējas, vai ierobežojot viņu auglību, vai arī mazinot viņu prelošanās spējas ienaidniekam un slimībām. Tas arī ir dabīgi un saprotami. Pie divu nevienlīdzīgu būtnu krustšanās pēcnācējs pēc savām īpašībām un spējām ieņems vidējo vietu starp abiem vecākiem, t. i. viņš būs gan augstāk stāvošs par rases ziņā zemāko vecāku, toties mazāk attīstīts un nespējīgāks par augstāk stāvošo. Bet šāds rezultāts runā pretīm dabas evolūcijas tieksmēm — vairāk attīstītam jāuzvar, nevis jāizkūst mazvērtīgos pēcnācējos.

Šādi dabā pastāvošai tieksmei uz rases tīrību ir divējādas sekas: sugu stingra norobežošanās savā starpā un viennāds sastāvs vērtības ziņā sugu iekšienē. Cīņa uztura dēļ iznīcina katru nepiemērotu, slimīgu sugas pārstāvi un tas aiziet bojā, neatstājis sev pēcnācējus. Tā notiek dabīga izlase sugas robežās un dzīvei labāk piemēroto individu tālākā attīstīšanās.

Ja jau daba nevēlas stiprāka jeb vērtīgāka individa krustēšanos ar vājāko jeb mazvērtīgāko, tad jo mazāk viņa vēlas kādas augstākas rases sakušanu ar kādu zemāku rasi, jo pretējā gadījumā viss iepriekšējais, varbūt vairāk tūkstos gadus ilgstotais izlases un attīstības darbs ietu bojā.

Varenās Romas valsts vēsture mums rāda labu piemēru tai drausmīgai likumībai, kādai nepieļūdzami pakļautas tās tautas, kuŗas rases ideju netur pienācīgā augstumā. Milzīgajā Romas valstī bija apvienotas visdažādākās tautas. Roma sūtīja tūkstošiem savus pavalstniekus no vienas valsts daļas uz otru. Keltus, piem., pārvietoja uz Galatiju, žīdus — uz Spāniju u. t. t. „Tādā kārtā visā Romas valstī,” H. Cemberlena vārdiem runājot, „tika izaudzināts bastardizēts, bezrases tautu chaos”. Rasi sajaukšanās darīja savu darbu — sākās anarhija un iziršana. Nebija vairs tā morāliskā spēka, kādu dod tikai tīrā rase.

Nekad tautas nav aizgājušas bojā tikai saimniecisku un politisku motīvu dēļ, bet gan mūžīgo dabas un Dieva likumu atmešana ir bijusi sairšanas cēlonis. „Tad, kad Roma un Grieķija bija aprakušas savu sirdi, prātu un raksturu un dzīvoja tikai jutekliskam priekam, tās arī gāja bojā,” saka H. Schemm's. Tautas jau visos laikos ir instinkti vi- pratušas rases tīrības nepieciešamību visām dabas tautām kaut kādā veidā, bieži pat viņu svētajos rakstos, sastopami norādījumi, pat noteikti likumi par asins tīrības uzturēšanu. Nēģeriem ir sakāmvārds — „Baltos cilvēkus radījis mīļais Dievs, melnos cilvēkus — arī mīļais Dievs; bet jauktenus radījis velns”. Indieši saka — „Bastards ir sliktāks nekā viņa sliktie vecāki”. Arī kastās Indijā savā laikā radās tāpēc, lai noargātu gaišmatānos un gaišādānos āriešus no sajaukšanās ar tumšajiem, pie citas rases piederīgiem iedzimtiem. H. Cemberlens aizrāda: „Visā, kas līdz šim ir cilvēcei par godurādīts un veikta, ir rasu darbs.”

No visa teiktā redzams, cik liela nozīme jāpiešķir rases tīrībai, tautas asiņu

tīrībai. Rodas jautājums — vai rases tīrība ir vajadzīga tikai rases tīrības dēļ? Vai tikai tādēļ, lai tauta turpinātu pastāvēt? Vai rases tīrībai nav vēl kāda cita nozīme?

Lieltvācijas vadonis Adolf's Hitler's savā grāmatā „Mein Kampf” saka: „Viss, ko mēs šodien šeit vīrs zemes apbrīnojam — zinātne un māksla, tehnika un izgudrojumi — ir tikai nedaudzu tautu un sākumā pat laikam vienas rases radītāja gara produkts. No šīm tautām arī atkarīgs tagadējās kultūras stāvoklis. Ja viņas iet bojā, tad līdz ar viņām arī šīs zemes skaistums lemts iznīcībai.”

Un tālāk:

„Visas pagātnes lielās kultūras gāja bojā tikai tāpēc, ka pirmatnējā radītāja rase izmira asins saindēšanās dēļ. Šādu kultūru bojāejas pēdējais cēlonis vienmēr bijis tās patiesības aizmirstana, ka kultūra ir atkarīga no cilvēkiem un nevis otrādi, ka lai saglabātu kādu kultūru, būtu jā saglabā viņas radītājs cilvēks. Tas iespējams tikai tad, ja ievēro likumu par stiprāku un labāku uzvaras nepieciešamību un tiesību.”

Tīra rase ir radītāja. Tā ir kultūras radītāja, un tā satur sevi neiznīcināmas gara bagātības.

Līdz ar to kļūst saprotams, kamdēļ rases jautājums nacionālsociālisma ideoloģijā ieņem tik svarīgu vietu. Nacionālsociālisms kā daudzu tūkstoš gadus vecas āriskās dvēseles uzmiņējums, arī nevarēja ienemt citādu kā tikai šādu bezkompromisa nostāju. Cīņa par rasi, par rases tīrību, par visu ārisko tautu nākotni ir nacionālsociālisma saturs un uzdevums, un jo spīgri tas ir iestāvēts nacionālsociālisma rases politikā.

E. Grants.

Nacionālsociālistiskās saimniecības pamatprincipi

Nacionālsociālisma lielle sasniegumi politiskā, saimniecībā un visās citās dzīves nozarēs, kas deva iespēju Vācijai — karu zaudējušai un politiski apspiestai valstij — apbrīnojami īsā laikā ieņemt vadītājas vietu pasaulē, dabīgi izraisījuši vislielāko interesi pētīt šo panākuma cēloņus. Katras valsts un tautas saimniecības pamatuzdevums ir nodrošināt nācijas materiālo eksistenci, pie tam ne tikai tagadnē, bet arī nākotnē. Ievērojot šo ārkārtīgi svarīgo saimniecības uzdevumu katras organizētas sabiedrības rāmjos, rodas jautājums, pēc kādas receptes resp. programmas tiek atrisinātas saimniecības problēmas Vācijā.

Šādas saimnieciskās politikas receptes meklēšana ir jo vairāk saprotama tad, ja, ka materiālistiskā pasaules uzskata ietekmē viss pagājušais gadu simtenis, āpat arī šī gadsimta pirmā trešdaļa intensīvi un drudžaini nodarbojās ar šādu receptu sastādīšanu visdažādākās variācijās. Daudzu tautu pazīstami tautsaimniecības zinātnieki šim jautājumam veltījuši biezu biezos sējumus. Sniedzot kopsavilkumu par šo pētījumu rezultātiem, tos var apvienot divās lielās pamatgrupās.

Lai arī par atstāšanās no merkantīlistiskā laikmeta absolūto monarhiju pārāk birokratiskām, sīkumainām un sastingušām regulām, kā arī jauno kontinentu un tehnikas atklājumu ietekmē, no visām pusēm atskanēja saucieni pēc pilnīgas neierobežotas brīvības arī saimnieciskā dzīvē. Šos uzskatus zinātniski

sakopoja un pirmo reizi ietvēra visus saimniecības pamatjautājumus aptverošā sistēmā 18. g. simt. beigās angļu Adams Smits, bet sekojošā gadsimtā tālāk izveidoja un precizēja daudzi angļu u. c. tautu zinātnieki. Šie tautsaimnieciskie uzskati, kas uzsvēra individa neierobežotās rīcības brīvības vēlamību saimnieciskā dzīvē un saimniecības uzdevumu neatkarību no politiskiem mērķiem, pilnībā sakrita ar saimnieciski stiprāko valstu, tāpat ar Lielbritānijas interesēm, jo tā toreiz rūpniecības un vispār saimniecības attīstības ziņā bija dažus gadu desmitus priekšā citām valstīm. Jaunā teorija velcināja Eiropas kontinenta valstu multas valņu u. c. nacionālo saimniecību aizsardzības līdzekļu vajināšanu un līdz ar to palielināja angļu ražojumiem netraucētas konkurences iespējas uz citu tautu saimniecību rēķina. Tādā kārtā angļu zinātnieki tīrās zinātnes vārdā faktiski kalpoja savas nācijas egoistiskiem mērķiem resp. zinātne šeit kalpoja politikai, kamēr saimnieciski vājo valstu zinātnieki, kas it kā tīrās zinātnes vārdā akli sekota angļu nospraustiem pamatprincipiem, ar šādu uzskatu veicināšanu faktiski vājināja savu nacionālo saimniecību patstāvību.

Jauno liberālo uzskatu un lielās franču revolūcijas rezultātā radītais reibums no netraucētās un neierobežotās brīvības pamazām izgaiss arī saimnieciskā laukā. Zemāko tautas slāņu netraucētā un nekautrīgā izmantošana, ko

velcināja arī Smitsa un viņa sekotāju aizstāvētās saimniecības teorijas, radīja ar laiku dabīgu reakciju. Tā radās dažādas sociālisma teorijas, kuras vienu galējību apkarodamas iekrita atkal otrā. Redzot neierobežotās privātās iniciatīvas radītās nevēlamās parādības, jaunās mācības uzsvēra privātās ierosmes nevēlamību un kaitīgumu un atzina par vēlamu tikai valsts, kā vienas šķiras diktatūras varas nesējas, rīkošanos visās saimniecības nozarēs. Viens no šo daudzo sociālisma teoriju radītājiem bija žīds Kārlis Markss, kura pag. gadsimta vidū sarakstītais darbs fanātisko sociālistu acīs ieguva tādu pašu nemaldības vērtību, kāda piekrita bībelei viduslaikos, kad tur meklēja un atrada arī visu zinātnisko gudrību atslēgu. Tātad šīvi apkarotās reliģijas vietā tika radīta jauna saimnieciska reliģija uz materiālisma pamatiem.

Padomju Savienības bēdīgais piemērs marksisma teorijas realizēšanā visspirtāk pierāda vēlreiz, ka tautu kā komplicētu organisku vienību saimniecisko darbību nevar akli vadīt saskaņā ar primitīvām un abstraktām teorijām, kas pie tam radušās pavisam citos vēsturiskos apstākļos.

Šī ekskursija saimnieciskā vēsturē bija nepieciešama, lai labāk izprastu nacionālsociālisma uzskatus saimnieciskos jautājumos. Raksturīgi, ka tieši vācu tautsaimnieki un filozofi ir bijuši tie, kas pirmie pareizi saskatījuši individuālā liberālisma kļūdas. Tā piem. jau pag. gadsimta sākumā Adams Millers savos darbos par kopības garu lietišķi norāda uz Adama Smitsa viedokļa nepareizumu un dod daudz vērtīgu ierosinājumu tagadējā laika idejām. Gadus 30 vēlāk vācu tautsaimnieks Frīdrihs Lists ar saviem rakstiem par nacionālo saimniec-

cības autonomijas nepieciešamību lielā mērā velcināja vācu nācijas apvienošanās iespēju Bismarka laikā.

Pretēji agrākām abstraktām idejām, kas mēģināja saimnieciskās dzīves sarežģītākās problēmas atrisināt pēc uzstādītiem šabloniem neatkarīgi no laika, telpas un īpatnējiem apstākļiem, nacionālsociālismam kā dedzības un kvēles pilnai sabiedriskai kustībai nav sastingušas un šabloniskas saimnieciskās programmas. Nacionālsociālisms kā dinamiska kustība neatzīst tehniskām konstrukcijām līdzīgas saimniecības teorijas, kas reālo dzīvi iespīlētu mākslīgi radītos žogos un līdz ar to kavētu tās attīstību. Viens no redzamākiem vācu tautas un Jaunās Eiropas vadona līdzinātājiem saimnieciskā laukā Werner's Daitz's uzsver, ka ne tikai tautas nākotni, bet arī saimniecības nākotni nevar mākslīgi konstruēt, bet tai jāaug, pie kam šis dabīgais augšanas process jāizvirza tikai pareizā gultnē un jāvada. Pēc būtības nav svarīgas saimniecības ārējās formas, bet gars un noskaņojums, kas tās piepilda. Tautas saimniecība nav mehānisms bez dvēseles, bet tautas kopības veidā dzīvs organisms. Tādēļ arī saimniecības pamatā nacionālsociālismam nav nauda, bet dzīvais cilvēks. Ja tautas saimniecība ir tikai viens vesels organisms, kurā katrs indivīds izpilda tikai daļu no viņam piešķirtajām funkcijām, tad arī saprotams kļūst svarīgs nacionālsociālisma pamatprincips, ka vispārības labumam jāstāv pāri par atsevišķa indivīda labklājību.

Tautas kopība kā viens organisms saimnieciski var sasniegt augstāko produktivitāti tikai tad, ja tur valda saskaņa un kārtība. Līdz ar to kļūst saprotams otrs saimnieciskais pamatprincips, kas prasa sociālo mieru, t. i. noliedz

streiku un lokautu, nododot šādu strīdu izšķiršanu darba uzticības pilnvarniekiem. Trešais pamatprincips prasa arī saimniecisku mieru, t. i. noliedz neierobežotu konkurenci atsevišķu saimniecisku uzņēmumu un indivīdu starpā, lai nelietderīgi netiktu izšķiestas lielas tautsaimnieciskās vērtības. Šo principu realizēt palīdz saimniecisko uzņēmumu pārvienības, kurās obligāti jāiekļaujas visiem attiecīgās nozares uzņēmumiem un kas darbojas saskaņā ar augstākiem valsts orgāniem nācijas interešu nospraustos rāmjos.

Tālākais pamatprincips prasa, lai valsts savu saimniecību organizētu tā, ka tā ar savu lauksaimniecības produktu ražu nodrošinātu tautas pilnīgu neatkarību no ārzemēm un līdz ar to starptautisku sarežģījumu gadījumos tautas eksistencei šīn ziņā nedraudētu briesmas. Šāda pat prasība attiecas uz rūpniecību un amatniecību, kur arī to vēlama realizēt pēc iespējas maksimālos apmēros. Šis pamatprincips iekaidro arī lauksaimniecības veicināšanu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem un lauksaimnieku kā tautas pamatcēloņa celšanu atkal goda pilnā pirmā vietā.

Nacionālsociālisms ir nospraucis pāreizes attiecības starp valsti un saimniecību, pakļaujot atkal saimniecību politikai kā nācijas visaugstāko interešu pārstāvei. Saimniecības pamatprincipu realizēšana prasa saimnieciskā laukā tikpat labi izmantot kā valsts tā privātās iniciatīvas visas iespējas, pie kam šīs attiecības tuvāk apskatīsim nākošā rakstā.

Ievērojot apskatītos pamatprincipus kļūst skaidra, ka nacionālsociālisms savā būtībā ir vesels cilvēka saprāta filozofija un politika.

2. Valmierietis.

Par rases jēdzienu

Kā mēs katrs zinām, cilvēki ar savu ārējo izskatu, t. i. morfoloģiskā ziņā stipri atšķiras viens no otra. Jau paviršs acu uzmetiens atklāj lielas svārstības auguma, galvas, sejas un citu ķermeņa daļu izveidojumā. Tāpat tas ir ar pigmentāciju — acu, matu un ādas krāsu. Un līdztekus šīm ārējām somatiskām pazīmēm iet arī cilvēku garīgo īpašību, piem. rakstura, dažādības. Bet, no otras puses, ieskatoties sīkāk, analizējot un tad salīdzinot savā starpā dažādo mūsu līdzcilvēku ārējās ķermeņa pazīmes, iespējams atrast arī pretēju ainu — zināmā mērā šo atsevišķo pazīmju līdzību. Piem., lielu vairumu cilvēku ar apmēram lielu vai vidēju augumu, vai ar caurmērā gaišu matu krāsu — vai nu tā būtu tumšāki vai gaišāki blondi, vairāk vai mazāk šauru vai platu seju un t. t. Protams, kā mēs to katrs varam pārliecināties, pēc sava izskata pilnīgi vienādi cilvēki būs jau liels retums. Tādi sastopami tikai starp t. s. viena dzimuma diviem. Tālāk, novērojumi rāda, ka visumā cilvēki ar zināmām, samērā līdzīgām pazīmēm nedzīvo izklaidus, bet nogrupējusies zināmos ģeogrāfiskos apgabalos. Piem., mūsu zemes lodes dienvidu daļas apdzīvotājiem savā starpā būs visai liela līdzība, kā ķermeņa formās un pigmentācijā, tā arī garīgā būtībā. Ziemeļu apgabalu iemītniekiem turpretim pārsvarā būs pavisam citas īpašības. Tāpat savā garīgā un miesīgā satversmē krasi atšķirsies austrumu un rietumu ļaudis. Šādā kārtā tad nu eksistē lielākas cilvēku kopības jeb grupas. Un šīs cilvēku grupas, kuŗu atsevišķos indivīdos ir iedzimtas, savā starpā lielā mērā līdzīgas fiziskās (arī fizioloģiskās) un garīgās īpašības, apzīmē par rasēm. Te stingri jāņem vērā, ka runa ir tikai par iedzimtām pazīmēm vai īpašībām, t. i. par tādām, kas iegūstamas vienīgi iedzimtības ceļā, no paaudzes uz paaudzi. Šīs īpašības var mazināties, pārveidoties vai pat zudumā iet, ja iestājas krustojšanās ar citām rasēm. Jāatzīmē arī, ka blakus rasēm cilvēku valstī, eksistē arī dažādas rases stādu valstī. Piem. dažādu labības augu, koku un t. t. rases, kas atšķiras

dzīvnieku valstī pazīstamas dažādas mājkušņu, putnu un t. t. rases, kuŗas viena no otras atšķiras.

Cilvēku rases no bioloģiskā viedokļa ir cilvēces visplašākās vienības, un jēdziens „rase“ ir saistīts arī ar ģeogrāfisku kritēriju, ar ģeogrāfisku jēdzienu, jo — kad cilvēks kā suga radās, tad viņam pirms izplatīšanās uz ģeogrāfiskiem apgabaliem bija bez sugas pazīmēm tikai individuālās pazīmes. Un tikai ar laiku un pakāpeniski cilvēcel izplatoties un noņemoties šīs apgabalos uz dzīvi, individuālās pazīmes pārveidojās par rases pazīmēm. Protams, šis process ir domājams kā ļoti ilgstošs — gadu simteņu tūkstošos. Tāpēc arī vēl tagad vērojams, ka savos galvenos vilcienos zināmas rases saistās ar zināmiem zemes lodes apgabaliem, piem., lielās pamatrasēs, kā europidā — ar Eiropu, mongolidā — ar Āziju un negridā — ar Āfriku. Tāpat te mēs varam saskatīt lielā mērā analogiju arī stādu un dzīvnieku valstī — arī te eksistē dažādu apgabalu vietējās formas jeb rases, piem. dienvidu koki — palmas vai citi — nekad nepadosies ziemeļu apgabalos un arī otrādi.

Atgriežoties vēl pie jēdziena par rasēm, un jautājot, kas nosaka viena indivīda piederību tādai vai citānai rasei — atbilde ir: tās ir tikai viņa iedzimtās fiziskās, fizioloģiskās un psihiskās īpašības. Šīs rasu īpašības ir nemainīgas un nemirstīgas, bet zudumā tās var iet tad, ja vienas vai otras rases priekštāvji nedod pietiekamu skaitu pēcnācēju — ja tie tā tad izmirst, vai arī — ja notiek, kā jau minēts, krustojšanās ar svešām rasēm.

Tālāk, runājot par „rasi“, jāapstājas arī pie jēdziena „tauta“. Tagadējā gadu simtenī gan katra tauta pastāv no zināma rasu sajaukuma, lai gan senatnē tas, protams, bijis citādi. Bet te atkal ir jāņem vērā, ka parasti, ikkatrā tagadnes tautā dominē viena vai otra rase. „Tautas“ reprezentē tādas cilvēku grupas jeb vienības, kuŗu atsevišķiem indivīdiem ir kopēja kultūra, valoda, likumi, tradīcijas un t. t. Šīs nupat minētās vērtības iespējams lielā mērā

piesavināties, t. i. piederību vienai tautai var iegūt, var zaudēt — tā nav tādā iedzimta lieta, kā tas ir ar piederību rasei.

Uz atsevišķa indivīda piederību vienai vai otrai rasei norāda daudzas un dažādas pazīmes — t. s. rasu pazīmes. Kādas tad nu ir pēdējās? — Par galvenām ārējām rasu atšķirības pazīmēm antropoloģijā tiek uzskatītas šādas: galvas kausa, sejas un deguna forma, ķermeņa garums, matu krāsa un forma, acu krāsa, ādas krāsa, dažādu ķermeņa daļu samēri, tad arī fiziognomiskās pazīmes, kā pieres, deguna, acu spraugu un lūpu formas, un vēl dažas citas.

Ņemot vērā šīs nupat uzskaitītās raksturīgākās rasu pazīmes (to atrašanās un nosacīšanai pastāv attiecīga antropoloģijas metodika), visas tautas šķīrojamas vairākās rasu grupās jeb rasēs. Cilvēces 3 galvenās plašās rasu grupas — europidā jeb leukodermā, t. i. baltā, mongolidā jeb ksantodermā, t. i. dzeltenā, un negridā jeb melanodermā, t. i. melnā, savukārt sadalās vairākās atsevišķās rasēs, kas nogrupējusies trijās visai plašās ģeogrāfiskās joslās (Eickstedt's): 1) ziemeļu joslai pieder ziemeļu un Austrumeiropas rases; 2) centrālā joslā ietilpst alpinā un dināriskā rase (no Āreiropas rasēm te tiek pieskaitītas armenidā un turanidā); 3) dienvidu joslai atbilst mediterrānā jeb Vidus jūras piekrastes rase (no Āreiropas rasēm te pieder orientālā un indidā — Indijas).

Apstāsimies tagad tuvāk pie Eiropā sastopamām rasēm. Dominētājās rasēs te ir šādas: ziemeļu, Austrumeiropas (daži autori to apzīmē arī par Austrumbaltijas), alpinā, dināriskā un mediterrānā. Ziemeļu rase sastopama galvenām kārtām zemēs ap Ziemeļu un Baltijas jūrām, Austrumeiropas rase turpretim lokalizējas galvenām kārtām zemēs uz austrumiem no Baltijas jūras, sevišķi Krievijā, bet mazākā mērā arī citās valstīs — Somijā, Igaunijā un vēl citās. Mediterrānā jeb Vidus jūras piekrastes rase, dināriskā (Balkānu) un alpinā (Alpu), kā jau to nosaukumi rāda, iņem Eiropas dienvidu un dienvidrietumu joslas.

Iekams runājam par šo rasu savstarpējām atšķirībām, jāpasvīturo, ka nav tādas vienas atsevišķas rasu pazīmes, kuŗa tikai vienu rasu rasi norobežotu. Rasu pazīmes galvenām kārtām ir bie-

žuma pazīmes un tāpēc, nosakot piederību kādai rasei, nevar ņemt vērā tikai kādu vienu pazīmi, bet te ir jāskatās, kādā kārtā galvenās antropoloģiskās, resp. rasu pazīmes savā sarpā kombinējas, saskaņojas, piem. pigmentācija ar tādu vai citādu galvas kausu vai sejas formu un t. t. Īsumā ņemot, svarīgākās atsevišķās ķermeņa pazīmes, kuŗas tipiskas nupat minētām Eiropas rasēm, caurmērā šādas: vispirms, ziemeļu rase iezīmējas ar augumu, kas lielāks par vidēju, slaidām ķermeņa formām, iegarenu galvas kausu, slaidu sejas formu, kuŗai vaigu kaulu apvidus vāji izliekts, samērā garu degunu, ar augstu sakni, pie kam deguna profila līnija visbiežāk taisna vai izliekta, samērā taisnu pieri, spēcīgi veidotu, diezgan šauru zodu, zīlām vai zilganpelēkām acīm, iedzeltena blonduma, mīksti gludiem matiem un iesārti baltu ādas krāsu.

Austrumeiropas rasei raksturīga vidējs un zemvidējs, drukns augums, samērā īss galvas kaus, plata un stūrainā sejas forma ar diezgan spēcīgi attīstītiem vaigu kauliem, samērā īss, plats — visumā strups deguns, kuŗa profila līnija vairāk vai mazāk ieliekta, slīpa vai ieslīpa pīere, zods vājāk attīstīts, lai gan apakšzoklis spēcīgi veidots, pelēkas vai pelēkzilganas acis, gaiši, cieti un gludi mati un gaiša, iedzeltenas vai ielēkās nokrāsas āda. Raksturīgs Austrumeiropas, resp. Austrumbaltijas rases tips ir t. s. „tavastiešu tips“, t. i. somu tavastiešu, kuŗi apdzīvo Somijas vidieni.

Alpinās rases ķermeņa pazīmes šādas: īss un drukns augums, īsa ieapaļa galva, plata un apaļa seja ar samērā attīstītiem vaigu kauliem, īss deguns ar zemu sakni, stāva un labi velvēta pīere, noapaļots zods, tumši, cieti mati, brūnas acis un iedzeltena vai brūngana ādas krāsa.

Dināriskai rasei — augums garš un slaid, galvas kaus iegarens, bet īss, seja gara, slaida ar maz izspiestiem vaigu kauliem, deguns spēcīgs un slaid ar augstu sakni un visumā stipri uz priekšu izliekts, pīere ieslīpa, zods spēcīgs un plats, acis brūnas, mati vilņaini melnbrūni vai melni, un iebrūngana āda.

Mediterrānai rasei tipisks visumā īss, bet slaid, augums, iegarena, slaida galva, slaid, deguns, iegarena seja ar maz izliektiem vaigu lokiem, samērā velvē-

ta un stāva pīere, šauri zods, brūnas acis, brūni vai melni, mīksti vilņaini mati un brūngana ādas krāsa. — Kas attiecas uz tagadējiem latviešiem, tad starp tiem visbiežāk ir sastopami cilvēki ar ziemeļu un arī ar Austrumeiropas, resp. Austrumbaltijas rasu pazīmēm, pie kam ziemeļu rase vairāk iezīmējas piejūras apgabalos un zemes dienvidrietumu daļā, sevišķi Kurzemē un Zemgalē, bet Austrumbaltijas rase — ziemeļaustrumu daļā, it sevišķi Latgales apvidū. No pārējām rasēm zināmā mērā vēl svarīga ir alpinā rase, kamēr dināriskā un mediterrānā, kā vairāk dienvidu apgabalu rases, te maz nozīmīgas. Šādas rasu attiecības arī visumā, t. i. galvenos vilcienos, apstiprina līdz šim veiktie antropoloģiskie un rasu pētījumi Latvijā (Prīmanis, L. Jērums - Krastiņa). Ka valdošās rases pie mums ir ziemeļu un Austrumbaltijas, izskaidrojams ar to, ka senatnē Latvijas teritorijā baltu ciltis — ziemeļu rases pazīmju nesējas, sastapās ar somu—ugru ciltīm, uz kuŗām attiecinā Austrumbaltijas rases pazīmes. Baltu ciltis pakāpeniski izspiedušas, bet arī zināmā mērā asimilējušas šīs somu ugru ciltis. Tādā kārtā arī saprotams, ka vienai daļai tagadējo latviešu ir pārsvarā Austrumbaltijas rases pazīmes. Runājot par pēdējām, rasiskā ziņā jāpasvīturo sekojošais — šie, pie mums sastopamie austrumbaltiskie tipi (t. i. tādi, kuŗos šīs rases pazīmes vairāk par ziemeļu) nav vienkārši pārināmi ar, piem., Krievijas teritorijā sastopamiem Austrumbaltijas resp. Austrumeiropas tiptiem. Tiem savu īpatnēju zīmogu uzspiedusi nevis ziemeļu rase, bet gan pa lielākai daļai Āzijas rasu piejaukums. Tipa ziņā ziemeļrasiskās pazīmes pie mums uzskatāmas par kodolīpašībām, jo tās iedzimtības ceļā mēs esam mantojuši, ieguvuši no mūsu senčiem — baltu ciltīm. Par to akaidru valodu runā iedzimtības likumi. Arī pazīstamais rasu zinātnieks H. Günther's savos pētījumos par Eiropas rasēm izsakās, ka ciltis, kas runājušas baltu valodu, piederējušas ziemeļu rasei — „ursprünglich nordisch waren.“ Lielā mērā uz to norāda arī mūsu bagātīgie tautas gara manto krājumi — mūsu tautas dziesmas, kuŗās mūsu senču atspoguļotās ķermeņa īpatnības un arī garīgā seja visumā runā par ziemeļrasisku būtību.

Rases jautājums

Lielvācijas Vadonis arvien pasvītrotis, ka nacionālsociālisms nevaid celts uz savtīgo materiālo interešu pamata, bet gan uz lielas idejas, uz ideoloģijas, uz tā, ko vāci sauc par „Weltanschauung” — pasaules uzskata, pasaules izpratnes, tā tad garīgo vērtību bāzes.

Un lūk, viena no centrālajām nacionālsociālisma idejām ir ideja par rases dominētāju nozīmi cilvēku sabiedrībā. Ne valsts ir galvenais, bet rase, jo valsts nav pašmērķis, bet tikai līdzeklis, līdzeklis ar vienādu fizisku un garīgu būtību apveltītu cilvēku kopības uzturēšanai un attīstīšanai. Valsts uzdevums ir pasargāt rases radītāju ģeniju, un šis radītājs ģenijs, pēdējā analizē, mīt asinīs.

Mēs šeit nemēģināsim risināt šīs idejas zinātniskos pamatus, kas sakņojas bioloģijā, antropoloģijā un aizvēsturē, — tas īsā avīžu rakstā nav panākams, bet centīsimies pievērsties vienīgi šī jautājuma idejiskai pusei.

Visiem zināms, ka rases mīts — mēs šeit lietājam Alfred'a Rosenberg'a terminoloģiju — nav vairs nekāds vakarējais. Atcerēsimies tikai šai sakarā Fichte's domas, kas izteiktas viņa Uzrunā vācu tautai, tik pat bieži pieminēto, cik reti lasīto Gobineau traktātu par cilvēku rasu nevienādību, Richard'a Wagner'a un Stuart H. Chamberlain'a uzskatus; beigās, Adolf'a Hitler'a grāmatu „Mein Kampf” un Al-

fred'a Rosenberg'a „Divdesmitā gadsimta mītā” paustās idejas. Pasākts 1917., tik pat kā pabeigts 1925. un klajā nācis 1930. gadā, šis pēdējais darbs mums spēj dot vispilnīgāko ieskatu mūs interesētājā problēmā.

Katrai rasei, māca Rosenberg's, ir sava ipata dvēsele, sava ticība, kurā izteicas viņas intīmākā būte, kurā parādās viņas sevišķie tikumi. „Dvēsele nozīmē no iekšienes skatīta rase; un otrādi, rase ir dvēseles ārējais veidols.” Runāt par rasi nozīmē atšķirt, ko īsti tā likusi savas vērtību skālas pirmā, ko otrā, ko trešā vietā; nozīmē izdibināt šo vērtību specifisko svaru valstī, mākslā, reliģijā.

Šo domu var illūstrēt, un to autors arī dara, ar tiem tikumiskajiem lozungiem, ko katra tauta lietā savas zemes apzīmēšanai: krievu sena formula „Svjataja Rosija” — svētā Krievija, liecinot par krievu dvēseles reliģisko jutoņu; francūzis dzīvei pieejot no formāli aistētiskās puses un tādēļ savu dzimteni dēvējot par „Belle France” — daiļo Franciju; angļi ir lepni uz savu stingro, tipizēto dzīves veidu, senajām parašām, secību vēsturē un tādēļ apbrīno savu „Old England” — veco Angliju, un vācietis, beigās, sava vāciskuma izteikšanai pieķēries goda jēgumam. „Bet mēs,” saka autors, „neskatoties uz mūsu nesvētām īpašībām, mēs

arvien vienādā kvēlē (Inbrunst) runājam par „vācu uzticību” (Deutsche Treue), kas pierāda, ka mūsu metafiziskā būte savu atbalsta polu arvien vēl izjūt godā.”

No augstāk teiktā izriet, ka viena tauta savā vērtību skālā pirmā vietā likusi reliģiju, otrā skaistumu, trešā tradīcijas, ceturta godu, piektā labsirdību; īsi sakot, tas liecina par cilvēces dažādību, daudzveidību, ne vienveidību. Tas tad arī ir rasisma postulāts. Uz lūkojot cilvēces vienveidību kā tīru abstrakciju, tas kā vienīgo reālītāti atzīst rasu dažādību, kas pēdējā analizē sakņojas iedzimto asiņu kompozīcijā. Katrai no šīm rasēm ir sava vērtību skala, sava labā un ļaunā izpratne, sava ticība. Cilvēku vienādība, universālā baznīca, visu vienādi atzīts skaistuma un tikumības ideāls ir tikai aplama illūzija, kas cilvēcei maksājusi asiņu straumes.

Bet rases nav tikai dažādas, tās ir arī nevienādas pēc savas vērtības. Augstāko rasi, ko Rosenberg's dēvē par ziemeļu rasi un, kuņas šūpulis iespējami kārts mistiskā Atlantidē, sastopam Ēģiptes amoritos, Indijas āriešos, primitīvā laikmeta grieķos, senajos romiešos un ģermānos. Ģermānis par augstāko vērtību uzlūko — kā mēs to jau augstāk minējām — godu, un tā rases gars savu augstāko izteiksmi atradis dievekļa Votana tēlā; gods un varonība, dziesmu māksla un tiesību aizstāvēšana, mūžīga patiesības meklēšana un trauksme. Vecās derības tulks

gotu valodā ariāņu bīskaps Ulfila, viduslaiku bruņniecība, dominikāņu mūks Eckart'a, albiešu un vodiešu haitiķi, Luter's un Kolīpi, Friedrich's Lielais, Bach's un beigās, Goethe — visos viņos mītis viens un tas pats gars, viens un tas pats dzenulis. Tas nozīmē, ka ir ģermāņu varoņu legendā, ir mūka Eckart'a sprediķī, ir Bach'a fugā, ir Faust'a monologā izteicas viena un tā pati dvēsele, viena un tā pati griba. Un lūk, šī griba, šī dvēsele ir kas viņa ir, pateicoties asinīm, asinīm, kas ir vienīgais kultūras radītājs princips.

Kas tad nu visvairāk spēj apdraudēt augstu rasi? Bastardizēšanās, zemākas asins piejaukums augstākajām asinīm. Šīs degenerācijas fainomens jau vēsturē piedzīvots nevienu reizi vien. Neviena vien dižas Atlantes tautas atvase šādā ceļā izputējusi: Indija, Persija, Grieķija, Roma, cita aiz citas pēc apbrīnojama uzplaukuma ieslidējušas dekadencē un sabrukumā.

Kādēļ tā? Tādēļ, ka dažādu rasu sajaukums vienmēr nonāk uz zemāka līmeņa nekā tas, ko sasniegusi augstākā rase.

Valdības un partijas uzdevums tad nu ir, no vienas puses, pasargāt šie tīrās ziemeļnieku rases pārstāvjus no bastardizēšanās un, no otras, tos izbīdīt vadītājos postēpos. „Pasaules vēsture,” saka Hitler's „liek mazākuma veidota, jo šajā skaitliskajā mazākumā iemiesojas vairākuma griba un apņemšanās.” Augstākais valsts uzdevums tā tad būtu panākt izlasi un

aicināt vadībā saglabājušos augstākās rases pārstāvjus, kā arī pasargāt augstāko rasi no mazvērtīgā piejaukuma un sevišķi no žīdu piejaukuma.

Žīds — parazīts, marksisma tēvs — ir jo bīstamāks tādēļ, ka piekopjot vislielāko ekskluzivismu — žīds neprecēs kristietī — pats veicina goju bastardizēšanos ar žīdītes un nežīda laulībām, radot tādā ceļā jaunu metīsu pasugu, kas viegli padodas ārdītājam semītiskajam iespaidam. Šo domu apstiprina arī Latvijas statistiķis, kas rāda, ka 1937. gadā, piemēra dēļ, tikai 2 žīdi no simts apprecējuši nežīdītes.

Un tā, lūk, rasisms kā ideoloģija nonāk pie aktīva, mēķtiecīga antisemitisma.

Praktiski cīņa pret žīdu iespaidu sākusies ar 1933. gada 1. aprīli izsludināto vispārējo žīdu veikalu boikotu. Tā turpinājusies ar tā paša gada 7. aprīļa likumu, kur atrodams vēsturiskais trešais, tā sauktais, āriešu pants, kas nosaka, ka ik Vācijas ierēdnim jābūt ārielim; 1933. g. 30. jūnija likums izslēdz no valsts dienesta ierēdņus, kas apprecējuši žīdītes. Tad nāk likurš, kas Vācijā noliedz žīdiem nodarboties brīvajās profesijās. 1935. gada 15. septembra likums atņem žīdiem vācu pilsona tiesības, tie turpmāk vairs ir tikai pavalstnieki. Jauktas laulības tiem vispār nolietas; no intelektuālās un mākslas dzīves tie izslēgti.

Tādi ir daļa to soļu, kas Vācijā sperti rases tīrības uzturēšanai labā.

Rases nozīme vēsturē

Tautas dzīvā spēkā veicināšanas daļa rīkotā lekciju cikla turpinājumā Dr. H. Marnitz's apskatīja rases nozīmi vēsturē. Eiropas tautas rasiskā ziņā stipri sajauktas, tādēļ jāinteresējas par šo tautu rasisko sastāvu. Galīgu pētījumu par latviešu tautas rasisko struktūru trūkst, bet pēc līdzšinējiem vērojumiem šķiet, ka latviešos dominē vērtīgās ziemeļu rases elementi. Pētījumi par šo rasu procentuālo sastāvu latviešu tautā turpināsies šovasar.

Rasu ietekmi jau sen apzinājušies žīdi, izlietojot to savā labā. Tā lords Bikonsfilds (žīds Dizraeli) izteicies, ka rase un rases zinātne ir pasaules vēstures atslēga.

Rases tīrības neievērošana iznīcinājusi daudzas varenas un slavenas tautas. Tā senie persieši, kas piederēja ziemeļu rasei, gan mācīja saviem jaunekļiem jāt, šaut ar loku un runāt patiesību, bet pameta novārtā rases tīrību. Rezultātā persieši sajaucās ar neradnieciskām Āzijas rasēm un tagad tikai vairs drupas liecina par kādreizējo milzu valsti. Līdzīga norise atkārtojās senā Grieķijā ar spartiešiem. Viņi, nākdami no ziemeļiem un, šķiet, būdami ziemeļu rases cilvēki, apmetās Grieķijā, militārā garā audzināja savus jauniešus un bija bīstamākie karotāji visā Grieķijā. Biežie kari samazināja spartiešu skaitu, viņos sāka ieplūst svešas asinis un arī šī cilts aizgāja bojā. Šai gadījumā līdzās asiņu jaukšanai tautas iznīkšanā svarīga no-

zīme arī rases piederīgo skaitliskam samazinājumam karos, dzimstību noslīdēšanai un tam. Viens no raksturīgākiem piemēriem par rases likumu neievērošanas sekām tomēr ir Romas vēsture. Šķiet, arī Romas valsti nodibinājuši ziemeļu rases cilvēki. Vispār, romiešiem raksturīgas ziemeļu rases īpašības — viņi bija īsta zemnieku un varoņu tauta. Tikai ziemeļu rase un tās asinis spēja izveidot un gadu simteņiem pārvaldīt tik lielu valsti. Vēlāk Romā saplūda dažādas Priekšāzijas tautas, žīdi u. c. Savas vēstures noslēguma laikmetā romieši vairs nebija tauta ar kopīgām asinīm. Ziemeļu rases cilvēki ar noteiktiem tikumiem, vienkāršu dzīves veidu un stipru gribu spēja uzcelt šo lielvalsti, bet paaudžu mijās, izsīkstot radošām asinīm, vēlākās paaudzes vairs nespēja ne tikvien dot ko jaunu, bet pat uzturēt radīto. Vareno tautu no augstā pjedestāla nogāza sajaukšanās ar neradnieciskām rasēm. No otras puses vēsture rāda, ka radniecisku rasu jaukšanās nav nākusi par jaunu Eiropas tautām. Šai sakarībā var jautāt, vai pareizāki nebūtu pasludināt visu Eiropas tautu sajaukšanos? Vai tas vēlams? Eiropas tautas tapušas gadu simteņos un tūkstošos un tikai tas, kas dabā organiski audzis, var dot labāko sniegumu. Protams, atsevišķos gadījumos viens otrs cilvēks no šādām radnieciskām rasēm var pāriet kā vienā, tā otrā tautā, tas pierādis, ka šo tautību starpā pastāv liela radniecība asiņu kopībā. Visu-

mā tomēr katras tautas uzdevums ir uzturēt savu tautību un savas īpatnības, jo ar tām cieši saistītas viņas spējas. Latviešu tauta pret jaukšanos ar neradnieciskām tautām, sevišķi žīdiem, izturējusies noraidoši, tādēļ no šīs puses viņai draud mazākas briesmas. Galvenā nelaime turpretim ir latviešu tautas skaitliskā samazināšanās, jo jaunpiedzimušo skaits nav pietiekams.

Lai tauta uzturētu savu skaitlisko sastāvu, gadā uz 1000 iedzīvotājiem jāpiedzimst vismaz 19 bērniem. Latvijā pēdējos gados dzimstība noslīdējusi zem šī skaitļa. Tam pievienojas vēl bojševiku aizvestie un noslepkavotie, kādēļ tautas skaitliskais samazinājums tuvojas bīstamai robežai. Arī tautu dzīve ir pastāvīga cīņa, un šai cīņā spēj izturēt un ko panākt tikai augošs organisms. Jāiegaumē arī, ka latviešu tautas saskare ar vācu tautu kļūst vienmēr plašāka, tādēļ latviešu tautai jāizprot savs stāvoklis, lai paturētu savu tautību un saglabātu savas īpatnības. Jaunā Eiropa un jaunās tautas nav bioloģisks jēdziens. Tur nav svarīgs tautas vēsturiskais vecums, bet gan tautas spēja augt un iekarot pasaulē telpu, kas tai pienākas. Tautas, kam nav tāda spēka, iet bojā un iznīkst. Arī latviešu tauta pašlaik atrodas savas dzīves krustceļā: tai jāizšķiras, vai tā grib augt, veikt savu uzdevumu un noturēties savā telpā, vai arī aiziet iznīcības ceļu.

Rasu higiēna (Eugenika)

Katrā tautā ir garā un miesā veseli un pilnvērtīgi, bet arī vāji un mazvērtīgi ļaudis. Disciplīna, kas pēti, kā rodas viena un otra kategorija, kādi faktori uzlabo nākošo paaudžu fiziskās un garīgās īpašības, kādi apstākļi padara tās mazvērtīgākas — sauc par eugeniku. Latviešu valodā šis grieķu izteiciens nozīmētu „mācība par labdzimtību”, to varētu apzīmēt arī par vairošanās higiēnu. Vāci šo zinātnes nozari nosaukuši par rases higiēnu.

Si disciplīna pamatojas uz atzinumiem, ka ļaužu vairošanās iespējams ietekmēt skaita un īpašību ziņā, ka nākamo paaudžu krietnumu un skaitu iespējams celt vai gremdēt. No tā arī izriet, ka vecāki vainīgi, ja bērni garā un miesā slimi, ka pati tauta vainojama, ja tai jāizmirst un jānozūd no zemes virsas.

Sākot ar pagājušā gadsimta pēdējo trešdaļu visās kultūras valstīs, izņemot Rumāniju, Bulgāriju un Krēviju, dzimstību skaits sāka ievērojami pazemināties. Latvijā šo krišanos uz 1000 iedzīvotājiem raksturo šādi skaitļi: 1925. g. 22,25 dzimstību, 1930. g. 19,81 un 1935. g. 17,62.

Novērojumi rāda, ka dzimstību skaits nepieaug samērā ar noslēgto laulību skaitu, bet paliek zem tā. Arī pie mums tagad pastāv ne tikai divu un vienbērnu sistēmas, bet ir pat liels skaits laulību, kurās nav neviena bērna.

Ja vienai ļaužu grupai, arodam, tautai, konfesijai pēcnācēju skaits ilgu laiku mazāks nekā otrai, tad šai vienai kopai neglābjami jāizbeidzas. Ja divu skaita ziņā vienādu ļaužu nogrupējumu bērnu skaits caurmērā attiecas kā 3:4, tad pēc vienas paaudzes šo grupu attiecības būs

43:57, pēc divām kā 36:64, pēc 3 paaudzēm vai apmēram 100 gadiem kā 30:70, bet pēc 300 gadiem kā 7:93.

Augt un dzīvotspējīgas ir vienīgi ģimenes un tautas ar vairāk par 3 bērniem dzimtā, pārējās padotas iznīcībai. Tām jāatsakās no tiesības uz mūžīgu dzīvošanu savos pēcnācējos.

Kamēr tautas dzīvotgriba parādās enerģiskā vairošanās dzinulī, tauta viegli pārcieš visgrūtākās katastrofas. Ja dzīvības enerģija pagurst, tad kari, epidēmijas, saimnieciskās grūtības rada neatsveramus zaudējumus. Stiprākas tautas iepem vājāko vietu, jo daba necieš tukšumu. Līdzšinējā straujā dzimstību samazināšanās var kļūt liktenīga arī mūsu tautai, kas zaudējusi daudz locekļu karos, bēgļu gaitās, revolūcijās un pagājušā gada nedianās.

Lai sekmīgi apkarotu dzimstību pazemināšanos un draudīgo tautas nāvi, sociālpolitiķi meklē ceļus, kā atvieglot un uzlabot daudzbērnu ģimeņu materiālo labklājību, cerēdami, ka tad mainīsies pilsoņu psihiskais noskaņojums un ģimenes kļūs kuplākas. Šajā sakarībā varētu minēt ģimenes piemaksas, priekšrocības dienestā un paaugstinātas algas ģimeņu galvām, valsts apdrošināšanu, kas aptver pabalstus grūtniecības laikā, ārsta palīdzību dzemdētājam, pabalstus mātes un bērna barošanas uzlabošanai.

Vācijā tagad izsniedz naudas aizdevumus jaunlaulātiem, ja abu partneru īpašības atbilst eugenikas prasībām. Ja viņiem zināmā laika sprīdī rodas noteikts skaits bērnu, aizdevumu dzēš. Pēdējos gados dzimstību skaits Vācijā ievērojami pieņemies.

Vēl varētu minēt cenšanos novērst dzīvokļu trūkumu un iekšējo kolonizāciju, kam jāattur no pilsētām laucinieks, kas tur ienācis ātri zaudē savā vitālā spēka potences un drīzā laikā nobeidz savas ģimenes mūžu.

Bet svarīgs nav vienīgi tautas locekļu skaits, arī to kvalitāte ir ļoti nozīmīga. Eugenika veicina augstvērtīgu cilvēku rašanos, uzsverot rases tīrību, un mēģina samazināt mazvērtīgo nikuļu skaitu.

Rases tagad stipri sajaukušās, bet ir arī vēl apgabali, kur tās palikušas samērā tīras un uzglabājušas savas īpašības. Par ziemeļu rasi runājot, te, piemēram, varētu minēt Vācijas ziemeļu rietumus, Skandināvijas valstis un Latviju.

Ne tikai baltās un krāsainās rases atšķiras gara un miesas īpatnībās, bet arī katras rases apakšnodalījumos vērojamas atšķirības, kam pamati anatomijā, fizioloģijā, prāta un jūtu pasaulē.

Tīras rases cilvēka ķermenis ir tā veidots, ka visi organi iekļaujas tānī kā piemērotas daļas veselā, bet krusojumi savieno dažādu rasu pazīmes nesaskanīgos veidojumos. Tāds cilvēks līdzinās celtnē, kur sajaukti dažādi stili un nav ne fiziski, ne garīgi tik noskaņots kā tīras rases indivīds. Tādu cilvēku pretošanās spējas slimībām vājākas par parastām, raksturu īpašības mazāk vērtīgas, morāles spēki niecīgāki. Jauktu rasu pēcnācēji stāv vidū starp pamatrasēm un apvieno to labās un sliktās īpašības. No bioloģiski augstāk stāvošās rases viedokļa te atbilstības gaitā solis atpakaļ, kādēļ no šādas asiņu bojāšanas jāsargās.

Cinīties pret rasu pagrimsānu un asiņu sajaukšanu nav viegli, jo grūti atrast ceļus un paņēmienus, kas droši

vestu pie mērķa. Parastie ļauži te aizliegumi un tradīcijas, bet tie pastāv gandrīz vienīgi pie neāriešiem, kas tos arī ievēro. Aizrādījumus uz nacionālo lepnumu un tēvuzemes mīlestību attiecīgās personas maz ievēro, jo domā, ka viņa laulības ar svešas rases partneri nekaitēs tautai un tēvijai. Piedzivojumi rāda, ka te līdz vienīgi stingri un nepārkāpjami aizliegumi. Vācijā izdeva likumu, kas aizliedz āriešiem — Vācijas pilsoņiem laulības un vispār dzimumu satiksmi ar žīdiem un arī ar krāsainām rasēm.

Otrs eugeniski svarīgs jautājums ir defektīvu cilvēku dzimstību skaita samazināšana.

Laulības slēdzot ļaudis parasti nedomā par pēcnācēju veselību un par nākošā dzīves drauga fiziskām un garīgām īpašībām, bet vairāk raugās uz materiāliem labumiem vai vadās no nejauša gadījuma.

Ja grib pastiprināt augstvērtīgu sugu pieaugumu, tad jāiet tie paši ceļi, kas ved uz kvantitatīvu vairošanos, bet tur minētie labumi un priekšrocības jāpiešķir vienīgi pēc stingras izlases veselības un iedzimto īpašību ziņā. Bez jau minētiem te ieteikti un izmēģināti arī vēl citi līdzekļi.

Vācijā ligavainim un ligavai pirms laulāšanās obligāti jāuzrāda veselības apliecība un atļauja doties laulībā.

Varētu vēl minēt padomdošanas punktus laulības jautājumos.

Tagad par vienīgo radikālo līdzekli izvirzīties no iedzimtām slimībām uzskata sterilizāciju. Ar to saprot operāciju, kas vīriešiem apaugļošanu, bet sievietēm grūtniecību padara neiespjamu, seksuālās attiecības netraucējot. Sterilizācijai cilvēki padodas tikai spaidu kārtā, ja to prasa likums. Morālis-ki šis solis attaisnojams ar faktu, ka

iedzīvotājiem vajadzīgi milzīgi izdevumi tūkstošiem vājprātīgo, kroniski nedziedināmi slimo un cita veida defektīvo audzināšanai, kopšanai un uzturēšanai patversmēs, slimnīcās un speciālās skolās.

1933. g. Vācijā izdeva likumu, kas valstij dod tiesības piespiestu kārtā sterilizēt cilvēkus, kam iedzimtas slimības, ja pēc medicīnas atzinumiem to pēcnācēji slimos ar grūtiem fiziskiem un psihiskiem defektiem. Likumā minētas šādas slimības: 1) iedzimtā plānprātība, 2) šizofrenija, 3) cirkulārais ārpriests, 4) iedzimta kritamā kaite, 5) iedzimta Hastingtona slimība, 6) iedzimtā aklība, 7) iedzimtais kurlums, 8) iedzimti grūti fiziski defekti, 9) grūts alkoholisms.

Autoritātes atzīst, ka apmierinoties ar minētām slimībām, likumdevējs nav rīkojies bargi. Pirmā kārtā te apkaroti psihiskie trūkumi un gara slimības, jo ar tām sirgstošie sabiedrībai nederīgi, pat bīstami.

Šā likuma rezultāti parādīsies tikai nākamās paaudzēs. Ja panākumi būs labi, tad psihiatriskās slimnīcas, aklo un kurlināmo patversmes ar laiku zaudēs savu nozīmi.

Cīņai ar degenerāciju tikai tad būs labi panākumi, ja ar iedzimtības likumu būs ierobežota visa tauta un viņa centīsies to ievērot un pilnīt. Ar brošūru, skrejlapām, filmu izrādām vēlēts tautu iepazīstināt ar iedzimtības likumiem, dzimstību pazemināšanos un draudīgo tautas nāvi. Eugenikas karu nepieciešams ieviest visās mācību iestādēs no pamatskolas līdz augstskolai. Sniedzot šis zināšanas, sabiedrībā celsma arī tēvuzemes mīlestība, lai tā atzitu un pilnīti savus pienākumus pret savu tautu, zemī, tās likteni un nākotni.

Dr. P. Stiprais

Sociālā taisnība nacionālsociālistiskā valstī

Nacionālsociālistiska valsts nepazīst šķiru cīņu. Marksistu sludinātā šķiru antagonisma vietā nacionālsociālisms lūcis visu vienas tautas locekļu sadarbību, kuras mērķis kalpot tautas kopībai. Vācijā, kur nacionālsociālisms kļuvis par vācu tautas pārliecības tvirtu pamatu, jēdziens tautas kopība (Volksgemeinschaft) nav vairs propagandas raidīta fraze, bet īstenība. Tautas kopība varējusi mūsdienu Vācijā izveidoties tā iemesla dēļ, ka tur nav ne izmantoto, nedz izmantotāju, ne apspiesto, nedz apspiedēju. Pretēji marksistu sludinātai „priekas valstij“, kas labumus sola nepārredzamā nākotnē, nacionālsociālisms Vācijā sagādājis strādniekiem labākus darba un dzīves apstākļus jau tagad. Pat salīdzinot vācu strādnieka stāvokli kara apstākļos ar padomju strādnieka stāvokli miera laikos, redzama krasa starpība pēdējam par lauku. Vācijā nav vairs arī tādu jēdzienu kā darba devējs un darba ņēmējs. Darba devēju vietā šē stājusies uzņēmuma vadība (Betriebsleitung) un uzņēmuma darba saime (Gefolgschaft). Abus tos vieno vienas intereses, jo nacionālsociālistiskā valsts gādājusi, ka arī tānī gadījumā, kad uzņēmums atrodas privāta īpašnieka rokās, uzņēmuma mērķis ir kalpot tautas kopībai un ražošanas procesā ieinteresēto personu labumam vienlīdz.

Nacionālsociālistiskā izpratnē ir pa-

reizāki runāt ne par sociālo, bet sociālistisko taisnību. Sociālā taisnība ir tikums, bet sociālistiska taisnība ir jēdziens, kas izriet no nacionālsociālisma pamatmācības, kas cenšas realizēt sociālismu tautas kopības interesēs. Sociālisms, blakus minot, nav sajaucams ar marksismu, kas nesludina kopības labumu, bet vienas vienīgas šķiras labumu.

Strādniekiem svarīgajā algu jautājumā nacionālsociālisms pieiet no sociālistiskas taisnības viedokļa. Strādnieks nedrīkst palikt savā darbā bezpersonisks, bet no šī bezpersoniskā stāvokļa palīdz izkļūt tādējādi, ka viņam dod iespēju iegūt personīgu īpašumu. Algai jābūt tādai, lai tas būtu iespējams. Kapitālistiskā valsts iekārtā strādnieks piedāvāja savu darbu kā preci, kuru darba tirgū nopirka pircējs par to maksādams algu. Kā uzsver Dr. F. Horsten's, tad algai kapitālistiskā iekārtā piemīt soda raksturs, jo, kas atteicās par piedāvāto cenu darbu pieņemt, tam draudēja bezdarbs.

Ar nacionālsociālisma pasludināto „tiesību uz darbu“ soda raksturs algai praktiski pazudis. Vācu nacionālsociālistiskā strādnieku partija (NSDAP) izbeigusi kapitālistiskajā valstī iekārtā pastāvošo strādnieku izmantošanu ne ar to, ka būtu radījusi mehāniskā ceļā jaunu labāku saimnieciskās dzīves konstrukciju: nacionālsociālistu partija ka-

pitālsma nebūšanas novērš, paceļot personas nozīmi. — arī tās, kas piedalās darba procesā kā vienkāršs strādnieks — un piešķirot tai tiesību uz vislielāko daļu no ieguvuma. Adolf's Hitler's savā monumentālajā darbā „Mein Kampf“ to pasaka šādi: „Nacionālaj valstij (völkischer Staat) jā rūpējas par savu pilsoņu labklājību ar to, ka tā visur un visās lietās atzīst personas vērtību un tādējādi ievada ikvienā darba novadā to produktīva darba spēju augstāko kāpinājumu, kas arī atsevišķajam darba darītājam sola visaugstāko daļu no darba iznākuma.“ (Sk. 500. lpp.)

Runājot vēl par algu politiku tagadējā Vācijā, jāievēro, ka nacionālsociālisms neievēro tikai atsevišķo darba darītāju, bet arī tā ģimeni un līdz ar to tautas kopības intereses. Vācu algu politikas galvenais noteikums ir un drīkst būt tikai tāds, ka tai jākalpo tikai tautas dzīvības spēku uzturēšanai un kāpināšanai.

Skaidru ceļu ikviena vācu tautas locekļa nostājā pret darbu un kopības interesēm nosaka nacionālsociālistu partijas programma, kas vienā savā pantā nosaka, ka „katra valsts pilsoņa pirmais pienākums ir garīgi vai fiziski strādāt. Atsevišķa tautas locekļa darbība nedrīkst kaitēt vispārības interesēm, bet tai jāizpaužas vispārības interešu un labuma robežās.“ citā pantā teikts, ka „vispārības labums stādāms augstāk par pašlabumu“.

Nacionālsociālistiskā valsts arī gādājusi, lai darbs nebūtu par nastu, ko ar nepatiku nes tā darītājs. Lai patiešām tas nebūtu un līdz ar to radikāli iznīcinātu židiski marksistisko uzskatu,

ka darbs ir lāsts, nacionālsociālistiskā Vācijā daudz darījusi, lai darbu padarītu pievilcīgu un tam dotu savu skaistumu. Pēc 1933. g. gādāts par to, lai fabriku telpas un tuvākā apkārtnē būtu tīras, gaiss, skaistas un pievilcīgas dzīves liecinieces. Arī darba galdam un darba rīkam jābūt tādām. Ne vien jaunos fabriku korpusus ceļ atbilstoši jaunlaiku arhitektūras un higiēnas prasībām, bet arī vecās ēkas atbilstoši šīm prasībām pēdējos gados pārbūvē un izdaiļo. Katrā fabrikā tagad atrodamas mazgājamās telpas, gērbtuves, ēdam- un sarīkojumu telpas, apstādījumi ar atpūtas krēsliem darba telpu tuvumā, pie kam fabrikas pagalmā ikviena brīva vietiņa izlietota zaļumu vai mauriņa iekopšanai, un turpat tuvumā atradīsim arī sporta laukumu. Tā sauktajos „parauga uzņēmumos“ atrodam vēl daudz kā cita. Šī raksta autoram pirms dažiem mēnešiem uzturoties Berlīnē, izdevās novērot vairākus uzņēmumus, kuru iekārtojums pārsteidza ar savām lieliskām labierīcībām un siltumu. Pēc tam tie nav uzņēmumi, kurus rāda tikai ārzemniekiem.

Līdz ar to mainījies uzskats par mašīnu un tehniku. Tādos apstākļos mašīna vairs cilvēku gēru un apziņu nenekauj un tehnika nepārvērš cilvēku par trulu darba instrumentu.

Nacionālsociālistiskā valsts nerūpējas tikai par to, lai strādnieks pavadītu patīkami savu laiku pēc darba, bet gādā, lai arī darba laikā savā darbvietā strādnieks justos labi. Jo šeit taču aizrit viņa mūža lielākā daļa.

Rūpība par darba laudīm vēl izpaužas sapratīgā un plašā sociālā nodroši-

nāšanā un gādībā par ikvienu strādnieku un viņa ģimeni nevien tad, kad tas kļuvis vecs un darba nespējīgs, bet nepārtraukti no tā brīža, kad tas ieslēdzies darbinieku saimē. Ikviena uzņēmuma saime veido vienu kopību, kurā viens ar otru garīgi saistīts nevien strādnieks ar strādnieku, bet itin visi šī uzņēmuma darbinieki. Šī uzņēmuma darbinieku kopība ir daļa no tās lielās saimes, ko nacionālsociālisms lepni apzīmē par tautas kopību.

Vācu strādnieks nacionālsociālistiskajā valstī jūt sev zem kājām drošu pamatu, jo tam vairs nerēgojas acu priekšā bezdarba melnais rēgs. Un tieši bezdarbs bija tas, no kā tik ļoti cieta vācu strādnieks pirms Hitler'a nākšanas pie varas. No tā paša cieta gan arī citi vācu tautas slāņi, sevišķi inteliģence, bet tagad vairs neviena vācu tautas loceklis nejūtas lieks. Tiesība uz darbu ir tagad katra vācieša neatņemama daļa, kas arī ir tā pārliecīga un viaskaidrā un nepārprotamā daļa sociālās taisnības cīņā ar nacionālsociālisma praktisko uzvaru. No dzīves akatuves līdzīgi jēdzenam par darba devēju un darba pēdēju nogājis agrāk tik bieži daudzminātais proletāriāts. To spilgti apraksta „Vom Proletariat zum Arbeiter“ kladrūpālais marksiests un vācu sociāldemokrātu vadonis August's Winnig's, kas tagad līdzīgi vācu strādniekam kļuvis par stingru nacionālsociālisma pārliecinātu. Proletāriāts mūsdienās vairs nav tikai kapitālistiskās nomēs un bolševiku „lielajā dzimtenē“. Vācu strādnieks uzvarējis savā lielajā nacionālsociālisma revolūcijā, nokratīdams proletāriāta stindzinošās važas.

Ad. Šilde.